# Verordening sociaal domein Berkelland 2023-1

# Inhoudsopgave


**1 Inleiding verordening sociaal domein ..... 6**
1.1 Waarom deze regels? ..... 6
1.2 Uitgangspunten van de regels ..... 6
1.3 Kernwaarden ..... 6
1.4 Uitvoering van de regels ..... 7
1.5 Leeswijzer ..... 7
**2 De hulpvraag ..... 8**
2.1 Fase 1: Melding bij de gemeente ..... 8
2.1.1 Melden hulpvraag ..... 8
2.1.2 Doel en procedure melding ..... 9
2.1.3 Gegevens ..... 9
2.2 Fase 2: Gesprek na de melding ..... 9
2.2.1 Doel en procedure van het gesprek ..... 9
2.2.2 Gesprek en onderzoek ..... 10
2.2.3 Ondersteuningsplan ..... 10
2.3 Fase 3: Aanvraag ..... 10
2.3.1 Aanvraag ..... 10
2.3.2 Voorwaarden voor hulp-op-maat ..... 11
2.3.3 Advisering ..... 11
2.3.4 Beoordelen aanvraag ..... 11
2.3.5 Beslistermijn ..... 11
2.4 Fase 4. Beslissing ..... 12
2.4.1 Inhoud besluit ..... 12
2.5 Uitzonderingen ..... 12
2.5.1 Jeugdhulp via arts en andere hulpverleners ..... 12
2.5.2 Spoedeisende gevallen ..... 12
2.5.3 Inburgeringsplichtigen ..... 12
2.5.3.1 Brede intake ..... 13
2.5.3.2 Persoonlijk plan Inburgering en Participatie ..... 13
**3 Werken en meedoen in de samenleving ..... 13**
3.1 Voor wie? ..... 14
3.2 Samenwerking voor werk ..... 14
3.3 Budgetplafond ..... 14
3.4 Voorzieningen – werk ..... 14
3.4.1 Proefplaatsing ..... 15
3.4.2 Werkervaringsplaats ..... 16
3.4.3 Participatieplaats ..... 16
3.4.4 Sociale activering ..... 16
3.4.5 Beschut werk ..... 16
3.4.6 Hulp bij een leer- werktraject ..... 17
3.4.7 Plaatsingssubsidie ..... 17
3.4.8 Wettelijke loonkostensubsidie ..... 17
3.4.9 Low-riskpolis ..... 18
3.4.10 Scholing ..... 18
3.4.11 Hulp bij het leren van de Nederlandse taal ..... 18
3.4.12 Kinderopvang ..... 18
3.4.13 Andere voorzieningen en vergoedingen ..... 18
3.5 Persoonlijke ondersteuning bij werk en andere voorzieningen ..... 19
3.6 Tegenprestatie ..... 21
3.6.1 Doel van de tegenprestatie ..... 21
3.6.2 Voorwaarden tegenprestatie ..... 21
3.6.3 Duur en omvang tegenprestatie ..... 21
3.7 Meedoen in de samenleving ..... 21
3.7.1 Herstelgerichte ondersteuning ..... 22
3.7.2 Wmo Integrale Ondersteuning ..... 22
3.7.3 Begeleiding individueel ..... 22
3.7.4 Vervoer in de eigen omgeving ..... 22

3.7.5 Rolstoel ..... 22
3.7.6 Aanpassing of vervanging voorziening ..... 23
3.8 Inburgeren ..... 23
3.8.1 Kernpunten van het inburgeringstraject ..... 23
**4 Gezond en veilig opgroeien ..... 24**
4.1 Uitgangspunten bij het bieden van jeugdhulp ..... 24
4.2 Vrij toegankelijke hulp ..... 24
4.3 Individuele voorzieningen (Hulp-op-maat) ..... 24
4.4 Overgang van 18- naar 18+ ..... 25
4.5 Afstemming met andere vormen van hulp ..... 25
**5 Wonen in een veilige en gezonde omgeving ..... 26**
5.1 Uitgangspunten ..... 26
5.2 Zelfstandig en veilig wonen ..... 26
5.2.1 Geschikte woning (woonvoorziening) ..... 26
5.2.2 Een schone en leefbare woning ..... 27
5.3 Hulp bij het (zelfstandig) wonen ..... 27
5.4 Maatschappelijke opvang ..... 27
5.5 Mantelzorg ..... 28
5.5.1 Ondersteuning mantelzorger ..... 28
5.5.2 Mantelzorgwaardering ..... 28
5.5.3 Mantelzorgwoning ..... 28
**6 Vervoer naar school (leerlingenvervoer) ..... 29**
6.1 Uitgangspunten ..... 29
6.2 Onderzoek ..... 29
6.3 Voorwaarden ..... 29
6.3.1 Bijzondere regeling voor weekend- en vakantievervoer ..... 30
6.4 Vorm en hoogte van de vervoersvoorziening ..... 30
6.4.1 Bijzondere regeling vervoer naar basisschool ..... 31
6.5 Ingangsdatum en duur van de vervoersvoorziening ..... 31
**7 Inkomen en schulden ..... 32**
7.1 Armoedebeleid ..... 32
7.1.1 Wat wil de gemeente? ..... 32
7.2 Bijzondere bijstand ..... 32
7.2.1 Vangnet ..... 32
7.3 Studietoeslag ..... 33
7.3.1 Doelgroep ..... 33
7.3.2 Vaststellen beperking ..... 33
7.3.3 Hoogte en duur van de toeslag ..... 33
7.4 Individuele inkomenstoeslag ..... 33
7.4.1 Doelgroep ..... 33
7.4.2 Hoogte van de toeslag ..... 33
7.5 Kindregeling ..... 33
7.6 Collectieve zorgverzekering ..... 34
7.7 Schuldhulpverlening ..... 34
7.7.1 Samenwerking en toegang ..... 34
7.7.2 Schuldhulpverlening ..... 34
7.7.3 Besluit ..... 34
**8 De vorm van de hulp ..... 35**
8.1 Financiële hulp ..... 35
8.2 Een product of een dienst ..... 35
8.3 Persoonsgebonden budget (Pgb) ..... 35
8.3.1 Voorwaarden – algemeen ..... 35
8.3.2 Professionele of niet-professionele hulp ..... 36
8.3.3 Hoogte en tarief Pgb ..... 36
8.3.4 Verantwoording Pgb ..... 37
8.3.5 Opschorten Pgb ..... 37
8.4 Kostprijs ..... 37
8.5 Bijdrage in de kosten ..... 38
**9 Afspraken tussen inwoner en gemeente ..... 39**
9.1 Hoe gaan we met elkaar om? ..... 39

9.1.1 De rol van de gemeente ..... 39
9.1.2 De rol van de inwoner ..... 40
9.2 Het verlagen van een uitkering ..... 40
9.2.1 Wanneer wordt de uitkering verlaagd? ..... 40
9.2.2 Geen verlaging ..... 40
9.2.3 Het besluit om de uitkering te verlagen ..... 40
9.2.4 Ingangsdatum en periode verlaging ..... 40
9.2.5 Berekening verlaging ..... 41
9.2.6 Niet nakomen wettelijke (geüniformeerde) arbeidsverplichtingen ..... 41
9.2.7 Niet nakomen andere verplichtingen in verband met werk en tegenprestatie ..... 41
9.2.8 Te weinig besef van verantwoordelijkheid ..... 42
9.2.9 Ontoelaatbaar gedrag (zeer ernstige misdragingen) ..... 42
9.2.10 Niet nakomen van andere verplichtingen ..... 42
9.2.11 Samenloop van gedragingen ..... 42
9.2.12 Herhaling (recidive) ..... 42
9.3 Handhaving in de Wet Inburgering 2021 ..... 43
9.3.1 Verplichtingen ..... 43
9.3.2 Handhaving verplichtingen bij de brede intake ..... 43
9.3.3 Handhaving tijdens het inburgeringstraject ..... 43
9.3.4 Samenhang met handhaving op grond van de Participatiewet ..... 44
9.3.5 Verrekening boete met bijstandsuitkering ..... 44
9.4 Terugvorderen uitkering ..... 44
9.5 Beëindigen en terugvorderen voorziening ..... 45
9.5.1 Beëindiging voorziening ..... 45
9.5.2 Terugvordering en verrekening voorziening ..... 45
9.6 Hoe controleert de gemeente of de afspraken worden nagekomen? ..... 45
9.6.1 Controle ..... 45
9.6.2 Voorkomen van fraude ..... 46
9.6.3 Privacy bij controle op fraude ..... 46
9.6.4 Toezichthouders ..... 46
**10 Inwonerparticipatie ..... 47**
10.1 Inspraak van inwoners ..... 47
10.2 Hulp van de gemeente bij inspraak ..... 47
10.3 Cliëntenraad Participatiewet ..... 47
10.3.1 Samenstelling en werkwijze ..... 47
10.3.2 Taken en bevoegdheden ..... 48
10.3.3 Budget, verslag, vergoeding en voorzieningen ..... 48
10.4 Welzijnsraad ..... 48
10.5 Jongerenraad ..... 48
10.6 Inspraak bij aanbieders ..... 48
**11 Aanmerkingen op de uitvoering ..... 50**
11.1 Doelen klacht- en bezwaarprocedure ..... 50
11.2 Klachtenprocedure ..... 50
11.3 Klachten over andere personen of organisaties ..... 50
11.4 Vertrouwenspersoon ..... 51
11.5 Bezwaar ..... 51
**12 Kwaliteit, inkoop en aanbesteding ..... 52**
12.1 Kwaliteit ..... 52
12.2 Inkoop en aanbesteding ..... 52
**13 Begrippenlijst ..... 53**
**14 Van oud naar nieuw ..... 60**
14.1 Uitvoeringsregels ..... 60
14.2 Afwijken van de verordening (hardheidsclausule) ..... 60
14.3 Intrekken oude verordeningen ..... 60
14.4 Overgangsrecht ..... 60
1. Een periodieke voorziening of uitkering die is verstrekt over een periode die doorloopt na 1 juli 2023 blijft onder dezelfde voorwaarden doorlopen, totdat de gemeente een nieuw besluit over die voorziening of uitkering heeft genomen. ..... 60
2. Op een aanvraag die de inwoner heeft ingediend na 1 juli 2023 en voor de datum van\ ..... 60

bekendmaking, zijn de bepalingen van deze verordening van toepassing tenzij de toepassing van de bepalingen .....60
van de bij 14.3 ingetrokken verordening gunstiger is. Voor een aanvraag op grond van de Participatiewet, de 60
IOAW en de IOAZ die is ingediend vóór 1 juli 2023 geldt iets anders. De gemeente behandelt deze .....60
aanvraag volgens de ingetrokken verordening. Maar als een besluit volgens deze nieuwe verordening gunstiger .....60
uitpakt voor de inwoner, past de gemeente deze verordening toe. .....60
3. Op bezwaarschriften tegen een besluit op grond van een van de bij 14.3 genoemde ingetrokken verordening, .....60
past de gemeente die ingetrokken verordening toe. .....60
14.5 Ingangsdatum en naam .....60

# 1 Inleiding verordening sociaal domein

Deze **verordening** sluit aan bij het beleidskader ‘Samen denken Samen doen’ en geeft gemeentelijke regels over de volgende onderwerpen:

- werken;
- meedoen in de samenleving;
- **uitkering**en;
- schuldhulpverlening;
- gezond en veilig opgroeien;
- vervoer naar **school**;
- **hulp** aan **inwoner**s met een **beperking**;
- wonen in een veilige en gezonde omgeving; en
- melden van verward **gedrag**.

## 1.1 Waarom deze regels?

Het is belangrijk dat **inwoner**s actief kunnen meedoen in de samenleving en hun financiën op orde hebben. Ook is het belangrijk dat inwoners een eigen huishouding kunnen voeren en dat kinderen gezond en veilig opgroeien. Inwoners moeten in de eerste plaats daar zelf voor zorgen. Lukt dat niet, dan is het de taak van de **gemeente** om inwoners te helpen. De wetgever heeft wetten gemaakt waarin dat staat. Het gaat om de:

- **Participatiewet** (**PW**);
- **Wet** inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**)
- Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**)
- Wet gemeentelijke schuld**hulp**verlening (**Wgs**);
- **Wib**: Wet inburgering 2021 (**Wib** 2021)
- Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (**Wmo** 2015);
- **Jeugdwet**;
- Wet kinderopvang (Wko);
- Wet op het primair onderwijs, de Wet op de expertisecentra en de Wet **voortgezet onderwijs 2020 (WVO 2020)** (voor leerlingenvervoer); en de
- Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (**Wvggz**).

De regels in deze **verordening** zijn nodig om de wettelijke taken goed te kunnen uitvoeren. Deze regels vullen de wettelijke regels aan. Het zijn regels op hoofdlijnen. Soms zijn er nog extra regels nodig waarin bepaalde zaken worden uitgewerkt. Burgemeester en **wethouders** kunnen zulke uitvoeringsregels maken. Die regels staan niet in deze verordening, maar in andere regelingen, zoals beleidsregels. Op verschillende plekken in de verordening zijn wetsartikelen opgenomen. Die artikelen zijn wel iets anders opgeschreven. Dat maakt ze beter leesbaar. Zo kunt u de hoofdlijnen van het gemeentelijke sociaal domein gaan zien en de samenhang tussen de regels ontdekken.

## 1.2 Uitgangspunten van de regels

De regels in deze **verordening** zijn geschreven vanuit een aantal uitgangspunten. De regels:

1. zijn goed leesbaar;
2. kunnen goed uitgevoerd worden en zijn duidelijk voor de **inwoner**s;
3. zijn afgestemd op elkaar;
4. sluiten aan bij de wetten die hierboven zijn genoemd;
5. helpen om de doelen van de wetgever te bereiken en belangrijke internationale regels na te komen; en
6. houden de administratieve kosten voor **gemeente** en inwoners zo laag mogelijk.

## 1.3 Kernwaarden

Bij het toepassen van de regels uit deze **verordening** houdt de **gemeente** rekening met de genoemde wetten. De gemeente zorgt ervoor dat het **effect** van een besluit past bij de bedoeling van die wetten. De gemeente gaat daarbij uit van de volgende kernwaarden:

1. *Iedere **inwoner** kan naar vermogen deelnemen aan de samenleving.*
2. *Iedere inwoner heeft onderdak en een gezonde financiële huishouding.*
3. *Kinderen groeien veilig en gezond op.*

4. *De inwoner benut maximaal eigen mogelijkheden, talenten en zijn sociale netwerk (bijvoorbeeld familie, vrienden of het verenigingsleven).*
5. *De **hulpvraag** staat centraal. De gemeente helpt bij het duidelijk maken van de **hulpvraag**.*
6. *Vrij toegankelijke **hulp** gaat voor **hulp-op-maat**.*
7. *De inwoner is zelf verantwoordelijk, de gemeente helpt als dat nodig is. Dit betekent niet dat de gemeente altijd met een oplossing komt.*

Deze kernwaarden geven **richting** aan de uitvoering van de **verordening**. Het zijn geen regels, maar principes en overtuigingen. Die vormen de basis van de regels. De kernwaarden in deze paragraaf gelden voor alle hoofdstukken. Daarnaast kan elk hoofdstuk nog bijzondere kernwaarden hebben. Dat zijn kernwaarden die speciaal voor dat hoofdstuk gelden. Ten slotte: de begrippen die in deze verordening worden gebruikt, worden toegelicht in hoofdstuk 14.

## 1.4 Uitvoering van de regels

De Voormekaarteams van de **gemeente** Berkelland geven uitvoering aan deze **verordening**. Zij passen de regels toe en betrekken daarbij de kernwaarden die u hierboven leest (paragraaf 1.3). De **Voormekaarteams** bestaan uit **medewerkers** met verschillende specialismen en inhoudelijke deskundigheid. We kijken welke kennis en expertise uit een team nodig is om een **inwoner** met een ondersteuning- of zorgvraag zo goed mogelijk verder te helpen.

Voormekaar is er voor alle inwoners uit Berkelland. Ze werkt vanuit de overtuiging dat zorg en ondersteuning zo goed mogelijk moeten aansluiten bij de individuele inwoner. Met de inwoner denken we daarom mee wat hem/haar helpt om het leven te kunnen leiden waar hij/zij zich het meest prettig bij voelt. Voormekaar weet welke andere oplossingen en mogelijkheden er allemaal zijn; dichtbij huis en met behulp van familie en naasten. Daar waar dat echt niet kan of moeilijker gaat, is Voormekaar er om passende zorg te bieden of om te kijken wat er nodig is om te kunnen accepteren dat sommige uitdagingen bij het leven horen.

## 1.5 Leeswijzer

Wat leest u in deze **verordening**? Na de Inleiding leest u eerst hoe en waar een **inwoner hulp** kan vragen aan de **gemeente** en hoe die **hulpvraag** wordt opgepakt. Daarna leggen we in een aantal hoofdstukken uit wat de belangrijkste regels over de gemeentelijke taken zijn. Die regels gaan bijvoorbeeld over hulp van de gemeente om de stap naar werk te zetten (H. 3), hulp bij de opvoeding van kinderen (H. 4), en hulp bij schulden (H. 7). In die hoofdstukken leest u wanneer u hulp kunt krijgen, wat die hulp inhoudt en welke rechten en plichten u heeft. Daarna zijn er enkele hoofdstukken over de vorm die de hulp heeft, over wat inwoners en gemeente van elkaar kunnen verwachten en hoe de hulp georganiseerd is (H. 8-12). De verordening eindigt met een uitleg van belangrijke begrippen die in deze verordening worden gebruikt (deze woorden zijn dikgedrukt in de verordening) en met slotbepalingen (H. 13 en 14).

Elk hoofdstuk begint met een korte inleiding. Daarin staat waarover het hoofdstuk gaat en welke bijzondere kernwaarde(n) voor dat hoofdstuk geldt. Daarna volgen de regels. Die regels zijn gebaseerd op de wetten die bij 1.1 zijn genoemd. Bij elk artikel kunt u zien op welke **wet** of welke wetten het precies gebaseerd is. Dit kan per artikel en zelfs per hoofdstuk of paragraaf verschillend zijn. In deze verordening komt een aantal keer het woord '**Gemeentewet**' voor. We bedoelen daarmee de wet die bepaalt dat de gemeenteraad zelf iets kan regelen. We noemen dat de algemene of aanvullende regelingsbevoegdheid van de gemeenteraad (artt. 108, eerste lid, 121, en 147, eerste lid, Gemeentewet). Bij een aantal artikelen leest u ook de afkorting '**Awb**' (Algemene wet bestuursrecht). Daarmee bedoelen we dat in de Awb specifieke bepalingen over dat onderwerp staan. Bijvoorbeeld bij artikel 3.4.9 en 3.4.10 (over subsidies), 8.2 (over geld) en 11.1 t/m 11.3 (over klachten).

# 2 De hulpvraag

Soms lukt het inwoners niet om zelf hun problemen op te lossen. Inwoners kunnen dan **hulp** vragen aan de **gemeente**. In dit hoofdstuk staat hoe een **inwoner** die **hulpvraag** kan stellen. Ook staat in dit hoofdstuk hoe de hulpvraag wordt behandeld en hoe de gemeente tot een besluit komt. Uitgangspunt is dat alle hulpvragen in één keer kunnen worden gesteld. Maar soms geldt voor bepaalde hulpvragen een bijzondere route. In dit hoofdstuk staat ook, hoe inwoners en hulpverleners signalen kunnen doorgeven aan de gemeente, als ze zich zorgen maken over andere inwoners. Geeft de gemeente hulp, dan zorgt de gemeente ervoor dat de hulp aansluit bij andere vormen van hulp die de inwoner al krijgt. Inwoners en professionals kunnen ook informatie vinden op de Berkellandwijzer (www.berkellandwijzer.nl).

Naast de kernwaarden uit hoofdstuk 1, gelden voor dit hoofdstuk de volgende **kernwaarden:**

- *De gemeente helpt de inwoner om zijn hulpvraag op de juiste plek te stellen.*
- *De gemeente maakt hulp makkelijk bereikbaar.*
- *De gemeente onderzoekt de hulpvraag zorgvuldig*

## 2.1 Fase 1: Melding bij de gemeente

[**Jeugdwet**, **Wmo**, **PW**, **IOAW**, **IOAZ**, **Wgs**, **Wvggz**, **Llv**]

### 2.1.1 Melden hulpvraag

1. Inwoners die **hulp** nodig hebben kunnen zich melden bij één van de **Voormekaarteams** van de **gemeente**. Dat kan via inloop, digitaal of telefonisch (0545-250300).
2. Inwoners die maatschappelijke opvang nodig hebben, kunnen zich ook rechtstreeks melden bij de gemeente Doetinchem (zie ook art. 5.3 en 5.4).
3. Voor sommige vormen van **hulp** kan de **inwoner** direct een **aanvraag** doen. De inwoner kan in ieder geval direct een aanvraag doen voor de volgende vormen van hulp:

a. een **bijstandsuitkering** voor **levensonderhoud**, voor inwoners van 27 jaar of ouder;
b. een **IOAW**- of **IOAZ-uitkering**;
c. bepaalde **inkomensvoorzieningen**;
d. **jeugdhulp**
en
e. persoonlijke ondersteuning bij werk en voorzieningen die het werk ondersteunen (zie paragraaf 3.5).

In artikel 2.3.1 staat hoe een aanvraag kan worden gedaan.

4. Als het gaat om een **bijstandsuitkering** voor **levensonderhoud** kan de inwoner die jonger is dan 27 jaar pas een aanvraag indienen als er na de melding vier weken voorbij zijn gegaan waarin op zoek is gegaan naar werk of opleidingsmogelijkheden. Behalve als de melding is gedaan door:

a. gehuwden en één van de echtgenoten 27 jaar of ouder is;
b. inwoners die uiterlijk een jaar voorafgaand aan de aanvraag ingeschreven hebben gestaan bij het pro- of vso onderwijs. Deze uitzondering duurt een jaar;
c. inwoners met een medische uren beperking;
d. inwoners die loonkostensubsidie ontvangen.

Zij kunnen de melding en aanvraag op hetzelfde moment doen.
In artikel 2.3.1 staat hoe een aanvraag kan worden gedaan.

5. De werkgever kan ook een aanvraag doen voor persoonlijke ondersteuning bij werk en voorzieningen die het werk ondersteunen. De gemeente heeft hiervoor een aanvraagformulier vastgesteld.
6. Als het nodig is helpen de **medewerkers** van de Voormekaarteams inwoners bij het vinden van de juiste medewerker, voor een gesprek over de hulpvraag.
7. De gemeente zorgt ervoor, dat inwoners goed worden geïnformeerd over de mogelijkheden om een **melding** of een aanvraag te doen.
8. Iemand anders kan ook een melding of met een machtiging een aanvraag namens de inwoner doen.
9. Iedereen die zich zorgen maakt over het **gedrag** van een ander, kan dat melden. Voor deze meldingen bestaat het *Advies- en meldpunt verward gedrag*. Het Advies- en meldpunt neemt de melding in ontvangst voor de gemeente en onderzoekt of de inwoner moet worden geholpen.

1. Inwoners die **hulp** nodig hebben kunnen zich melden bij één van de **Voormekaarteams** van de **gemeente**. Dat kan via inloop, digitaal of telefonisch (0545-250300).
2. Inwoners die maatschappelijke opvang nodig hebben, kunnen zich ook rechtstreeks melden bij de gemeente Doetinchem (zie ook art. 5.3 en 5.4).
3. Voor sommige vormen van **hulp** kan de **inwoner** direct een **aanvraag** doen. De inwoner kan in ieder geval direct een aanvraag doen voor de volgende vormen van hulp:
   a. een **bijstandsuitkering** voor **levensonderhoud**, voor inwoners van 27 jaar of ouder;
   b. een **IOAW**- of **IOAZ-uitkering**;
   c. bepaalde **inkomensvoorzieningen**; en
   d. **jeugdhulp**.

   In artikel 2.3.1 staat hoe een aanvraag kan worden gedaan.
4. Als het gaat om een **bijstandsuitkering** voor **levensonderhoud** kan de inwoner die jonger is dan 27 jaar pas een aanvraag indienen als er na de melding vier weken voorbij zijn gegaan waarin op zoek is gegaan naar werk of opleidingsmogelijkheden. Behalve als de melding door gehuwden is gedaan en één van de echtgenoten 27 jaar of ouder is. Zij kunnen de melding en aanvraag op hetzelfde moment doen. In artikel 2.3.1 staat hoe een aanvraag kan worden gedaan.
5. Als het nodig is helpen de **medewerkers** van de Voormekaarteams inwoners bij het vinden van de juiste medewerker, voor een gesprek over de hulpvraag.
6. De gemeente zorgt ervoor, dat inwoners goed worden geïnformeerd over de mogelijkheden om een **melding** of een aanvraag te doen.
7. Iemand anders kan ook een melding of met een machtiging een aanvraag namens de inwoner doen.
8. Iedereen die zich zorgen maakt over het **gedrag** van een ander, kan dat melden. Voor deze meldingen bestaat het *Advies- en meldpunt verward gedrag*. Het Advies- en meldpunt neemt de melding in ontvangst voor de gemeente en onderzoekt of de inwoner moet worden geholpen.

### 2.1.2 Doel en procedure melding

1. Het doel van de **melding** is om de **hulpvraag** te bespreken en te onderzoeken of er **hulp** nodig is. De **gemeente** nodigt de **inwoner** uit voor een gesprek met een **medewerker** van de gemeente. De gemeente geeft aan waarover het gesprek gaat. Na overleg met de inwoner bepaalt de gemeente waar en wanneer het gesprek zal zijn en welke gegevens de inwoner moet meenemen. Het gesprek kan bij de inwoner thuis zijn, als dit belangrijk is voor de hulpvraag.
2. De gemeente informeert de inwoner over de gratis hulp die een cliëntondersteuner kan geven.
3. De inwoner kan zelf een plan opstellen waarin de inwoner uitlegt hoe zijn persoonlijke situatie is. In dat plan geeft de inwoner ook aan wat hij wil bereiken met zijn vraag (dat plan noemen wij een persoonlijk plan of een familiegroepsplan). De gemeente informeert de inwoner over die mogelijkheid. De inwoner krijgt de gelegenheid om na de melding binnen 7 dagen een persoonlijk plan in te leveren bij Voormekaar. De termijn van 7 dagen geldt niet voor jeugdhulp.
4. Het kan zijn dat het niet nodig is om in gesprek te gaan. De gemeente overlegt hierover met de inwoner die de hulpvraag heeft gesteld.

### 2.1.3 Gegevens

De **inwoner** zorgt ervoor, dat de **gemeente** alle gegevens krijgt die nodig zijn voor het gesprek over de **hulpvraag**.

## 2.2 Fase 2: Gesprek na de melding

**[Jeugdwet, Wmo, PW, IOAW, IOAZ, Wgs, Llv]**

### 2.2.1 Doel en procedure van het gesprek

1. Het doel van het gesprek is om een goed beeld te krijgen van de **hulpvraag**, van het **effect** dat de **inwoner** wil bereiken en van zijn **persoonlijke situatie**. Het gesprek vindt zo snel mogelijk na de **melding** plaats.
2. De inwoner kan iemand meenemen naar het gesprek om hem te ondersteunen. De inwoner kan ook gebruik maken van een cliëntondersteuner.
3. De inwoner laat een geldig identiteitsbewijs zien, tenzij de **medewerker** de identiteit al eerder heeft vastgesteld.

4. Als de inwoner een **persoonlijk plan** of een familiegroepsplan heeft gemaakt, betrekt de medewerker dit plan bij het gesprek.

### 2.2.2 Gesprek en onderzoek

1. De **medewerker** bespreekt met de **inwoner** de **hulpvraag** en het **effect** dat de inwoner met de hulpvraag wil bereiken. De medewerker onderzoekt:
   a. de behoefte van de inwoner: wat is er nodig?
   b. de **persoonlijke situatie** van de inwoner: hoe ziet die eruit? Welke problemen heeft de inwoner met zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie, of het zich kunnen handhaven in de samenleving? Bij jeugdigen: Zijn er opgroei- en opvoedingsproblemen, psychische problemen en stoornissen en zo ja, welke problemen en stoornissen? En wat betekent dit voor het effect dat de inwoner wil bereiken?
   c. Waar is de inwoner mee geholpen? Welke hulp is nodig?
   d. de (on)mogelijkheden van de inwoner: (hoe) kan de inwoner zelf bijdragen aan de oplossing van het probleem?
   e. **andere voorzieningen**: kan de inwoner gebruik maken van **voorziening**en uit andere wetten?
   f. de omgeving van de inwoner: welke **hulp** kan het sociale netwerk of kunnen organisaties bieden?
   g. de rol van de **gemeente**: welke hulp kan de gemeente bieden?
   h. de rol van de inwoner: welke rechten en plichten heeft de inwoner?

   Informatie die de medewerker na het gesprek ontvangt, betrekt de medewerker bij zijn onderzoek.
2. Het gesprek kan telefonisch plaatsvinden als dat voldoende is voor het beoordelen van de hulpvraag.
3. Als het nodig is betrekt de medewerker ook anderen bij het gesprek of onderzoek. Als de inwoner mantelzorg krijgt, gaat de gemeente na of de **mantelzorger** ondersteuning nodig heeft.
4. Gaat het om **Wmo**- of **jeugdhulp**, dan informeert de medewerker de inwoner over de mogelijkheid om te kiezen voor **hulp in natura** of een persoonsgebonden budget (**Pgb**). Als de inwoner een Pgb wil ontvangen, dan maakt een Bewustkeuzegesprek deel van het onderzoek uit. Dat gesprek gaat over de taken en werkzaamheden die vastzitten aan een Pgb. Het gesprek gaat ook over de voorwaarden om een Pgb te kunnen krijgen.
5. Gaat het om Wmo-hulp, dan informeert de medewerker de inwoner over een bijdrage in de kosten.

### 2.2.3 Ondersteuningsplan

1. Na het gesprek rondt de **medewerker** het onderzoek af. De medewerker maakt een ondersteuningsplan van de uitkomsten van het onderzoek.
2. Gaat het om een **hulpvraag** voor **Wmo**- of **jeugdhulp**, dan deelt de medewerker het ondersteuningsplan met de **inwoner** via het **Burger Portaal**, mail of post. Opmerkingen of latere aanvullingen van de inwoner worden als bijlage aan het ondersteuningsplan toegevoegd. Bij het ondersteuningsplan wordt ook een aanvraagformulier gevoegd, tenzij de inwoner al een **aanvraag** heeft gedaan.

## 2.3 Fase 3: Aanvraag

### 2.3.1 Aanvraag

[**Jeugdwet**, **Wmo**, **PW**, **IOAW**, **IOAZ**, **Wgs**, **Llv**, **Awb**]

1. De **inwoner** kan een **aanvraag** doen, nadat het onderzoek naar de **hulpvraag** is afgerond. Een aanvraag voor **jeugdhulp** kan worden gedaan zonder voorafgaand onderzoek naar de hulpvraag. De aanvraag kan schriftelijk en in bepaalde gevallen ook digitaal worden gedaan. Het doel van de aanvraag is te bepalen of de **gemeente hulp** gaat verlenen en zo ja, welke vorm die hulp dan heeft.
2. De inwoner gebruikt een aanvraagformulier om een aanvraag te doen.
3. Een aanvraag wordt gedaan bij de gemeente, behalve als het gaat om een digitale aanvraag voor een **bijstandsuitkering** voor **levensonderhoud, IOAW** of voor een **IOAZ-uitkering**. Aanvragen voor een bijstandsuitkering levensonderhoud en IOAW worden gedaan via de website van UWV (www.werk.nl). In bijzondere situaties kan een **uitkering** voor **levensonderhoud** ook schriftelijk worden aangevraagd. Als het gaat om een aanvraag voor een IOAZ uitkering, dan kan de inwoner voor meer informatie en het indienen van een aanvraag contact opnemen met ROZ via de website www.rozgroep.nl.

### 2.3.2 Voorwaarden voor hulp-op-maat

[**Jeugdwet**, **Wmo**, **PW**, **Wgs**]

1. Vraagt de **inwoner hulp** die speciaal is afgestemd op de inwoner (**hulp-op-maat**), dan gelden in ieder geval de volgende voorwaarden:
   a. De hulp is noodzakelijk om (één van) de doelen van de in 1.1 genoemde wetten te bereiken;
   b. De inwoner heeft geen mogelijkheden om het gewenste **effect** op **eigen kracht** te bereiken. Hij kan dit effect ook niet op andere manieren bereiken, zoals met de inzet van hulp van huisgenoten, met mantelzorg, met hulp vanuit het sociale netwerk, met **algemeen gebruikelijke voorzieninge**n of met behulp van **andere voorzieningen** of organisaties; en
   c. De hulp is geschikt om het gewenste effect te bereiken en past bij de **persoonlijke situatie** van de inwoner.
2. Voor sommige vormen van hulp zijn er in de **wet** of in deze **verordening** extra voorwaarden gesteld.
3. De hulp-op-maat is niet duurder dan nodig is en duurt niet langer dan nodig is. De **gemeente** kiest daarom voor de goedkoopste **voorziening** die geschikt is om het gewenste effect te bereiken.
4. Als er sprake is van een levenslange beperking of aandoening en er geen zicht op verbetering is, wordt de afweging gemaakt of hulp-op-maat (Wmo; zowel PGB als Zorg in Natura) voor onbepaalde tijd passend is. Het college onderzoekt periodiek of de hulp-op-maat nog passend is. Tussentijdse wijzigingen in omstandigheden en/of beleid kunnen van invloed zijn op de hulp-op-maat.
5. De gemeente kan hulp-op-maat in ieder geval weigeren als:
   a. de **hulpvraag** het gevolg is van verwijtbaar **gedrag** van de inwoner en hij deze hulpvraag had kunnen voorkomen; of als
   b. de inwoner de gevraagde hulp zelf al heeft ingeroepen of ingekocht, voordat de gemeente een besluit heeft genomen, tenzij de gemeente daarvoor toestemming heeft verleend; of als
   c. de gemeente de noodzaak van de hulp niet kan vaststellen.

### 2.3.3 Advisering

[**Jeugdwet**, **Wmo**, **PW**, **IOAW**, **IOAZ**, **Wgs**, **Llv**, **Awb**]

De **gemeente** zorgt ervoor dat de **medewerker** die een **melding** of **aanvraag** behandelt de deskundigheid heeft die nodig is om deze melding of aanvraag goed te kunnen beoordelen. Als de medewerker die deskundigheid niet heeft, zorgt de gemeente ervoor dat iemand die wel deskundig is een advies uitbrengt. Dit advies (deskundig oordeel) betrekt de gemeente bij de beoordeling van de melding of de aanvraag.

### 2.3.4 Beoordelen aanvraag

[**Jeugdwet**, **Wmo**, **PW**, **IOAW**, **IOAZ**, **Wgs**, **Llv**, **Awb**]

Om te bepalen of de **gemeente hulp** verleent, volgt de gemeente in principe de volgende stappen:

- Stap 1: De gemeente stelt eerst vast wat de **hulpvraag** van de **inwoner** is en welk **effect** de inwoner daarmee wil bereiken.
- Stap 2: De gemeente stelt hierna vast welke problemen, **beperking**en of (on)mogelijkheden, er precies zijn die belangrijk zijn voor het beoordelen van de **hulpvraag**.
- Stap 3: De gemeente brengt in kaart welke hulp nodig is.
- Stap 4: De gemeente onderzoekt wat de inwoner zelf kan doen om het probleem op te lossen (**eigen kracht**), al dan niet met **gebruikelijke hulp**, met **algemeen gebruikelijke voorzieningen**, met hulp van anderen uit het sociale netwerk of van andere organisaties, of met **andere voorzieningen**.
- Stap 5: De gemeente bepaalt welke aanvullende hulp de gemeente kan geven om het probleem op te lossen en het gewenste effect te bereiken.

### 2.3.5 Beslistermijn

[**Jeugdwet**, **Wmo**, **PW**, **IOAW**, **IOAZ**, **Wgs**, **Llv**, **Awb**]

1. De **gemeente** beslist zo snel mogelijk, maar in ieder geval binnen 8 weken nadat de **aanvraag** is ontvangen. Gaat het om een aanvraag in het kader van de **Wmo**, dan beslist de gemeente binnen 2 weken nadat de aanvraag voor **Wmo-hulp** is ontvangen. Een **Wmo-aanvraag** kan worden ingediend nadat het onderzoek is afgerond, maar in ieder geval vanaf 6 weken, nadat de inwoner de **melding** heeft gedaan.
2. De beslistermijn kan schriftelijk worden opgeschoven als de inwoner onvoldoende gegevens heeft verstrekt. De gemeente vraagt de inwoner dan opnieuw om de ontbrekende gegevens te verstrekken.

3. Als de gemeente een besluit niet binnen de vastgestelde termijn kan nemen, dan noemt de gemeente een nieuwe termijn waarbinnen het besluit wordt genomen.

## 2.4 Fase 4. Beslissing

### 2.4.1 Inhoud besluit

[**Jeugdwet**, **Wmo**, **PW**, **IOAW**, **IOAZ**, **Wgs**, **Llv**, **Awb**]

1. De **gemeente** legt in een brief uit wat het besluit is, en stuurt deze brief naar de **inwoner**. Als de inwoner een vertegenwoordiger heeft, dan wordt de brief naar die persoon gestuurd. In het besluit staat of de gemeente wel of geen **hulp** geeft. Als de gemeente hulp geeft, staat in het besluit ook of de **hulp in natura**, in de vorm van een **Pgb**, in geld of op een andere manier wordt gegeven.
2. Geeft de gemeente de hulp 'in natura' (een product of een dienst), dan staat in het besluit in ieder geval:
   a. welke hulp wordt toegekend en wat het doel van de hulp is;
   b. wanneer de hulp ingaat en hoe lang de hulp duurt;
   c. door wie de hulp wordt gegeven. De zorgaanbieder maakt samen met de inwoner een zorgplan waarin afspraken staan over hoe de hulp wordt gegeven; en
   d. welke voorwaarden en verplichtingen er voor de hulp gelden.
3. Geeft de gemeente de hulp in de vorm van een Pgb, dan staat in het besluit in ieder geval:
   a. voor welke hulp het Pgb bedoeld is;
   b. wat het doel is van die hulp;
   c. hoe hoog het Pgb is en hoe dat berekend is;
   d. wanneer het Pgb ingaat en wanneer het Pgb eindigt;
   e. hoe de besteding van het Pgb verantwoord wordt; en
   f. welke voorwaarden en verplichtingen er voor het Pgb gelden.
4. Geeft de gemeente de hulp in de vorm van geld, dan staat in het besluit in ieder geval:
   a. hoeveel het is;
   b. voor welk doel het geld wordt gegeven;
   c. wanneer het geld wordt betaald;
   d. hoe vaak het geld wordt betaald; en
   e. welke voorwaarden en verplichtingen er gelden voor het uitgeven van geld.
5. De gemeente informeert de inwoner in het besluit ook over een eventuele bijdrage in de kosten.

## 2.5 Uitzonderingen

### 2.5.1 Jeugdhulp via arts en andere hulpverleners

[**Jeugdwet**, **Awb**]

1. De **gemeente** zorgt ervoor dat de **jongere jeugdhulp** krijgt, als de huisarts, jeugdarts of medisch specialist de jongere doorverwijst naar een **jeugdhulpaanbieder**, of als de rechter of gecertificeerde **instelling jeugdhulp** nodig vindt.
2. De **gemeente** maakt afspraken met de huisartsen, de medisch specialisten, de jeugdartsen, gecertificeerde **instellingen** en de zorgverzekeraars over doorverwijzingen.

### 2.5.2 Spoedeisende gevallen

[**Jeugdwet**, **Wmo**, **PW**, **Llv**, **Wgs**]

In spoedeisende gevallen kan de **gemeente** afwijken van de normale procedure om er voor te zorgen dat de **inwoner** de **hulp** krijgt die nodig is.

### 2.5.3 Inburgeringsplichtigen

[**Wib**]

Met de komst van de Wet inburgering 2021 is de gemeente verantwoordelijk voor het aanbieden van passende inburgeringstrajecten aan nieuwe inburgeringsplichtigen. **Asielmigrant**en worden vanuit een asielzoekerscentrum gekoppeld aan de gemeente Berkelland. Waar mogelijk begint de **brede intake** al op het asielzoekerscentrum. Gezinsmigranten krijgen van Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) een bericht over de brede intake. Daarnaast krijgen de inburgeringsplichtigen een andere brede intake dan de intake zoals in fase 1 tot en met fase 4 (artikelen 2.1 tot en met 2.4) beschreven staat.

#### 2.5.3.1 Brede intake

1. De **gemeente** neemt bij de inburgeringsplichtigen een **brede intake** af. De brede intake geeft een beeld van de startpositie en de ontwikkelingsmogelijkheden van de **inwoner**. De gemeente geeft in overleg met de inwoner en op basis van de uitkomsten van de brede intake invulling aan het inburgeringstraject.
2. De **brede intake** wordt zo vroeg mogelijk afgenomen. Als het kan wordt de brede intake gepland zodra de inwoner bekend is bij de gemeente. Voor asielstatushouders is dit het moment van koppeling aan de gemeente. Voor gezinsmigranten en overige migranten is dit het moment van inschrijving in de gemeente.
3. De **brede intake** bestaat in ieder geval uit:
    a. een onderzoek naar het onderwijsniveau en de werkervaring van de inwoner;
    b. een onderzoek naar de persoonlijke omstandigheden van de inwoner, zoals de fysieke en mentale gezondheid;
    c. voor zover van toepassing: een verkenning van de mogelijkheden om het kind van de inwoner deel te laten nemen aan de voorschoolse educatie, bedoeld in artikel 1.1 van de Wet kinderopvang, of de vroegschoolse educatie, bedoeld in artikel 1 van de Wet op het primair onderwijs; en
    d. een leerbaarheidstoets. De gemeente brengt met de brede intake in ieder geval in kaart:
        a. het taalniveau van de inwoner;
        b. de mogelijkheden tot (arbeids)participatie;
        c. de mate van zelfredzaamheid; en
        d. de wensen van de inwoner over inburgering en arbeidsparticipatie.
4. De gemeente legt de uitkomsten van de **brede intake** schriftelijk vast in het Persoonlijk plan Inburgering en Participatie (PIP).

#### 2.5.3.2 Persoonlijk plan Inburgering en Participatie

1. De **gemeente** stelt na afronding van de **brede intake** en op basis van de hieruit ontvangen informatie het Persoonlijk plan Inburgering en Participatie (PIP) op. Dit gebeurt zoveel mogelijk in samenspraak met de inburgeringsplichtige. In ieder geval worden in het gesprek over de PIP de volgende onderwerpen besproken:
    a. de uitkomsten van de brede intake;
    b. de persoonlijke einddoelen van de **inwoner** in het inburgeringstraject;
    c. welke leerroute als passend wordt gezien en waarom;
    d. de rechten en plichten van de inwoner tijdens het inburgeringstraject;
    e. de verwachtingen van de inwoner over het traject;
    f. de rol van de gemeente bij dit traject; en
    g. voor gezinsmigranten en overige migranten: het aanbod aan passend en kwalitatief goed inburgeringsonderwijs waarmee de migrant de leerroute kan volgen en voltooien.
2. In de PIP staat wat de inwoner moet doen om aan de inburgeringsplicht te voldoen. Het PIP geeft een compleet beeld van de rechten en plichten van de inwoner gedurende het inburgeringstraject. De gemeente stemt het plan af op de persoonlijke situatie, ontwikkelbehoeften en capaciteiten van de inwoner.
3. De gemeente stelt de PIP vast uiterlijk binnen tien weken na inschrijving van de inwoner in de basisregistratie personen (BRP) van de gemeente waar hij of zij is gehuisvest of wordt gehuisvest na verblijf in het azc.
4. Wanneer de inwoner voor wie de leerroute al is vastgesteld verhuist naar de gemeente Berkelland stelt de gemeente de PIP opnieuw vast binnen tien weken na de inschrijving van de inwoner in de Basisregistratie Personen (BRP). De leerroute die daarbij wordt vastgesteld, is gelijk aan de leerroute zoals die door de gemeente van vertrek is vastgesteld.

# 3 Werken en meedoen in de samenleving

Dit hoofdstuk gaat over werk en **participatie** (meedoen in de samenleving). Het is belangrijk dat **inwoners** in hun eigen **levensonderhoud** kunnen voorzien. De **gemeente** verwacht daarom van inwoners met een **uitkering** die kunnen werken, dat zij werk zoeken. De gemeente wil inwoners daarbij ondersteunen. Welke **hulp** de gemeente kan geven, staat in dit hoofdstuk. Die hulp noemen we ook wel: een **voorziening**. De gemeente kan iets terugvragen van inwoners met een uitkering. Dat wordt een tegenprestatie genoemd. In dit hoofdstuk wordt daar meer over uitgelegd. De gemeente vindt het belangrijk dat inwoners meedoen in de samenleving. Dat kan via werk, maar ook op andere manieren. Meedoen is niet alleen een verantwoordelijkheid van de inwoner zelf of van de gemeente, maar ook van de samenleving (omkijken naar elkaar). In dit hoofdstuk staan de belangrijkste regels

voor de hulp die de gemeente kan geven om mee te doen in de samenleving. De regels in dit hoofdstuk zijn gebaseerd op de **Participatiewet** of op de **Wet** maatschappelijke ondersteuning 2015 (**Wmo**).

Naast de kernwaarden uit hoofdstuk 1, gelden voor dit hoofdstuk de volgende **kernwaarden**:

- *De gemeente ondersteunt de inwoner zo goed mogelijk in zijn ontwikkeling naar participatie of werk.*
- *Betaald werk gaat voor onbetaald werk en voor inkomensondersteuning van de gemeente.*

## 3.1 Voor wie?

[**PW**, **IOAW**, **IOAZ**, **Wmo**]

1. **Inwoners** zijn in de eerste plaats zelf verantwoordelijk om werk te vinden. Als dat niet lukt, kan de **gemeente** de volgende inwoners helpen om een stap **richting** werk te zetten, hierna te noemen de doelgroep:
   a. Inwoners met een gemeentelijke **uitkering** die niet op **eigen kracht** of met de **hulp** van het sociale netwerk, uitzendbureaus en andere organisaties de weg naar werk kunnen vinden;
   b. Inwoners die geen hulp kunnen krijgen van andere instanties, zoals UWV, SVB of werkgevers. Per persoon beoordeelt de gemeente of er hulp wordt gegeven;
   c. **Jongeren** tot 27 jaar die geen werk hebben of onderwijs volgen, en geen havo-diploma, vwo-diploma of mbo-diploma vanaf niveau 2 hebben. De gemeente helpt hen een passende opleiding of passend werk te vinden, of leidt hen naar passende hulpverlening of zorg.
2. Inwoners moeten kunnen meedoen in de samenleving. Meedoen is in de eerste plaats een verantwoordelijkheid van inwoners zelf. De gemeente helpt de volgende inwoners om mee te doen in de samenleving, als dat op eigen kracht of op andere manieren niet lukt:
   a. Inwoners met een **beperking**;
   b. Inwoners met een langdurig psychisch of psychosociaal probleem.

## 3.2 Samenwerking voor werk

[**PW**, **IOAW**, **IOAZ**]

1. De **gemeente** werkt samen met werkgevers, UWV, regio-gemeenten, en andere organisaties. De gemeente doet dat om **inwoners** te helpen werk te vinden, dat bij hen past.
2. De gemeente ondersteunt werkgevers die inwoners uit de doelgroep werk willen aanbieden. De gemeente doet dat bijvoorbeeld via het Werkgeversservicepunt Achterhoek.

## 3.3 Budgetplafond

[**PW**, **IOAW**, **IOAZ**]

De **gemeente** kan per soort **voorziening** een budgetplafond vaststellen. Een budgetplafond is het maximale bedrag dat de gemeente per kalenderjaar kan uitgeven aan een bepaalde voorziening. Als dit budgetplafond bereikt is, verstrekt de gemeente zo'n voorziening niet meer. Voor wettelijke loonkostensubsidie en voor beschut werk kan de **gemeente** geen budgetplafond vaststellen.

## 3.4 Voorzieningen – werk

[**PW**, **IOAW**, **IOAZ.** Wsw]

1. De **gemeente** bekijkt per **inwoner** welke **hulp** nodig is. De gemeente zet passende **voorzieningen** in. Voor mensen die ver van de arbeidsmarkt afstaan zijn er mogelijkheden om zich te ontwikkelen. Van arbeidsmatige dagbesteding tot regulier werk. Daarbij hoort ook de mogelijkheid om een stapje terug te doen als het even wat minder gaat.
2. De voorzieningen van de gemeente zijn bedoeld voor inwoners uit de bovengenoemde doelgroep (zie artikel 3.1 lid 1). In bepaalde situaties kan de gemeente een voorziening ook voor andere inwoners inzetten, bijvoorbeeld als de **Participatiewet** dat aangeeft.

3. Sommige voorzieningen worden aan werkgevers verstrekt, zoals loonkostensubsidie. Dit kan ambtshalve of op aanvraag van de werkgever.
   De gemeente houdt zich aan het preferente proces loonkostensubsidie dat voort komt uit landelijke samenwerkingsafspraken. Deze zijn te vinden op de website (www.fijnder.nl)
4. Het kan ook zijn dat bepaalde voorzieningen niet voor iedereen uit de doelgroep kunnen worden ingezet. Als dat zo is, wordt dat hieronder per voorziening aangegeven.
5. Het doel van een voorziening is het vinden of behouden van werk dat geschikt is voor de inwoner. De gemeente kan tenminste de volgende voorzieningen inzetten:
   a. proefplaatsing;
   b. werkervaringsplaats;
   c. participatieplaats;
   d. sociale activering;
   e. beschut werk;
   f. Vervallen
   g. hulp bij een leer-werktraject;
   h. plaatsingssubsidie;
   i. wettelijke loonkostensubsidie;
   j. Vervallen
   k. scholing;
   l. hulp bij het leren van de Nederlandse taal;
   m. kinderopvang.

   Deze voorzieningen worden hieronder toegelicht.
6. De gemeente beoordeelt per persoon of het zinvol is om een voorziening in te zetten. De gemeente bepaalt welke voorziening wordt ingezet en voor hoe lang. Daarbij kijkt de gemeente naar verschillende dingen: de omstandigheden van de inwoner, zijn mogelijkheden en eventuele **beperkingen**, de zorg voor kinderen, mantelzorg, wettelijke verplichtingen en het beschikbare budget. Gaat het om **hulp-op-maat**, dan zijn ook de voorwaarden uit artikel 2.3.2 van toepassing.
7. In een plan van aanpak legt de gemeente vast welke hulp de inwoner krijgt. In dit plan staat welke afspraken er met de inwoner zijn gemaakt.
8. De gemeenteraad ontvangt ieder jaar een jaarverslag met daarin de doeltreffendheid en de effecten van de inzet van de voorzieningen.

### 3.4.1 Proefplaatsing

[**PW**, **IOAW**, **IOAZ**]

1. De **gemeente** kan een **inwoner** bij wijze van proef tijdelijk laten werken bij een werkgever. De inwoner houdt wel een **uitkering** tijdens die periode.
2. Bij het aanbieden van een proefplaatsing betrekt de gemeente de mogelijkheden, interesses en vaardigheden van de inwoner.
3. Het doel van de proefplaatsing is dat de werkgever kan kijken of de inwoner geschikt is voor het werk.
4. Als de inwoner geschikt is voor het werk volgt er een dienstverband. Dit is een voorwaarde bij een proefplaatsing.
5. Het werk mag geen andere werknemers bij hetzelfde bedrijf verdringen. Ook mag er geen oneerlijke concurrentie ontstaan met andere organisaties.
6. De proefplaatsing is alleen mogelijk als de werkgever de inwoner goed begeleidt tijdens de proefplaatsing. Hierover worden afspraken gemaakt voor de start van de proefplaatsing. Wordt de proefplaatsing niet omgezet in dienstverband dan moet de werkgever uitleggen wat hij heeft gedaan om de inwoner te begeleiden.
7. De duur van de proefplaatsing hangt af van de duur van het dienstverband. In beginsel duurt de proefplaatsing 2 maanden. Bij gegronde redenen is de mogelijkheid tot verlenging met maximaal 4 maanden. Bij een proefplaatsing van 2 maanden volgt een dienstverband van minstens 6 maanden. Bij een proefplaatsing tussen de 2 tot 6 maanden volgt een dienstverband van minimaal 12 maanden.
8. De gemeente weigert de toestemming bedoeld in het eerste lid als direct na de proefplaatsing sprake is van een dienstverband met plaatsingssubsidie.

### 3.4.2 Werkervaringsplaats

[**PW**, **IOAW**, **IOAZ**]

1. De **gemeente** kan een **inwoner** een werkervaringsplaats bij een organisatie aanbieden. De inwoner houdt dan zijn **uitkering**.
2. Bij het aanbieden van een werkervaringsplaats betrekt de gemeente de mogelijkheden, interesses en vaardigheden van de inwoner.
3. Een werkervaringsplaats heeft verschillende doelen:
   a. De inwoner doet werkervaring op;
   b. De inwoner leert om in een dienstverband te functioneren;
   c. De inwoner doet werkritme op.
4. De werkervaringsplaats is alleen mogelijk als de organisatie de inwoner goed begeleidt. De organisatie geeft de inwoner kansen om te oefenen en te leren in het werk.
5. De werkervaringsplaats wordt vastgelegd in een overeenkomst tussen de gemeente, de organisatie en de inwoner. In die overeenkomst worden het doel van de werkervaringsplaats en de begeleiding van de inwoner verder uitgewerkt.
6. De activiteiten die de inwoner bij de organisatie doet, mogen werknemers in die organisatie niet verdringen. Ook mag er geen oneerlijke concurrentie ontstaan met andere organisaties.
7. De werkervaringsplaats duurt maximaal 6 maanden en kan 1 keer worden verlengd met maximaal 6 maanden.

### 3.4.3 Participatieplaats

[**PW**, **IOAW**, **IOAZ**]

1. De **gemeente** kan een **inwoner** met een gemeentelijke **uitkering** die een kleine kans heeft op loonvormend werk en voorlopig niet aan het werk kan, een participatieplaats aanbieden. De participatieplaats wordt vastgelegd in een overeenkomst tussen de betrokken partijen.
2. Bij het aanbieden van een participatieplaats betrekt de gemeente de mogelijkheden, interesses en vaardigheden van de inwoner.
3. Het doel van een participatieplaats is om de kans op betaald werk te vergroten. De inwoner kan langdurig op een bepaalde werkplek werken. Zo doet de inwoner werkervaring op. De inwoner houdt zijn uitkering. Het gaat om werkzaamheden die passend zijn en speciaal op de inwoner zijn afgestemd.
4. Een participatieplaats duurt maximaal 2 jaar. Dit kan met 2 keer 1 jaar worden verlengd als daardoor de arbeidskansen groter worden.
5. Het werk mag geen andere werknemers bij hetzelfde bedrijf verdringen. Ook mag er geen oneerlijke concurrentie ontstaan met andere organisaties.
6. De inwoner kan telkens na 6 maanden een premie ontvangen. De gemeenteraad stelt deze premie vast op nihil.

### 3.4.4 Sociale activering

[**PW**, **IOAW**, **IOAZ**]

1. De **gemeente** kan een **inwoner** die er nog niet aan toe is om te werken, activiteiten aanbieden die de inwoner dichter bij werk brengen. Dit heet sociale activering. Dat kan bijvoorbeeld vrijwilligerswerk zijn.
2. Het doel van sociale activering is om inwoners te helpen weer grip op hun leven te krijgen, sociale contacten op te bouwen en moeilijkheden op weg naar werk te overwinnen.

### 3.4.5 Beschut werk

[**PW**]

1. De **gemeente** biedt een **inwoner** een beschutte werkplek aan, als UWV heeft geadviseerd, dat dat nodig is. Dat is zo, als de inwoner alleen kan werken zodra het werk en de werkplek zijn aangepast aan de mogelijkheden van die inwoner. Inwoners met een **uitkering** van UWV en inwoners zonder werk kunnen ook in aanmerking komen voor een beschutte werkplek. Voor deze inwoners geldt dit artikel ook.
2. Het doel van beschut werk is om inwoners die alleen aangepast werk kunnen doen, een passende werkplek te bieden.

3. De gemeente biedt maximaal het aantal beschutte werkplekken aan, dat het Rijk de gemeente opdraagt.
4. Het kan zijn, dat een inwoner niet meteen een beschutte werkplek kan krijgen. Dat kan als de gemeente alle beschutte werkplekken voor het kalenderjaar al ingevuld heeft. De inwoner komt dan op een wachtlijst. De gemeente heeft hiervoor 'Beleidsregels wachtlijst nieuw Beschut Werk Fijnder 2022' opgesteld. De geldende beleidsregels zijn te vinden op www.overheid.nl.
5. De gemeente biedt de volgende **voorzieningen** aan, zodat een inwoner beschut kan werken:
   a. wettelijke loonkostensubsidie;
   b. aanpassing van de werkplek of de werkomgeving;
   c. werk opsplitsen in kleinere taken;
   d. aanpassing van werktempo, de arbeidsduur of de werkbegeleiding.
6. De gemeente kan voor inwoners die op de wachtlijst Beschut Werk staan ter overbrugging de volgende voorzieningen inzetten:
   a. sociale activering;
   b. participatieplaats; of
   c. een vergelijkbare voorziening.
7. De gemeente kan inwoners die in aanmerking komen voor beschut werk, helpen om de stap naar beschut werk makkelijker te maken. De gemeente gebruikt daar de volgende voorzieningen voor:
   a. sociale activering;
   b. scholing;
   c. participatieplaats;
   d. werkervaringsplaats; of
   e. een vergelijkbare voorziening.

### 3.4.6 Hulp bij een leer- werktraject

[**PW**]

1. De **gemeente** kan een **jongere hulp** aanbieden bij het volgen van een leer-werktraject, als dit nodig is om de stap naar werk te zetten. Het moet gaan om jongeren:
   a. van 16 of 17 jaar van wie de leerplicht of de kwalificatieplicht, bedoeld in de leerplichtwet 1969, nog niet is geëindigd; of
   b. van 18 tot 27 jaar die nog geen startkwalificatie hebben behaald. Met startkwalificatie wordt bedoeld: een havo-, vwo- of mbo-diploma vanaf niveau 2.
2. De gemeente biedt hulp bij een leer-werktraject alleen aan, als de ondersteuning van **school** of werkgever onvoldoende is om het leer-werktraject te kunnen volgen.

### 3.4.7 Plaatsingssubsidie

[**PW**, **IOAW**, **IOAZ**, **Awb**]

1. De **gemeente** kan een werkgever die een **inwoner** in dienst neemt, voor een korte periode plaatsingssubsidie geven. Dit doet de gemeente alleen, als de werkgever voor deze inwoner geen wettelijke loonkostensubsidie kan krijgen (zie artikel 3.4.8), en ook niet in aanmerking kan komen voor andere **vergoedingen** voor het in dienst nemen van de inwoner.
2. Het doel van deze subsidie is om werkgevers te stimuleren inwoners die moeilijk aan het werk komen in dienst te nemen. Extra kosten die werkgevers maken voor het begeleiden van deze inwoners worden hiermee vergoed.
3. De plaatsingssubsidie is maximaal 50% van het **Wettelijk minimumloon**, tot maximaal € 500 per maand. De plaatsingssubsidie duurt maximaal 6 maanden, maar kan 1 keer worden verlengd met maximaal 6 maanden.
4. Het werk mag geen andere werknemers bij hetzelfde bedrijf verdringen. Ook mag er geen oneerlijke concurrentie ontstaan met andere organisaties.

### 3.4.8 Wettelijke loonkostensubsidie

[**PW**, **IOAW**, **IOAZ**, **Awb**]

1. De **gemeente** kent de werkgever een wettelijke loonkostensubsidie toe als de **inwoner** bij de werkgever in dienst komt, maar niet het **wettelijk minimumloon** kan verdienen. De werkgever en inwoner moeten wel aan de voorwaarden van artikel 10d van de **Participatiewet** voldoen.

2. Het doel van deze subsidie is om werkgevers te stimuleren inwoners met een arbeidsbeperking in dienst te nemen en productieverlies te vergoeden.
3. De gemeente stelt vast of het gaat om een inwoner die niet in staat is het wettelijk minimumloon te verdienen. Om te bepalen hoe productief de inwoner op de werkplek zal zijn (welke loonwaarde hij heeft), past de gemeente een erkende methode toe. Dit kan ook vastgesteld worden na het begin van het dienstverband of proefplaatsing door inzet van de Praktijkroute.
4. De loonkostensubsidie aan de werkgever hangt af van de loonwaarde. De hoogte van de loonkostensubsidie is maximaal 70% van het **wettelijk** minimumloon. Daar komen nog de wettelijke vakantietoeslag en een **vergoeding** voor werkgeverslasten bij.
5. Totdat de loonwaarde is gemeten, kan de gemeente de werkgever maximaal 6 maanden een vaste maandelijkse loonkostensubsidie toekennen van maximaal 50% van het wettelijk **minimumloon**. Daar komen nog de wettelijke vakantietoeslag en een vergoeding voor werkgeverslasten bij.
6. De gemeente stelt binnen 13 weken na ontvangst van de aanvraag de loonwaarde vast, tenzij in overleg met de werkgever plaatsingssubsidie van toepassing is.

### 3.4.9 Low-riskpolis

Vervallen

### 3.4.10 Scholing

[**PW**, **IOAW**, **IOAZ**]

1. De **gemeente** kan een **inwoner** scholing aanbieden, als die scholing nodig is om de stap naar werk te maken en andere organisaties geen passende scholing kunnen aanbieden.
2. De gemeente bepaalt de vorm en de duur van de scholing. De scholing wordt afgestemd op de mogelijkheden van de inwoner en zijn positie op de arbeidsmarkt.

### 3.4.11 Hulp bij het leren van de Nederlandse taal

[**PW**, **IOAW**, **IOAZ**]

Het beheersen van de Nederlandse taal is nodig voor het vinden en behouden van een werkplek. De **gemeente** kan aan een **inwoner** die de Nederlandste taal onvoldoende beheerst een **voorziening** aanbieden om de taal beter te leren. Soms is het volgen van scholing verplicht. De gemeente heeft ‘Beleidsregels taaleis Participatiewet Fijnder’ vastgesteld. De geldende beleidsregels zijn te vinden op www.overheid.nl. Daarnaast kan in overleg met de inwoner ondersteuning worden geboden bij laaggeletterdheid. Deze ondersteuning kan plaatsvinden bij een onderwijsinstelling of binnen de gemeente via het Taalhuis.

### 3.4.12 Kinderopvang

[**PW**, **IOAW**, **IOAZ**, **Wet kind**eropvang]

1. De **gemeente** zorgt ervoor dat er passende kinderopvang beschikbaar is, als:
   a. de **inwoner** meedoet aan een activiteit die nodig is om dichter bij de arbeidsmarkt te komen of om aan het werk te gaan, en
   b. opvang niet mogelijk is binnen het sociale netwerk van de inwoner.
2. De inwoner die van de Belastingdienst kinderopvangtoeslag ontvangt, kan van de gemeente een bijdrage krijgen voor de kosten van kinderopvang die voor zijn rekening blijven. De inwoner moet voldoen aan de volgende voorwaarden:
   a. De inwoner heeft een gemeentelijke **uitkering** of een **Anw-uitkering**; en
   b. de kinderopvang is nodig om mee te kunnen doen aan een activiteit van de gemeente die de inwoner dichter bij werk brengt (een **voorziening**).
      Of:
   c. De inwoner volgt voltijds mbo-, hbo- of universitair onderwijs, **voortgezet onderwijs** of **vavo-onderwijs**, en
   d. de kinderopvang vindt plaats in een geregistreerd kindercentrum of via een gastouderbureau.

### 3.4.13 Andere voorzieningen en vergoedingen

[**PW**, **IOAW**, **IOAZ**]

1. De **gemeente** kan **andere voorzieningen** inzetten als dat nodig is om de kans op werk te vergroten.

2. De gemeente kan inkomsten uit deeltijdwerk gedeeltelijk vrijlaten voor de **uitkering**. De regels staan in artikel 31 van de **Participatiewet**, artikel 8 van de **IOAW** en in artikel 8 van de **IOAZ**.
3. Voor **inwoners** met een gemeentelijke **uitkering** die als zelfstandig ondernemer gaan starten, is er een bijzondere regeling: het Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz2004). De gemeente kan de inwoner financieel ondersteunen, onder bepaalde voorwaarden.
4. De gemeente kan de kosten vergoeden die de inwoner moet maken bij deelname aan een **voorziening** of bij betaald of onbetaald werk. Dit kan de gemeente alleen doen, als de inwoner die kosten niet op een ander manier vergoed kan krijgen.

### 3.4.14 Innovatie

[**PW**, **IOAW**, **IOAZ**]

1. De gemeente kan – binnen de kaders van de uitgangspunten van dit hoofdstuk – als experiment andere voorzieningen inzetten als dat nodig is om de kans op werk te vergroten
2. Het doel van het experiment is om in het belang van de inwoners, nieuwe voorzieningen en werkwijzen te onderzoeken.
3. Een experiment duurt niet langer dan drie jaar. Wanneer de uitkomst van het experiment reden geeft om de verordening aan te passen, kan de periode van het experiment verlengd worden tot het moment dat de nieuwe verordening geldig is.

## 3.5 Persoonlijke ondersteuning bij werk en andere voorzieningen

### 3.5.1 Aanvraag persoonlijke ondersteuning bij werk en andere voorzieningen

[**PW**, **IOAW**, **IOAZ**]

1. De gemeente kan ambtshalve of op aanvraag persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen verstrekken voor een inwoner met een arbeidsbeperking.
2. Bij de toekenning van persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen is er sprake van individueel maatwerk. Verder gelden, naast artikel 2.3.2., de volgende voorwaarden:
   a. de inwoner behoort tot de doelgroep en is minimaal achttien jaar oud, tenzij hij VSO/PRO-onderwijs heeft genoten;
   b. de inwoner kan zonder deze vorm van ondersteuning niet aan het arbeidsproces deelnemen;
   c. de voorziening komt niet in aanmerking voor vergoeding vanuit de UWV werkvoorzieningen (www.uwv.nl/particulieren/voorzieningen)
   d. het betreft geen universeel beschermingsmiddel waarvoor de werkgever verantwoordelijk is;
   e. het betreft geen meeneembare voorziening die tot de standaarduitrusting van de werkgever behoort of algemeen gebruikelijk is in een organisatie;
   f. de kosten van de voorziening moeten proportioneel zijn, dat wil zeggen dat de investering in de voorziening moet opwegen tegen de opbrengsten uit het werk dan wel de opbrengsten van uitstroom naar werk.
3. De aanvraag voor persoonlijke ondersteuning bij werk moet binnen 26 weken na de start van de arbeidsovereenkomst zijn ontvangen, tenzij op het moment van de start van de arbeidsovereenkomst de noodzaak voor ondersteuning redelijkerwijs nog niet bekend kon zijn.
4. De gemeente kan een deskundig advies inwinnen, als dit noodzakelijk is om een aanvraag te beoordelen.
5. De gemeente stemt met de werkgever en werknemer de wijze af waarop de ondersteuning wordt geboden, de intensiteit in duur en aantal uren en legt dit vast in een beschikking.

### 3.5.2 Persoonlijke ondersteuning bij werk

[**PW, IOAW, IOAZ, Wsw**]

1. De gemeente kan persoonlijke ondersteuning bij werk verstrekken in de vorm van:
   a. jobcoaching in natura door middel van een jobcoach die werkzaam is bij Fijnder of door Fijnder is gecontracteerd.
   b. een subsidie aan de werkgever voor het organiseren van een interne of externe jobcoach;
   c. subsidie aan de werkgever voor interne werkbegeleiding.

### 3.5.3 Hulp op de werkplek van een jobcoach

[**PW, IOAW, IOAZ, Wsw**]

1. De **gemeente** kan een **inwoner** een jobcoach vanuit Fijnder aanbieden als de inwoner extra begeleiding nodig heeft om zijn werk goed te kunnen doen. De gemeente kan ook een **vergoeding** aan de werkgever geven voor het inzetten van een jobcoach.
2. Het doel van de jobcoach is om de werknemer te helpen zijn werk goed te doen. De jobcoach kan de inwoner begeleiden bij zijn ontwikkeling op de werkplek.
3. De gemeente spreekt met de werkgever af hoe de jobcoach wordt ingezet. Deze afspraken komen in een overeenkomst met de werkgever te staan.
4. De jobcoaching wordt ingezet voor een aaneengesloten periode van maximaal 6 maanden, na deze periode kan jobcoaching eenmalig verlengd worden met 6 maanden.
5. Een externe jobcoach dient werkzaam te zijn bij een erkende Jobcoachorganisatie, op basis van het erkennings- en intrekkingskader uitvoering persoonlijke ondersteuning UWV. Deze is vindbaar op www.uwv.nl.
6. Als de gemeente een of meer jobcoaches zelf in dienst of gecontracteerd heeft, biedt de gemeente deze bij voorrang aan.
7. Voor jobcoaching door een erkende jobcoach worden de begeleidingsniveaus ‘licht’, ‘midden’ en ‘intensief’ gehanteerd. Voor welk niveau van jobcoaching in een situatie wordt gekozen hangt af van de ondersteuningsbehoefte aan jobcoaching van een werknemer in deze situatie. Voor iedere werknemer die jobcoaching gaat krijgen, wordt vastgesteld voor welk maximumbedrag die werknemer jobcoaching kan krijgen.
8. De maximumbedragen zijn gebaseerd op de normbedragen voorzieningen van het UWV zoals die zijn gepubliceerd in het geldende Besluit normbedragen voorzieningen UWV. Bij wijziging van de normbedragen door het UWV worden de vergoedingen overeenkomstig aangepast met ingang van het nieuwe kalenderjaar.

### 3.5.4 Subsidie voor het organiseren van jobcoaching

[**PW, IOAW, IOAZ, Wsw**]

1. De gemeente kan op aanvraag subsidie voor het organiseren van jobcoaching verlenen aan de werkgever.
2. Subsidie voor het organiseren van jobcoaching kan op basis van artikel 3.5.3 worden verleend. Daarnaast als:
   a. er een coachingsplan is vastgesteld waarin beschreven staat welke activiteiten een jobcoach uitvoert, de voortgang van de jobcoaching en hoe de evaluatie plaatsvindt;
   b. de omvang en de kwaliteit van de georganiseerde jobcoaching aansluit bij de werknemer;
   c. de werknemer voor wie de subsidie wordt gevraagd daarvan op de hoogte is en schriftelijk instemt met het organiseren van jobcoaching door de werkgever.

### 3.5.5 Subsidie voor interne werkbegeleiding

[**PW, IOAW, IOAZ, Wsw**]

1. De gemeente kan een subsidie verlenen als de begeleiding aanzienlijk boven de gebruikelijke begeleiding op de werkvloer gaat. De subsidie kan verleend worden aan de werkgever voor de aangetoonde meerkosten die verbonden zijn aan het organiseren van de interne werkbegeleiding.
2. De gemeente kan de werkgever een training aanbieden voor medewerkers om ze te trainen in het bieden van interne werkbegeleiding.

### 3.5.6 Ondersteuning bij een visuele of motorische beperking

[**PW, IOAW, IOAZ, Wsw**]

De gemeente kan een voorziening in de vorm van een intermediaire activiteit toekennen die gericht is op de vervanging of ondersteuning van een door ziekte of gebrek geheel of gedeeltelijk ontbrekende visuele of motorische lichaamsfunctie.

### 3.5.7 Ondersteuning door de inzet van een meeneembare voorziening

[**PW, IOAW, IOAZ, Wsw**]

1. De gemeente kan een meeneembare voorziening toekennen, als dit nodig is voor de persoon om te kunnen werken.
2. Er is geen limitatieve lijst van voorzieningen. In principe kan elk product als een meeneembare voorziening worden beschouwd als de noodzaak en meerwaarde in de werksfeer aantoonbaar is.
3. De meeneembare voorziening wordt in principe in bruikleen beschikbaar gesteld. In bijzondere gevallen kan de gemeente besluiten de voorziening in eigendom te verstrekken.

### 3.5.8 Ondersteuning door de inzet van een vervoersvoorziening

[**PW, IOAW, IOAZ, Wsw**]

1. De gemeente kan een vervoersvoorziening toekennen aan de inwoner die door zijn beperking niet zelfstandig naar zijn werkplek, proefplaatsing of opleidingslocatie kan reizen. Deze vervoersvoorziening kan zowel in natura als in de vorm van een vergoeding in geld worden verstrekt.
2. De vervoersvoorziening van de werkgever wordt gezien als voorliggende voorziening.
3. De gemeente biedt in redelijkheid en billijkheid een vervoersvoorziening aan als aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:
   a. de inwoner kan door zijn beperking niet zelfstandig reizen of gebruik maken van het openbaar vervoer; en
   b. kan niet carpoolen; en
   c. het vervoer is beperkt tot woon-werkverkeer.
4. De hoogte van de vergoeding in geld hangt af van het aantal dagen dat moet worden gewerkt. Bij reizen met eigen vervoer worden de reiskosten vergoed tot een bedrag van de maximale onbelaste kilometervergoeding (vastgesteld door de Belastingdienst). Bij reizen met openbaar vervoer wordt de vergoeding gebaseerd op de goedkoopst en meest adequate wijze van reizen.

## 3.6 Tegenprestatie

[**PW**, **IOAW**, **IOAZ**]

### 3.6.1 Doel van de tegenprestatie

1. De **gemeente** legt een **inwoner** met een gemeentelijke **uitkering** een tegenprestatie op, als de gemeente dit een passende manier voor de inwoner vindt om iets terug te doen voor de samenleving.
2. De gemeente kan als tegenprestatie vragen om onbetaald werk te gaan doen dat de gemeente nuttig vindt voor de samenleving.
3. Het doel van de tegenprestatie is dat de inwoner zich inzet voor de samenleving.

### 3.6.2 Voorwaarden tegenprestatie

1. Bij het opleggen van een tegenprestatie houdt de **gemeente** rekening met alle persoonlijke omstandigheden van de **inwoner**, zoals de gezinssituatie, de duur van de werkloosheid, eventuele **beperkingen** en vrijwilligerswerk.
2. De inwoner hoeft geen tegenprestatie te leveren als dit niet te combineren is met mantelzorg of vrijwilligerswerk.

### 3.6.3 Duur en omvang tegenprestatie

1. De tegenprestatie die de **gemeente** van de **inwoner** verwacht duurt maximaal 6 maanden per jaar en maximaal 8 uur per week. Dit is om de volgende redenen:
   a. De tegenprestatie mag het vinden van betaald werk niet in de weg zitten.
   b. De tegenprestatie mag niet leiden tot verdringing van werknemers en tot oneerlijke concurrentie.
2. Het moet gaan om activiteiten die maatschappelijk nuttig zijn, maar waarvoor geen beloning kan worden gevraagd door de inwoner of de organisatie waar de tegenprestatie wordt uitgevoerd.

## 3.7 Meedoen in de samenleving

[**Wmo**]

1. De **gemeente** vindt het belangrijk dat **inwoners** meedoen aan activiteiten in de samenleving. Door te werken doen inwoners mee aan de samenleving. Maar inwoners kunnen ook op andere manieren meedoen. Daarom zijn er in de gemeente:
   a. plekken waar inwoners elkaar kunnen ontmoeten, zoals verenigingen;
   b. activiteiten die voor alle inwoners worden georganiseerd;
   c. mogelijkheden om vrijwilligerswerk te doen; en
   d. maatschappelijke organisaties waar inwoners terecht kunnen.
2. Inwoners zijn in de eerste plaats zelf verantwoordelijk om mee te doen. Een inwoner kan daar **hulp** bij nodig hebben, vanwege een **beperking** of een langdurig psychisch of psychosociaal probleem. Die inwoner kan aan de gemeente hulp vragen, als hij zelf geen oplossing kan vinden voor zijn problemen. De hulp kan verschillende vormen hebben. Gaat het om **hulp-op-maat**, dan zijn er wel enkele voorwaarden. Die zijn te vinden in artikel 2.3.2. De hulp moet daarnaast langdurig nodig zijn. Hieronder staat welke hulp-op-maat door de gemeente kan worden ingezet.

### 3.7.1 Herstelgerichte ondersteuning

Om vanuit de inzet op preventie de zelfredzaamheid te stimuleren, richten we ons op andere manieren van ondersteunen van onze inwoners. De focus verschuift naar het bevorderen en herstellen van het zelfstandig functioneren van ouderen in hun eigen leefomgeving. Herstelgerichte ondersteuning in plaats van de inzet van overnemende ondersteuning of hulpmiddelen. Dit kan middels het aanbieden van een gericht bewegingsprogramma onder begeleiding van daarvoor opgeleide fysiotherapeuten aan inwoners die voor het eerst een beroep doen op huishoudelijke ondersteuning vanuit de Wmo. Dit kan later uitgebreid worden met meldingen voor scootmobiel, collectief vervoer en/of traplift. HRC Powerful Ageing is een innovatieve, preventieve beweeginterventie.
De interventie bestaat uit:

- snelheid- en wendbaarheidstraining,
- functionele activiteiten (ADL),
- balans, reactiesnelheid en
- (explosieve) krachttraining.

Het levert een positieve bijdrage aan de zelfredzaamheid, gezondheid en kwaliteit van leven van onze (oudere) inwoners en heeft als doel het participatie- en zelfredzaamheidsniveau van de ouderen verbeteren. Daarnaast draagt deze interventie, door het groepskarakter, bij aan de bestrijding van eenzaamheid. Langer zelfredzaam blijven leidt bovendien niet alleen tot een uitgestelde zorgbehoefte, maar ook tot een verbeterd gevoel van welbevinden..

### 3.7.2 Wmo Integrale Ondersteuning

Integrale Ondersteuning is gericht op **inwoners** vanaf 18 jaar met een beperking of met (chronische) psychische of psychosociale problemen. De ondersteuning vindt zoveel mogelijk plaats in de eigen leefomgeving van de inwoner. **Voorliggende voorzieningen** en ondersteuning in de sociale basis zijn voor deze inwoner niet voldoende passend. Integrale Ondersteuning is gericht op het vergroten van de **zelfredzaamheid** en **participatie** van de inwoner. Deze dienstverlening wordt ingezet om bijvoorbeeld praktische vaardigheden te stimuleren die nodig zijn in het dagelijks leven. Maar ook om de eigen regie en zelfredzaamheid van de inwoner te vergroten en de inwoner maatschappelijk te laten participeren. Integrale Ondersteuning bestaat uit Ondersteuning en Persoonlijke Verzorging. De verschillende vormen van Integrale Ondersteuning zijn bedoeld om de **eigen kracht** en mogelijkheden van de inwoner te vergroten. Afhankelijk van de ondersteuningsbehoefte van de inwoner vindt de ondersteuning individueel of groepsgewijs plaats.

### 3.7.3 Begeleiding individueel

Vervallen

### 3.7.4 Vervoer in de eigen omgeving

1. De **inwoner** kan in aanmerking komen voor een vervoersvoorziening, als hij door een **beperking** in de mobiliteit onvoldoende contact met anderen kan hebben of noodzakelijke activiteiten niet kan doen. De inwoner wordt dan geholpen bij het vervoer dichtbij huis.
2. Het moet gaan om:
   a. het zich verplaatsen rondom de **woning**; of
   b. het zich verplaatsen over ten hoogste 20 kilometer van de woning.
3. De **gemeente** wil graag dat **collectief taxivervoer** beschikbaar en betaalbaar blijft voor inwoners die dat nodig hebben. Daarom kijkt de gemeente eerst of een vervoersprobleem opgelost kan worden met collectief taxivervoer. Zo ja, dan kan de inwoner gebruik maken van collectief taxivervoer voor een lager tarief, via ZOOV. De inwoner betaalt een eigen bijdrage van € 60 per jaar.

### 3.7.5 Rolstoel

1. De **inwoner** die zich niet kan verplaatsen in en om de **woning**, kan in aanmerking komen voor een rolstoel als deze noodzakelijk is voor dagelijks zittend gebruik.
2. De inwoner die door een **beperking** niet kan sporten zonder sportvoorziening van de **gemeente**, kan eens in de 3 jaar in aanmerking komen voor een sportvoorziening.
3. De inwoner kan in aanmerking komen voor een bijdrage aan de sportvoorziening en het onderhoud van de sportvoorziening. Deze bijdrage wordt één keer per 3 jaar verstrekt en bedraagt maximaal € 3.250.

### 3.7.6 Aanpassing of vervanging voorziening

Als een vervoermiddel, rolstoel of sportvoorziening aangepast of vervangen moet worden, dan doet de **gemeente** dit alleen, als:

a. de normale afschrijvingstermijn is verstreken; of
b. die **voorziening** onbruikbaar is geworden en dat de **inwoner** niet toegerekend kan worden; of
c. die voorziening geen oplossing meer is voor de **hulpvraag** van de inwoner; of
d. de inwoner de kosten van vervanging geheel of gedeeltelijk zelf betaalt.

## 3.8 Inburgeren

### 3.8.1 Kernpunten van het inburgeringstraject

De **gemeente** heeft een centrale rol in de begeleiding en ondersteuning van de inburgeringsplichtigen. Hierbij gelden de volgende kernpunten:

a. de gemeente zorgt ervoor dat de inburgeringsplichtige tijdig kan starten met het inburgeringstraject (tijdige start).
b. de inburgeringsplichtige rondt het inburgeringstraject binnen de termijn van drie jaar af. De gemeente let erop dat het traject niet langer duurt dan nodig is (snelheid).
c. de gemeente zorgt voor iedere inburgeringsplichtige dat hij een passend traject kan volgen (maatwerk).
d. de inburgeringsplichtige combineert zoveel mogelijk activiteiten gericht op het leren van de Nederlandse taal en op meedoen aan de maatschappij (dualiteit).
e. de gemeente stelt eisen aan de kwaliteit van het aanbod en zorgt ervoor dat die kwaliteit en de continuïteit gewaarborgd is (kwaliteit).

# 4 Gezond en veilig opgroeien

**Jongeren** moeten zo gezond en veilig mogelijk opgroeien. Dat is in de eerste plaats de verantwoordelijkheid van de **ouders**, de jongeren, en van hun netwerk. Als zij daarbij **hulp** nodig hebben, dan kunnen zij een beroep doen op ondersteuning door de **gemeente**. Deze hulp wordt zo vroeg mogelijk geboden. Zo kan het beroep op gespecialiseerde hulp worden beperkt. Bij het geven van hulp staat de **eigen kracht** van ouders en jongeren voorop. De hulp sluit hierbij aan en vergroot het probleemoplossend vermogen van het gezin en de sociale omgeving. Met jongeren bedoelen we in deze **verordening** kinderen en tieners tot 18 jaar, en in bepaalde situaties tot 23 jaar. Dit zijn de jeugdigen zoals beschreven in artikel 1.1 van de **Jeugdwet**.

Naast de kernwaarden uit hoofdstuk 1, gelden voor dit hoofdstuk de volgende **kernwaarden:**

- *Jongeren groeien zo 'thuis' mogelijk op.*
- *De hulp aan jongeren is zo dichtbij, zo licht en zo kort mogelijk.*

[**Jeugdwet**]

## 4.1 Uitgangspunten bij het bieden van jeugdhulp

1. Bij het bieden van **hulp** houdt de **gemeente** rekening met het geloof, de levensovertuiging en de culturele achtergrond van de **jongere** en de **ouders**.
2. De hulp van de gemeente richt zich op het versterken van de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen van de jongere, zijn ouders en hun sociale netwerk.
3. De gemeente betrekt de voorkeuren van de jongere en zijn ouders bij de keuze welke **jeugdhulp** wordt ingezet.
4. In bepaalde situaties kunnen ouders en jongeren hun problemen niet op **eigen kracht** of met het sociale netwerk oplossen. Als de **gemeente** deze **inwoners** kan ondersteunen met hulp die vrij toegankelijk is, dan wordt die hulp ingezet. Het gaat dan bijvoorbeeld om hulp door het **jongerenwerk**. Ook de **Voormekaarteams** kunnen lichte jeugdhulp bieden. Kan het gewenste **effect** niet bereikt worden met die hulp, dan wordt **hulp-op-maat** ingezet. Daar zijn wel enkele voorwaarden aan verbonden. Die zijn te vinden in artikel 2.3.2.

## 4.2 Vrij toegankelijke hulp

1. De **gemeente** zet zich ervoor in dat **jongeren** zoveel mogelijk gezond, kansrijk en veilig kunnen opgroeien. Om dat te bereiken biedt de gemeente **hulp** aan die vrij toegankelijk is. De **inwoner** kan van die hulp gebruik maken, zonder besluit van de gemeente. Ook heeft de inwoner geen verwijzing nodig van een huisarts, een medisch specialist of een jeugdarts.
2. De gemeente ondersteunt jongeren, hun **ouders** en hun sociale netwerk in ieder geval met:
   a. het versterken van de opvoed- en opgroeiomgeving,
   b. voorlichting, advies en trainingen over opvoeding en ouderschap;
   c. jeugdgezondheidszorg ;
   d. **jongerenwerk**;
   e. ondersteuning bij opleidings- en loopbaankeuzes;
   f. cliëntondersteuning;
   g. peuteropvang en voorschoolse vroegtijdige educatie;
   h. mantelzorgondersteuning; of
   i. een vertrouwenspersoon via het Advies- en Klachtenbureau Jeugdzorg (AKJ).
3. De gemeente zorgt ervoor dat signalen over opgroei- en opvoedingsproblemen zo vroeg mogelijk worden opgevangen, en dat daar bij ook zo vroeg mogelijk **hulp** wordt geboden.

## 4.3 Individuele voorzieningen (Hulp-op-maat)

1. Als vrij toegankelijke **hulp** niet voldoende is, kan de **gemeente hulp-op-maat** aanbieden. Deze hulp is niet vrij toegankelijk. De **inwoner** heeft daarvoor een besluit van de **gemeente** nodig of een verwijzing door een jeugdarts, een huisarts, een medisch specialist, of een gecertificeerde **instelling**. Artikel 2.3.2 is van toepassing op een besluit van de gemeente.

2. De gemeente kan in ieder geval de volgende **voorzieningen** aanbieden, als het nodig is:
    a. ondersteuning bij het opvoeden en opgroeien;
    b. een plek in een pleeggezin, gezinshuis of verblijf in een instelling, als thuiswonen (tijdelijk) niet mogelijk is;
    c. specialistische **jeugdhulp**, zoals behandeling bij een GGZ-instelling;
    d. persoonlijke verzorging;
    e. een logeerplek, om tijdelijk een **jongere** of het gezin te ontlasten;
    f. crisishulp; of
    g. hulp bij ernstige dyslexie.
3. De gemeente zorgt voor de inzet van jeugdhulp die de rechter of de gecertificeerde instelling nodig vindt om een kinderbeschermingsmaatregel te kunnen uitvoeren.
4. De **inwoner** kan gebruik maken van Veilig Thuis. Dit advies- en meldpunt biedt 24 uur per dag 7 dagen per week advies en ondersteuning aan iedereen die direct of indirect is betrokken bij huiselijk geweld en/of kindermishandeling. Het advies-en meldpunt is te bereiken via telefoonnummer 0800-2000 (gratis) of via www.veiligthuis.nl.

## 4.4 Overgang van 18- naar 18+

1. De **gemeente** zorgt ervoor dat **jongeren** die **jeugdhulp** krijgen, ondersteund blijven worden als ze 18 jaar worden, en die ondersteuning nodig blijft. Als de jongere begeleiding naar scholing of werk nodig heeft, dan kan de jongere gebruik maken van de diensten van JouwUnit van **Fijnder** .
2. Jeugdhulp kan in bepaalde gevallen worden verlengd. Dit kan maximaal tot de dag dat de jongere 23 jaar wordt. Er is een aantal voorwaarden voor verlengde jeugdhulp. Deze hulp kan alleen worden ingezet als:
    a. de jongere al voor zijn 18e levensjaar jeugdhulp kreeg en de gemeente voortzetting noodzakelijk vindt;
    b. na beëindiging van de jeugdhulp (die was begonnen voor het 18e levensjaar) binnen een termijn van half jaar de gemeente vaststelt dat hervatting van de jeugdhulp noodzakelijk is.
    c. de jeugdhulp wordt ingezet in het kader van een strafrechtelijke beslissing of jeugdreclassering.
3. Pleegzorg of verblijf in een gezinshuis wordt ingezet tot de dag dat de jongere 21 jaar wordt, tenzij de jongere 18 jaar of ouder is en heeft aangegeven hiervan geen gebruik te willen maken.

## 4.5 Afstemming met andere vormen van hulp

De **gemeente** zorgt ervoor dat de **hulp** aansluit bij andere vormen van hulp die aan de **jongere** of zijn **ouders** wordt gegeven. Om dat te bereiken kan de gemeente afspraken maken met hulpverleners, **instellingen**, onderwijs, zorgverzekeraars en andere personen of organisaties. Die afspraken kunnen onder andere gaan over:

- procedures die gelden bij doorverwijzing naar hulp;
- communicatie met andere organisaties;
- afbakening van taken en verantwoordelijkheden;
- een goede aansluiting tussen vrij toegankelijke hulp en **hulp-op-maat**;

De afspraken kunnen worden vastgelegd in een plan of in een andere geschikte vorm.

# 5 Wonen in een veilige en gezonde omgeving

**Inwoners** met een **beperking** kunnen problemen hebben bij het gebruik van hun **woning** of bij het voeren van het huishouden. Als inwoners zulke problemen niet zelf kunnen oplossen, kan de **gemeente** hen helpen. Welke **hulp** dat kan zijn, wordt in dit hoofdstuk uitgelegd. De gemeente kan ook helpen, als inwoners met een beperking niet goed voor zichzelf kunnen zorgen, en als inwoners opvang of hulp bij het (zelfstandig) wonen nodig hebben. Ten slotte speelt de gemeente een rol bij het ondersteunen van **mantelzorgers**. In dit hoofdstuk zijn regels opgenomen over de hulp die de gemeente op grond van de **Wmo** aan al deze inwoners kan geven.

Naast de kernwaarden uit hoofdstuk 1, geldt voor dit hoofdstuk de volgende **kernwaarde:**

- *Inwoners kunnen zo lang mogelijk veilig en gezond wonen en leven in hun eigen omgeving.*

[**Wmo**]

## 5.1 Uitgangspunten

1. Het is belangrijk dat **inwoners** zo lang mogelijk zelfstandig kunnen wonen, de **normale dagelijkse activiteiten** kunnen doen en een huishouden kunnen voeren. Dat is in de eerste plaats een verantwoordelijkheid van de inwoner zelf. Het kan zijn dat een inwoner **hulp** nodig heeft, vanwege een **beperking** of door een langdurig psychisch of een psychosociaal probleem. Die inwoner kan aan de **gemeente** hulp vragen als hij zelf geen oplossing kan vinden voor zijn problemen. De hulp kan verschillende vormen hebben. Gaat het om **hulp-op-maat**, dan zijn er wel enkele voorwaarden. Die zijn te vinden in artikel 2.3.2. De hulp moet daarnaast langdurig nodig zijn, tenzij het gaat om hulp bij huishouden (huishoudelijke ondersteuning). Als de inwoner hulp bij het (zelfstandig) wonen of opvang nodig heeft, dan moet de hulp van de gemeente eraan bijdragen dat de inwoner zichzelf zo snel mogelijk weer kan redden in de samenleving. Inwoners worden zoveel mogelijk thuis en in hun eigen wijk geholpen.
2. De gemeente geeft alleen hulp-op-maat, als dat nodig en passend is. De inwoner kan daarom in elk geval geen hulp krijgen, als:
   a. de inwoner zijn problemen zelf of met behulp van zijn omgeving kan oplossen of verminderen door zijn dagelijks leven anders te organiseren, bijvoorbeeld bij de huishoudelijke taken;
   b. het gaat om vervanging van een **voorziening** die door de gemeente is verstrekt, en de normale afschrijvingstermijn is nog niet verstreken. Een vervangende voorziening is wel mogelijk, als:
      - de eerder afgegeven voorziening onbruikbaar is geworden, en dat kan de inwoner niet toegerekend kan worden, of
      - de inwoner geheel of gedeeltelijk tegemoetkomt in de veroorzaakte kosten.
   c. de voorziening niet noodzakelijk was geweest wanneer de inwoner rekening had gehouden met de aard, omvang en ontwikkeling van zijn beperkingen.

## 5.2 Zelfstandig en veilig wonen

Voor de **inwoner** die voldoet aan de voorwaarden uit artikel 5.1 zijn in bepaalde gevallen de volgende **voorzieningen** beschikbaar.

### 5.2.1 Geschikte woning (woonvoorziening)

1. De **inwoner** met een **beperking** kan in aanmerking komen voor een verbouwing of een hulpmiddel om de **woning** goed te kunnen gebruiken, als:
   a. het normale gebruik van de woning niet mogelijk is door de beperking van de inwoner; en
   b. verhuizing naar een geschikte woning niet mogelijk is of duurder is dan de verbouwing of het hulpmiddel.

   De woning wordt voor de inwoner bereikbaar, toegankelijk en bruikbaar gemaakt.
   Als de inwoner zijn hoofdverblijf in een **Wlz-instelling** heeft, kan één woning bezoekbaar worden gemaakt voor maximaal €2.500.
2. Als verhuizing voorgaat, dan kan de inwoner in aanmerking komen voor een geldbedrag voor de verhuizing en inrichting van een geschikte woning. Deze tegemoetkoming in de verhuiskosten is € 2.500.
3. De inwoner kan geen woonvoorziening krijgen in de volgende situaties:

a. De belemmeringen die de inwoner in de woning ervaart, zijn het gevolg van de materialen die in de woning zijn gebruikt.
b. De woonvoorziening is bedoeld voor aanpassing van een gemeenschappelijke ruimte in een wooncomplex.
c. Het gaat om **voorzieningen** die bij nieuwbouw of renovatie zonder veel meerkosten meegenomen kunnen worden.
d. De inwoner is verhuisd vanuit een woonruimte waar de inwoner geen problemen had bij het normale gebruik van de woning en er was geen belangrijke reden voor de verhuizing.
e. De inwoner is verhuisd naar een woning die niet de meest geschikte woning is om de beperkingen van de inwoner te verminderen of weg te nemen, tenzij de **gemeente** daar toestemming voor heeft gegeven.
f. De belemmeringen die de inwoner ervaart, zijn het gevolg van de bouwkundige of woontechnische staat van de woning. Daaronder valt ook de toegankelijkheid van de woning;
g. De noodzaak voor een woonvoorziening is het gevolg van achterstallig onderhoud aan de woning.
h. De gevraagde voorziening is alleen maar gericht op renovatie of aanpassing aan de eisen van de tijd.
i. De gevraagde voorziening is niet grotendeels op de inwoner gericht.
**j.** De inwoner heeft zijn hoofdverblijf niet of zal zijn hoofdverblijf niet hebben in de woning waarvoor de woonvoorziening wordt gevraagd.

4. De eigenaar-bewoner die een woningaanpassing heeft ontvangen moet dit bij verkoop van de woning zo snel mogelijk melden aan de gemeente.

### 5.2.2 Een schone en leefbare woning

1. De **inwoner** met een **beperking** die zijn **woning** niet schoon en leefbaar kan houden, kan in aanmerking komen voor **hulp** bij het huishouden (huishoudelijke ondersteuning).
2. Als er in het huishouden van de inwoner minderjarige **kinderen** zijn, dan kan de hulp ook bestaan uit het voor een korte periode overnemen van de hulp die kinderen normaal gesproken moeten bieden (**gebruikelijke hulp**). Deze hulp is vooral bedoeld om de periode tot er andere hulp is te overbruggen.
3. De hulp bij het huishouden (huishoudelijke ondersteuning) zorgt voor het schoonmaken van het huis. Op basis van maatwerk kan de gemeente besluiten dat de schoonmaakhulp meer doet, zoals het klaarzetten van maaltijden of het helpen bij de was. Als het nodig is, ondersteunt die hulp ook bij het organiseren van het huishouden. Dat kan advies, instructie of voorlichting zijn. Dat helpt de inwoner om het huishouden zelfstandig uit te voeren.

## 5.3 Hulp bij het (zelfstandig) wonen

1. De **inwoner** kan in aanmerking komen voor hulp bij het (zelfstandig) wonen, als de inwoner psychische en/ of psychosociale problemen heeft. Het gaat niet om problematiek die voortkomt uit een (acute) crisissituatie waarin de **gemeente** nog geen noodzaak voor hulp bij het (zelfstandig) wonen kan vaststellen. Daarvoor is de **voorziening** maatschappelijke opvang beschikbaar (zie artikel 5.4).
2. De inwoner kan in aanmerking komen voor hulp bij het (zelfstandig) wonen, als andere vormen van **hulp-op-maat** onvoldoende passend zijn.
3. Hulp bij het (zelfstandig) wonen kent verschillende vormen: Beschermd Thuis, Beschut Wonen en Beschermd Wonen. Beschermd Thuis biedt de inwoner die zelfstandig woont de mogelijkheid om 24 uur per dag hulp op afroep in te schakelen. Beschut en Beschermd Wonen biedt de inwoner een beschermde woonomgeving in een woonvorm met begeleiding en mogelijkheid tot 24-uurs toezicht. Afhankelijk van de aard en omvang van de problematiek kan onder een beschermde woonomgeving ook een woning worden verstaan waarbij begeleiding en toezicht in de directe nabijheid wordt geboden.

## 5.4 Maatschappelijke opvang

1. De **inwoner** kan in aanmerking komen voor tijdelijke (maatschappelijke) opvang, als:
   a. de inwoner dakloos is en opvang nodig heeft, omdat hij zich niet op **eigen kracht** kan redden in de samenleving. Dat komt door psychische of psychosociale problemen; of
   b. bij huiselijk geweld.
2. De opvang is erop gericht, dat de inwoner zich weer kan redden in de samenleving. De opvang wordt pas aangeboden, als **andere voorzieningen** niet geschikt zijn om dat doel te bereiken.

3. Voor inwoners die maatschappelijke opvang nodig hebben, gelden de regels die zijn vastgelegd in de geldende **verordening** van de **gemeente** Doetinchem, en de daarop gebaseerde regels.

## 5.5 Mantelzorg

**Inwoner**s die ziek zijn of een **beperking** hebben, worden vaak geholpen door familieleden, vrienden of kennissen. Deze **hulp** wordt mantelzorg genoemd als de hulp langdurig en onbetaald wordt gegeven en verder gaat dan wat gebruikelijk is tussen mensen. Degene die deze hulp geeft is de **mantelzorger**. Mantelzorg is maatschappelijk van groot belang voor een leefbare samenleving en sociale samenhang. De **gemeente** wil zorgen voor huidige en toekomstige mantelzorgers in Berkelland en hen passende ondersteuning bieden.

### 5.5.1 Ondersteuning mantelzorger

1. De **inwoner** die **mantelzorg** ontvangt kan in aanmerking komen voor respijtzorg als dit niet vanuit een **voorliggende voorziening** of andere wetgeving wordt verstrekt. Respijtzorg is het logeren in een accommodatie van een instelling of in een logeergezin. Respijtzorg heeft als doel het tijdelijk ontlasten van de mantelzorger of zijn omgeving, of om ontsporing van de situatie te voorkomen.
2. De mantelzorger kan voor (specialistische) vragen op het gebied van mantelzorg terecht bij de aandachtsfunctionaris mantelzorg van het **Voormekaarteam**.
3. De jonge mantelzorger kan voor (specialistische) vragen op het gebied van mantelzorg terecht bij de aandachtsfunctionaris mantelzorg van het Voormekaarteam of bij de jeugd-**jongerenwerk**er van de Jimmy's.
4. De gemeente kan naast bovengenoemde ondersteuningen besluiten ook andere vormen van ondersteuning te bieden aan mantelzorgers en zal deze vormen van ondersteuning vastleggen in een Mantelzorgregeling.

### 5.5.2 Mantelzorgwaardering

1. De **gemeente** waardeert de inzet van **mantelzorgers**. De mantelzorger kan jaarlijks éénmalig een mantelzorgwaardering aanvragen. De mantelzorgwaardering bedraagt minimaal € 50,00. De gemeente stelt in het Financieel Besluit de hoogte van de mantelzorgwaardering vast. De mantelzorgwaardering is bedoeld voor de mantelzorger(s) van de inwoner (zorgvrager) die woonachtig is in de gemeente Berkelland.
2. Een inwoner die **mantelzorger** is kan jaarlijks deelnemen aan een mantelzorgverwendag. Dit is een dag rondom de Dag van de Mantelzorg om mantelzorgers te waarderen en in het zonnetje te zetten.

### 5.5.3 Mantelzorgwoning

De **gemeente** kan **inwoners** die een mantelzorgwoning willen realiseren, ondersteunen. Een mantelzorgwoning is tijdelijke woonruimte op het erf van een inwoner, en is bedoeld om goede mantelzorg mogelijk te maken. De mantelzorgwoning kan bewoond worden door de **mantelzorger** of door de inwoner die mantelzorg ontvangt. De ondersteuning van de gemeente houdt in dat beoordeeld wordt of er sprake is van een mantelzorgsituatie waardoor een inwoner in aanmerking komt voor een mantelzorgwoning. Over de werkwijze rondom mantelzorgwoningen legt de gemeente afzonderlijke beleidsregels vast.

# 6 Vervoer naar school (leerlingenvervoer)

Ieder **kind** heeft recht op passend onderwijs dat aansluit bij de levensovertuiging of godsdienst van de **ouders**. Soms is de afstand van huis naar **school** groot voor het kind of kan het kind vanwege zijn **beperking** niet zelfstandig naar school reizen. Ouders kunnen dan in bepaalde gevallen een beroep doen op leerlingenvervoer. In dit hoofdstuk is geregeld hoe de **gemeente** ouders ondersteunt bij het vervoer van hun kind naar school.

Naast de kernwaarden uit hoofdstuk 1, geldt voor dit hoofdstuk de volgende **kernwaarde:**

- *Kinderen moeten veilig kunnen reizen naar de school die aansluit bij hun mogelijkheden, levensovertuiging en godsdienst.*

[**LIv**]

## 6.1 Uitgangspunten

1. **Ouders** zijn er zelf verantwoordelijk voor dat hun **kinderen** naar **school** gaan. Ouders kunnen bij de **gemeente** een **aanvraag** doen voor **hulp** bij het vervoer van hun kind van de **woning** naar school.
2. De **hulp** van de gemeente heet een vervoersvoorziening. Het kan gaan om een **vergoeding** voor reiskosten of om **aangepast vervoer** dat wordt geregeld door de gemeente, zoals een taxibusje. Het kan zijn dat ouders van kinderen op de **basisschool** een deel van de kosten zelf moeten betalen. Dat is de eigen bijdrage en wordt geregeld in artikel 6.4.1 van dit hoofdstuk.
3. Als ouders een vervoersvoorziening krijgen en het kind wordt meerderjarig, dan wordt de vervoersvoorziening niet langer aan de ouders verstrekt. Het kind kan dan zelf in aanmerking komen voor een vervoersvoorziening, als hij aan de voorwaarden voldoet.

## 6.2 Onderzoek

1. De **gemeente** onderzoekt of **ouders** in aanmerking kunnen komen voor een vervoersvoorziening. Als dat zo is gaat de gemeente na welke **voorziening** er nodig is. Bij nieuwe aanvragen, bij nieuw onderwijs en bij 9-jarigen en ouder kan het gesprek over zelfstandigheid worden gevoerd. De gemeente onderzoekt dan met welk vervoermiddel het **kind** kan reizen en welke route naar **school** de kortste veilige route voor het kind is. Ook gaat de gemeente na of er begeleiding nodig is bij het reizen.
2. Voor het bepalen van de route naar school maakt de gemeente gebruik van de actuele routeplanner van de ANWB. De gemeente berekent wat de kortste afstand is van de **woning** van het kind naar school.
3. Gaat het kind naar de **basisschool**, dan onderzoekt de gemeente in bepaalde gevallen ook hoe hoog het **inkomen** van de ouders is. Dat is nodig om te bepalen of ouders een eigen bijdrage moeten betalen.

## 6.3 Voorwaarden

1. De **gemeente** verstrekt een vervoersvoorziening aan **ouders** voor hun **kind** dat in de **gemeente** Berkelland verblijft, en:
   a. minimaal 4 jaar oud is, of minimaal 3 jaar oud is als het om een doof of slechthorend kind gaat dat **speciaal onderwijs** volgt; en
   b. naar de **basisschool** of een speciale **school** voor **basisonderwijs** gaat, of **speciaal onderwijs** of **voortgezet onderwijs** volgt; en
   c. vanwege een langdurige **beperking** niet zelfstandig met het **openbaar vervoer** (OV) of met de fiets kan reizen, maar begeleiding of **aangepast vervoer** nodig heeft.
2. De gemeente verstrekt ook een vervoersvoorziening aan ouders, voor hun kind dat in de gemeente Berkelland verblijft, en:
   a. minimaal 4 jaar oud is; en
   b. naar de basisschool of een speciale school voor basisonderwijs gaat of speciaal onderwijs volgt (niet voortgezet onderwijs); en
   c. de dichtstbijzijnde voor het kind toegankelijke school, meer dan 4 kilometer van de **woning** van het kind afligt.
3. Gaat het kind niet naar de **dichtstbijzijnde school** van dezelfde **onderwijssoort**, dan komen ouders alleen voor een vervoersvoorziening naar de verder weg gelegen school in aanmerking, als:
   a. de dichtstbijzijnde school vol is, of als

b. de ouders melding maken dat ze niet willen dat hun kind naar de dichtstbijzijnde school gaat. Dit kan per brief, mail of telefonisch.

4. De gemeente kan ook een vervoersvoorziening aan ouders verstrekken, voor hun kind dat in de gemeente Berkelland verblijft, en:
   a. voortgezet speciaal onderwijs volgt; en
   b. zelfstandig van het OV of de fiets gebruik kan maken; en
   c. de dichtstbijzijnde voor hem toegankelijke school meer dan 4 kilometer van de woning van het kind afligt.
5. Met toegankelijke school wordt in dit hoofdstuk bedoeld:
   a. een school die het soort onderwijs geeft dat het kind nodig heeft, vanwege zijn lichamelijke of geestelijke situatie, en
   b. van de gewenste levensbeschouwelijke of godsdienstige **richting** is, of het openbaar onderwijs, en
   c. waar plaats is voor het kind.
6. Ouders krijgen geen **vergoeding** voor het vervoer van hun kind, als het kind meereist met een andere ouder die van de gemeente een vergoeding krijgt voor het vervoer van zijn eigen kind.
7. De gemeente verstrekt aan ouders een vergoeding voor de reiskosten van een begeleider, als hun kind begeleiding nodig heeft bij het vervoer naar school en de ouders voor dit kind een vervoersvoorziening krijgen. De ouders moeten wel overtuigend hebben aangetoond, dat het kind niet zonder begeleiding met het OV of de fiets kan reizen.

### 6.3.1 Bijzondere regeling voor weekend- en vakantievervoer

1. De **gemeente** verstrekt **ouders** van een **kind** dat **speciaal onderwijs** volgt en daarom in een internaat of pleeggezin verblijft, een vervoersvoorziening voor:
   a. het weekendvervoer van hun kind van het internaat of pleeggezin naar de **woning** van de ouders en terug, behalve als de weekenden vallen in een schoolvakantie.
   b. het vakantievervoer van hun kind van het internaat of pleeggezin naar de woning van de ouders en terug, eenmaal per schoolvakantie van 2 dagen of meer. De schoolvakantie moet in de schoolgids van de **school** worden genoemd.
2. De regels uit dit hoofdstuk gelden ook voor het weekend- en vakantievervoer, behalve artikel 6.4 lid 4, onderdeel a.

## 6.4 Vorm en hoogte van de vervoersvoorziening

1. De **gemeente** bepaalt de vervoers**voorziening** aan de hand van de afstand tussen de **woning** of de **opstapplaats** en de dichtstbijzijnde toegankelijke **school**.
2. Gaat het om een speciale school voor **basisonderwijs**, dan wordt de vervoersvoorziening vastgesteld over de afstand tussen de woning van het **kind** en
   a. de dichtstbijzijnde toegankelijke speciale school voor basisonderwijs in het **samenwerkingsverband** van de school waar het kind vandaan komt, of
   b. een andere speciale school voor basisonderwijs in dat samenwerkingsverband, als het vervoer naar die school voor de gemeente minder zou kosten dan het vervoer naar de dichtstbijzijnde speciale **school** voor basisonderwijs.
3. Als aan de voorwaarden is voldaan, stemt de gemeente de vervoersvoorziening af op de goedkoopste manier van reizen. Als het kind naar school kan fietsen (eventueel met begeleiding), dan krijgen de **ouders** een **vergoeding** voor het gebruik van de fiets. Kan het kind niet fietsen naar school, ook niet met begeleiding, dan kunnen de ouders een vergoeding krijgen voor het OV. Als ouders in aanmerking komen voor **aangepast vervoer**, dan kunnen ouders daarvan gebruikmaken voor het vervoer van hun kind. Ouders kunnen het kind ook zelf vervoeren, als de gemeente toestemming geeft. Gaat het kind naar de basisschool, dan betalen de ouders de reiskosten soms zelf (zie artikel 6.4.1).
4. Ouders komen in aanmerking voor aangepast vervoer, in de volgende gevallen:
   a. Het kind is met het OV meer dan anderhalf uur onderweg en de **reistijd** met aangepast vervoer kan teruggebracht worden tot 50% van de reistijd met het OV.
   b. OV naar school ontbreekt en het kind kan niet met de fiets naar school (ook niet met begeleiding).
   c. Het kind kan niet begeleid worden door de ouders of anderen, of begeleiding heeft grote nadelen voor het gezin en een andere oplossing is niet mogelijk.

d. Het kind heeft langdurige **beperkingen** waardoor hij niet met het OV kan reizen (ook niet met begeleiding).
e. Het kind is op 1 augustus van het lopende schooljaar (de peildatum) jonger dan 9 jaar.

5. Als een begeleider meerdere kinderen begeleidt, dan vergoedt de gemeente de reiskosten van één begeleider.
6. Bestaat de vervoersvoorziening uit een vergoeding voor de reiskosten, dan is de hoogte van die vergoeding afhankelijk van de reisafstand naar de dichtstbijzijnde voor het kind toegankelijke school. De reisafstand wordt bepaald via de kortste veilige route op basis van de routeplanner van de ANWB. Als **ouders** recht hebben op een vervoersvoorziening op basis van het OV, dan is de vergoeding gebaseerd op de kosten van het OV.
7. De gemeente houdt bij het vaststellen van de vervoersvoorziening rekening met andere (gedeeltelijke) vergoedingen voor de reiskosten die ouders voor het kind ontvangen. Die andere vergoedingen trekt de gemeente af van de vergoeding die de gemeente geeft. Bij aangepast vervoer brengt de gemeente dan een bedrag (de eigen bijdrage) bij de ouders in rekening.
8. De vergoeding van de gemeente voor het gebruik van een **eigen vervoermiddel** wordt berekend op basis van een kilometervergoeding van 0,37 euro per afgelegde kilometer.
9. Als ouders meerdere kinderen tegelijk met de auto vervoeren, dan verstrekt de gemeente éénmaal de kilometervergoeding van 0,37 euro per afgelegde kilometer.

### 6.4.1 Bijzondere regeling vervoer naar basisschool

1. Is de reisafstand naar de dichtstbijzijnde toegankelijke (speciale) **basisschool** meer dan 20 kilometer, dan betalen **ouders** de reiskosten voor een deel zelf of helemaal zelf (eigen bijdrage). Als de **gemeente** zorgt voor **aangepast vervoer**, dan betalen de **ouders** de eigen bijdrage aan de gemeente. Als het **kind** op een andere manier wordt vervoerd, dan wordt de eigen bijdrage afgetrokken van de **vergoeding** die de ouders van de gemeente krijgen. De hoogte van de eigen bijdrage wordt per gezin per schooljaar berekend en hangt af van het **inkomen** van de ouders in het **peiljaar**:

| ***Inkomen*** *in euro's (schooljaar 2022-2023)* | *Eigen bijdrage in euro's (schooljaar 2022-2023)* |
|---|---|
| € 0- € 36.900 | Nihil |
| € 36.900- € 43.650 | € 145 |
| € 43.650- € 50.400 | € 630 |
| € 50.400- € 56.700 | € 1.170 |
| € 56.700- € 64.800 | € 1.715 |
| € 64.800- € 71.100 | € 2.300 |
| € 71.100 en verder | Voor elke extra € 5.000: € 550 erbij |

2. De gemeente stopt de vervoersvoorziening als ouders de eigen bijdrage niet (langer) betalen aan de gemeente.
3. De gemeente past de bedragen van de inkomensgrenzen in het eerste en tweede lid, en van de eigen bijdragen in het tweede lid, jaarlijks aan (indexering). De gemeente volgt daarbij de wijzigingen die de Vereniging Nederlandse gemeenten (VNG) aan de gemeente doorgeeft.
4. Voor ouders van kinderen die vanwege langdurige **beperkingen** niet zelfstandig met het OV kunnen reizen geldt de regeling in dit artikel niet. Zij betalen geen eigen bijdrage.

## 6.5 Ingangsdatum en duur van de vervoersvoorziening

Een vervoersvoorziening gaat in op de datum die de **ouders** aangeven. Deze datum mag niet liggen vóór de datum waarop de **gemeente** de **aanvraag** heeft ontvangen. Voor **aangepast vervoer** geldt dat de vervoersvoorziening zo snel mogelijk na het besluit van de gemeente ingaat.

# 7 Inkomen en schulden

Voor **inwoners** die te weinig **inkomen** hebben om de dagelijkse kosten te kunnen betalen heeft de **gemeente** een financieel vangnet: een maandelijkse **bijstandsuitkering**. Om deze inwoners en andere inwoners met een laag **inkomen** extra te ondersteunen heeft de gemeente een aantal aanvullende **uitkeringen** en toeslagen beschikbaar. In dit hoofdstuk staan de belangrijkste aanvullingen. Ook worden er enkele basisregels gegeven voor de **hulp** die de gemeente kan bieden bij een schuldenprobleem.

Naast de kernwaarden uit hoofdstuk 1, gelden voor dit hoofdstuk de volgende **kernwaarden:**

- *Schulden worden snel gesignaleerd, hulp wordt snel ingezet*
- *De gemeente biedt in een vroeg stadium hulp bij (dreigende) schulden.*
- *Voorkomen is beter dan genezen*

## 7.1 Armoedebeleid

[**PW**, **Wgs**, **Gemeentewet**]

De gemeente heeft als taak om armoede en schulden tegen te gaan. In deze paragraaf staat waar de **gemeente** rekening mee houdt bij het uitvoeren van die taak.

### 7.1.1 Wat wil de gemeente?

1. De **gemeente** vindt het belangrijk dat **inwoners** met een laag **inkomen** en zonder **financiële buffer** hun noodzakelijke bestaanskosten kunnen betalen. De inwoner heeft een financiële buffer, als zijn vermogen hoger is dan de toepasselijke vermogensgrens uit de **Participatiewet**. Is het vermogen hoger dan die grens, dan kan de inwoner geen financiële ondersteuning van de gemeente krijgen. Voor bijzondere bijstand kan de gemeente andere vermogensgrenzen vaststellen.
2. De gemeente biedt inwoners die moeite hebben om rond te komen of schulden hebben **hulp** aan. Het doel van die hulp is dat inwoners blijvend een gezonde financiële huishouding krijgen.
3. De gemeente werkt bij het voorkomen en bestrijden van armoede en schulden zoveel mogelijk samen met andere organisaties. De gemeente stimuleert initiatieven van inwoners om armoede te bestrijden en schulden tegen te gaan.
4. De gemeente zet zich ervoor in, dat inwoners met een inkomen net boven de **bijstandsnorm** voldoende ondersteund worden.
5. De gemeente zorgt ervoor, dat **voorzieningen** op een eenvoudige manier opnieuw aangevraagd kunnen worden, als ze voor een bepaalde periode zijn verstrekt.

## 7.2 Bijzondere bijstand

[**PW**]

Bijzondere bijstand is een belangrijke **voorziening** van de **gemeente** om **inwoner**s financieel te helpen, als zij bepaalde onverwachte kosten niet kunnen betalen. In deze paragraaf staan de belangrijkste uitgangspunten van de gemeente over bijzondere bijstand.

### 7.2.1 Vangnet

1. De **gemeente** biedt bijzondere bijstand actief aan als een financieel vangnet. Bijzondere bijstand is bedoeld voor **inwoners** met een laag **inkomen** en zonder **financiële buffer**, die extra noodzakelijke uitgaven niet kunnen betalen. Dat zijn onverwachte kosten die niet uit het maandelijkse inkomen kunnen worden betaald door bijzondere omstandigheden.
2. Als de gemeente een **aanvraag** voor bijzondere bijstand beoordeelt, dan betrekt de gemeente de kernwaarden en de doelen van het gemeentelijke armoedebeleid daarbij.
3. De gemeente heeft beleidsregels over bijzondere bijstand. Daarin is geregeld wanneer de inwoner in aanmerking kan komen voor bijzondere bijstand en hoe hoog de bijstand dan is.

## 7.3 Studietoeslag

[**PW**]

Studenten met een **beperking** hebben soms extra **hulp** nodig om een opleiding te volgen. Met een studietoeslag krijgen deze studenten een financiële steun in de rug. Het **inkomen** wordt dan maandelijks aangevuld wanneer er wordt voldaan aan de gestelde voorwaarden. De regeling over de studietoeslag staat in artikel 36b van de **Participatiewet**. Meer informatie staat in het besluit loonkostensubsidie en minimumbedragen studietoeslag Participatiewet 2021.

### 7.3.1 Doelgroep

Vervalt

### 7.3.2 Vaststellen beperking

Vervalt

### 7.3.3 Hoogte en duur van de toeslag

Vervalt

## 7.4 Individuele inkomenstoeslag

[**PW**]

Met de individuele inkomenstoeslag kan het **inkomen** worden aangevuld. Het is een toeslag die jaarlijks kan worden aangevraagd. In deze paragraaf staat voor welke **inwoners** de individuele inkomenstoeslag is bedoeld en welke aanvullende voorwaarden er gelden.

### 7.4.1 Doelgroep

De individuele inkomenstoeslag is bedoeld voor een **inwoner** van 21 jaar of ouder, maar jonger dan de **Aow-leeftijd** die:

a. in een ononderbroken periode van 36 maanden een **inkomen** heeft gehad dat lager is dan105% van de **bijstandsnorm**;
b. geen **financiële buffer** heeft; en
c. geen uitzicht heeft op inkomensverbetering.

### 7.4.2 Hoogte van de toeslag

1. De hoogte van de toeslag vindt u op www.fijnder.nl, wanneer u zoekt op inkomenstoeslag.
   De inkomenstoeslag wordt per jaar in 1 bedrag uitbetaald.
2. Voor gehuwden en samenwonenden geldt het volgende: als één van de partners geen recht heeft op individuele inkomenstoeslag, krijgt de ander het bedrag voor een alleenstaande of alleenstaande ouder. Het gaat om situaties, waarbij de partner uitgesloten is van de individuele inkomenstoeslag op grond van artikel 11 en 13, eerste lid, van de **Participatiewet**.
3. De bedragen uit dit artikel worden jaarlijks aangepast. Ze volgen de ontwikkelingen van de consumentenprijsindex volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek. De bedragen worden naar boven afgerond op hele euro's.

## 7.5 Kindregeling

[**PW**, **Gemeentewet**]

De **gemeente** wil **kinderen** helpen die opgroeien in armoede, zodat ze zich kunnen ontwikkelen en mee kunnen doen aan sociale, culturele en sportieve activiteiten. De gemeente heeft maatregelen genomen om deze kinderen te ondersteunen. Deze maatregelen zijn vastgelegd in 'Beleidsregels meedoen gemeente Berkelland'. De geldende beleidsregels zijn te vinden op www.overheid.nl. Daarin is geregeld wanneer een **inwoner** in aanmerking kan komen voor ondersteuning en hoe hoog de ondersteuning dan is.

## 7.6 Collectieve zorgverzekering

[**PW**]

Voor **inwoner**s met een **inkomen** tot 130% van de **bijstandsnorm** heeft de **gemeente** een collectieve zorgverzekering afgesloten. De gemeente heeft beleidsregels gemaakt. Daarin staat wanneer en hoe deze inwoners kunnen meedoen aan de collectieve zorgverzekering. Inwoners kunnen zich aanmelden via www.gezondverzekerd.nl.

## 7.7 Schuldhulpverlening

[**Wgs**]

De **gemeente** heeft de taak om **inwoners** met schuldproblemen te helpen. Inwoners kunnen daarom de gemeente om **hulp** vragen. De gemeente helpt bij het vinden van een oplossing voor hun schulden. Hieronder staan de belangrijkste uitgangspunten van de gemeente voor het geven van hulp.

### 7.7.1 Samenwerking en toegang

1. De **gemeente** werkt samen met andere organisaties om te voorkomen dat **inwoners** hoge schulden krijgen.
2. De gemeente zorgt ervoor dat inwoners op een eenvoudige manier om **hulp** kunnen vragen.
3. De gemeente informeert inwoners over de hulp die zij kan aanbieden en zorgt dat die hulp echt beschikbaar is.
4. De gemeente sluit geen enkele inwoner bij voorbaat uit van hulp. Een uitzondering op deze regel is de inwoner die geen geldige verblijfstitel heeft.
5. De gemeente benadert inwoners actief, zodra andere organisaties schulden melden bij de gemeente.

### 7.7.2 Schuldhulpverlening

De **gemeente** zorgt ervoor dat een **inwoner** die **hulp** kan krijgen bij het oplossen van schulden, die hulp zo snel mogelijk krijgt. De gemeente zet hierbij in op duurzame resultaten en zal bij ingezette trajecten nazorg leveren om herhaling te voorkomen.

### 7.7.3 Besluit

De **gemeente** informeert de **inwoner** die **hulp** kan krijgen over de manier waarop de hulp wordt gegeven.

# 8 De vorm van de hulp

Als **inwoners hulp** kunnen krijgen van de **gemeente**, moet de gemeente ook bepalen in welke vorm die hulp dan wordt gegeven. De hulp van de gemeente kan in de vorm van geld zijn, of 'in natura': de gemeente zorgt ervoor dat er hulp wordt ingezet (een dienst of een product). Gaat het om **Wmo-hulp** of **jeugdhulp**, dan kan de inwoner ook kiezen voor een **Pgb**, als aan de voorwaarden is voldaan. Dit hoofdstuk regelt in welke vorm de hulp wordt ingezet en welke regels daarbij horen. Ook is geregeld wanneer de gemeente een financiële bijdrage aan de inwoner kan vragen op grond van de **Wmo**.

Naast de kernwaarden uit hoofdstuk 1, gelden voor dit hoofdstuk de volgende **kernwaarden:**

- *De gemeente biedt passende hulp die zo snel mogelijk wordt ingezet.*
- *De gemeente gaat respectvol om met de **aanvraag***
- *De gemeente praat open en eerlijk over de behandeling*

## 8.1 Financiële hulp

[**Jeugdwet**, **Wmo**, **PW**, **IOAW**, **IOAZ**, **Llv**, **Awb**]

1. De **inwoner** die **hulp** van de **gemeente** ontvangt, krijgt die hulp in de vorm van geld, als dat in de **wet** of in deze **verordening** zo is geregeld. Financiële hulp kan een lening zijn of een bedrag 'om niet' (hoeft niet terugbetaald te worden).
2. De gemeente betaalt de inwoner binnen 6 weken nadat een betalingsbesluit is genomen. Dat is de wettelijk vastgestelde termijn. De gemeente kan een andere termijn vaststellen, als er niet binnen 6 weken betaald kan worden.
3. De gemeente betaalt op het bankrekeningnummer dat de inwoner heeft doorgegeven. De gemeente kan het bedrag op een andere manier, in een andere vorm of aan een andere persoon betalen. De gemeente kan dat doen, als het doel van de hulp alleen op die manier kan worden bereikt. Het kan bijvoorbeeld gaan om een betaling aan een hulpverlener of een schuldeiser van de inwoner.
4. De gemeente kan het geld verrekenen met een vordering op de inwoner, als dit volgens de wettelijke regels mogelijk is. Het moet gaan om een vordering op grond van een van de wetten waarop deze verordening is gebaseerd.
5. De gemeente kan een betalingsbesluit nemen, zonder de inwoner daar met een brief over te informeren. De gemeente stelt de inwoner dan wel op een andere geschikte manier op de hoogte van het betalingsbesluit.

## 8.2 Een product of een dienst

[**Jeugdwet**, **Wmo**, **PW**, **IOAW**, **IOAZ**, **Wgs**, **Llv**, **Gemeentewet**]

1. De **inwoner** die **hulp** van de **gemeente** ontvangt, krijgt die **hulp in natura** (een dienst of een product), tenzij in de **wet** of in deze **verordening** iets anders is geregeld. Gaat het om een product, dan wordt dit in bruikleen, huur of eigendom verstrekt.
2. De gemeente zet zich ervoor in dat de **aanbieder** van een dienst of een product:
   a. de wettelijke regels over garantie naleeft, en
   b. de inwoner informeert over alles wat belangrijk is om te weten over de dienst of het product.

   In hoofdstuk 12 is daarover meer geregeld.

## 8.3 Persoonsgebonden budget (Pgb)

[**Jeugdwet**, **Wmo**]

### 8.3.1 Voorwaarden – algemeen

1. De **inwoner** kan kiezen voor een **Pgb**, als hij in aanmerking komt voor **hulp-op-maat** op grond van de **Wmo** of **Jeugdwet**. De **gemeente** moet er wel van overtuigd zijn, dat de inwoner voldoet aan de volgende voorwaarden:
   a. De inwoner kan voldoende voor zijn eigen belangen opkomen. Daardoor kan hij de taken die bij het Pgb horen op een verantwoorde manier uitvoeren, eventueel met **hulp** van iemand uit het sociale netwerk, of met iemand die hem vertegenwoordigt.

b. De inwoner maakt de gemeente duidelijk waarom hij een Pgb wil ontvangen. Gaat het om **jeugdhulp**, dan moet de inwoner motiveren waarom hulp-op-maat door een **aanbieder** van de gemeente, niet passend is.
c. De hulp die de inwoner met het Pgb wil betalen, is van goede kwaliteit. De hulp moet veilig en doeltreffend zijn en op de inwoner gericht. Dit moet duidelijk worden uit het **Pgb-plan** van de inwoner.

2. De gemeente kan een Pgb in elk geval weigeren in de volgende situaties:
   a. De inwoner kan het Pgb niet zelf beheren en wil het Pgb laten beheren door de hulpverlener.
   b. De gemeente heeft eerder hulp-op-maat of een Pgb toegekend, en dit besluit is herzien of ingetrokken.
   c. De inwoner vraagt een Pgb voor kosten die zijn gemaakt, voordat de aanvraag is gedaan.
   d. Soms is zelf ingekochte zorg duurder dan zorg in natura. Dat is geen reden om een Pgb te weigeren. Maar de gemeente hoeft ook geen extra geld uit te geven. De gemeente mag beslissen dat de inwoner alleen het bedrag krijgt dat de zorg in natura zou kosten. De meerkosten betaalt de inwoner dan zelf.
3. Het Pgb is bedoeld voor hulp, maar kan niet aan alle kosten die daarmee te maken hebben worden besteed. Het Pgb kan niet besteed worden aan:
   a. kosten voor bemiddeling, tussenpersonen of belangenbehartigers;
   b. het voeren van een Pgb-administratie;
   c. ondersteuning bij het aanvragen en beheren van een Pgb-administratie; en
   d. kosten voor een feestdagenuitkering aan de hulpverlener(s).

### 8.3.2 Professionele of niet-professionele hulp

1. Bij het vaststellen van de hoogte van het **Pgb**, wordt onderscheid gemaakt tussen professionele en niet-professionele **hulp**.
2. Van professionele hulp is sprake als de hulp verleend wordt door onderstaande personen, met uitzondering van bloed- of aanverwanten in de 1e of 2e graad van de **inwoner**:
   a. iemand die in dienst is van een **instelling** die bedrijfsmatig de hulp verleent en ingeschreven staat in het Handelsregister (artikel 5 Handelsregisterwet 2007), of
   b. iemand die als zelfstandige zonder personeel beroepsmatig de hulp verleent en ingeschreven staat in het Handelsregister (artikel 5 Handelsregisterwet 2007).
3. De inwoner mag het Pgb besteden aan hulp die wordt gegeven door een professionele hulpverlener, als deze persoon voldoet aan de volgende voorwaarden. Deze persoon:
   a. moet de diploma's hebben die nodig zijn om de hulp te kunnen geven;
   b. moet op verzoek van de **gemeente**, een 'verklaring omtrent **gedrag** natuurlijke personen (VOG)'; specifiek screeningsprofiel 45, 'Gezondheidszorg en welzijn van mens en dier' overleggen. De verklaring mag niet ouder zijn dan 3 maanden, voorafgaand aan de datum van de **aanvraag**.
   c. moet als hij **jeugdhulp** biedt, aantonen dat hij de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling gebruikt en dat hij **SKJ** of **BIG** geregistreerd is.
4. Van niet-professionele hulp is sprake als:
   a. de hulp die geboden wordt door personen, al dan niet uit het **sociaal netwerk**, die niet voldoen aan de criteria als genoemd in lid 2;
   b. de hulp die wordt geboden door personen die voldoen aan de criteria als genoemd in lid 2, maar bloed- of aanverwanten in de 1e of 2e graad zijn van de inwoner.
5. De inwoner mag het Pgb besteden aan hulp die wordt gegeven door een niet-professionele hulpverlener, als deze persoon voldoet aan de volgende voorwaarden. Deze persoon:
   a. heeft aannemelijk gemaakt dat de hulp niet tot overbelasting leidt en dat hij kwalitatief goede hulp kan bieden, en
   b. moet op verzoek van de **gemeente**, een 'verklaring omtrent gedrag natuurlijke personen (VOG)', specifiek screeningsprofiel 45, 'Gezondheidszorg en welzijn van mens en dier' overleggen. De verklaring mag niet ouder zijn dan 3 maanden voor de datum van de aanvraag.

### 8.3.3 Hoogte en tarief Pgb

1. De **gemeente** stelt de hoogte van het **Pgb** voor een product vast aan de hand van en tot het maximum van de kostprijs van de in de situatie van de **inwoner** goedkoopst compenserende **hulp in natura** en het Pgb is toereikend voor de aanschaf van het product bij minimaal 1 **aanbieder**.

2. De gemeente houdt bij het vaststellen van de hoogte van het Pgb voor een product rekening met de levensduur van het product en met de kosten voor onderhoud en verzekering. Met uitzondering van een woonvoorziening, de inwoner is hierbij zelf verantwoordelijk voor de verzekering van het product.
3. De gemeente kan de hoogte van het Pgb voor een product vaststellen op basis van een offerte van de aanbieder uit het goedgekeurde **Pgb-plan** en/of een door de gemeente opgevraagde offerte. De gemeente stelt de hoogte van het Pgb vast op het bedrag van de laagste offerte.
4. De gemeente stelt de hoogte van het Pgb voor ondersteuning (individueel, groep en logeren), persoonlijke verzorging, behandeling (individueel en groep), wonen en gezins- en woonvormen en hulp bij het (zelfstandig) wonen vast op basis van het laagst geoffreerde tarief op dienstverleningsniveau binnen de aanbesteding van zorg in natura voor de Wmo en Jeugdwet en het Pgb is toereikend voor de aanschaf van het product of dienst bij minimaal 1 aanbieder. Maatwerk is mogelijk.
5. De hoogte van het Pgb voor niet-professionele hulp, met uitzondering van logeren, is gelijk aan het wettelijk minimum (uur)loon bij een 36-urige werkweek per 1 januari van het jaar waarin het Pgb wordt verstrekt en is inclusief vakantiegeld, vakantie-uren en sociale lasten.
6. Voor logeren uitgevoerd door niet-professionele hulp bedraagt de tegemoetkoming maximaal € 141 per kalendermaand, tenzij op basis van het Pgb-plan van de inwoner kan worden volstaan met een lagere tegemoetkoming. De inwoner dient een “Verklaring hulp uit het sociaal netwerk” in te vullen en in te dienen bij de gemeente die deze doorstuurt naar de Sociale VerzekeringsBank.
7. Het Pgb is toereikend om hulp in te kunnen kopen die voldoet aan de kwaliteitseisen als bedoeld in de **wet** en deze **verordening** en is in redelijkheid geschikt voor het doel waarvoor het Pgb wordt toegekend.
8. De gemeente stelt in het besluit maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp Berkelland de hoogte van het Pgb vast op basis van de in dit artikel vermelde regels. Aanpassing van de lopende Pgb budgetten vindt, indien nodig, plaats door middel van een overgangsregeling. Het college stelt hiervoor nadere regels vast.

### 8.3.4 Verantwoording Pgb

1. De **gemeente** kan de **inwoner** vragen om duidelijk te maken hoe het **Pgb** is besteed en welke resultaten de **hulp** voor de inwoner heeft gehad. De inwoner is verplicht die informatie te geven. De gemeente kan daarvoor een formulier vaststellen dat de inwoner moet gebruiken.
2. Als een inwoner **hulp-op-maat** in de vorm van een Pgb krijgt, wordt alleen de hulp uitbetaald die feitelijk geleverd is.

### 8.3.5 Opschorten Pgb

De **gemeente** kan aan de Sociale Verzekeringsbank (SVB) vragen om de uitbetaling uit het **Pgb** helemaal of gedeeltelijk uit te stellen totdat een besluit is genomen om het Pgb weer voort te zetten of in te trekken. Dit kan de gemeente doen als zij een sterk vermoeden heeft dat:

a. de **inwoner** onjuiste of onvolledige informatie heeft verstrekt, terwijl het verstrekken van de juiste of volledige informatie zou hebben geleid tot een andere beslissing van de gemeente;
b. de inwoner niet voldoet aan de voorwaarden die horen bij het ontvangen van het Pgb;
c. de inwoner het Pgb niet of voor een ander doel (heeft) gebruikt; of als
d. de inwoner verblijft in een **instelling** als bedoeld in de **Wet** langdurige zorg of de Zorgverzekeringswet.

## 8.4 Kostprijs

[Jeugdwet, **Wmo**]

De kostprijs van een product of dienst wordt als volgt bepaald:

a. Voor **hulp-op-maat** in natura of voor een algemene **voorziening** uit deze **verordening**: door een aanbesteding, na het raadplegen van aanbieders of na overleg met de **aanbieder**.
b. Voor een hulpmiddel wordt de kostprijs ook bepaald door de vraag of de inwoner dit product in bruikleen of eigendom krijgt. De kostprijs in inclusief de kosten van verzekeringen, beheer en onderhoud.
c. De kostprijs voor een woningaanpassing die in eigendom is verstrekt, is gelijk aan het bedrag dat voldaan is na afronding van de woningaanpassing op basis van de offerte.
d. De kostprijs voor een woningaanpassing die in bruikleen is verstrekt, is gelijk aan het aanschafbedrag, plaatsingskosten, verzekeringen, beheer en onderhoud.

e. Voor hulp-op-maat in de vorm van een **Pgb** wordt de kostprijs vastgesteld op basis van het laagst geoffreerde tarief op dienstverleningsniveau binnen de aanbesteding van zorg in natura voor de Wmo en Jeugdwet, mits de inwoner voor dat bedrag de voorziening bij minimaal 1 aanbieder kan inkopen.

## 8.5 Bijdrage in de kosten

[**Wmo**]

1. De **inwoner** betaalt een bijdrage in de kosten voor **Wmo-hulp-op-maat**, zolang de inwoner gebruik maakt van die **hulp** of voor de periode waarvoor een **Pgb** is verstrekt. Gaat het om een product, dan betaalt de inwoner een bijdrage totdat de kostprijs is betaald. De inwoner betaalt de bijdrage per maand aan het Centraal Administratiekantoor (CAK). De hoogte van deze periodieke bijdrage is gelijk aan het bedrag dat maximaal betaald moet worden op grond van het Uitvoeringsbesluit **Wmo** 2015. De hoogte van de bijdrage in de kosten voor hulp bij het (zelfstandig) wonen in de vorm van beschermd wonen en opvang is afhankelijk van het inkomen en vermogen van de inwoner en zijn echtgenoot op grond van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015.
2. Lid 1 is niet van toepassing op de voorziening voor collectief vervoer ‘ZOOV Op Maat’. Hiervoor stelt de gemeente de hoogte van de bijdrage vast. Deze eigen bijdrage is vastgesteld op maximaal €60,- per jaar. Het college kan nadere regels stellen over de wijze waarop deze bijdrage wordt opgelegd.
3. De **inwoner** betaalt een bijdrage in de kosten van Wmo-hulp voor de Mantelzorgregeling, zolang de inwoner gebruik maakt van die hulp. De Mantelzorgregeling is een algemene **voorziening** die bedoeld is om **mantelzorgers** te ondersteunen. De inwoner betaalt de bijdrage per maand aan het Centraal Administratiekantoor (CAK). De hoogte van de periodieke bijdrage van de inwoner is gelijk aan het bedrag dat maximaal betaald moet worden op grond van het Uitvoeringsbesluit **Wmo** 2015.
4. Gaat het om de kosten van een woningaanpassing voor een minderjarige inwoner, dan betalen de onderhoudsplichtige **ouders** de bijdrage. Die verplichting geldt ook voor:
   a. de ouder tegen wie een **vaderschapsactie** is ingesteld en de rechter dit verzoek heeft toegewezen (artikel 394 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek); en voor
   b. degene die samen met de ouder het gezag uitoefent over een minderjarige inwoner, maar die niet zelf een ouder is.
5. De gemeente vraagt geen bijdrage voor:
   a. de onder lid 1 genoemde hulp-op-maat aan inwoners die gehuwd zijn of een gezamenlijke huishouding voeren en waarvan één van de partners de **Aow-leeftijd** nog niet heeft;
   b. een rolstoel voor dagelijks zittend gebruik en het onderhoud daarvan;
   c. sport**voorziening**en
   d. ondersteuning bij verhuizing en inrichting van de nieuwe woonruimte.

# 9 Afspraken tussen inwoner en gemeente

Dit hoofdstuk gaat over de manier waarop de **gemeente** en de **inwoner** met elkaar omgaan. Het gaat over de manier waarop de gemeente zich moet **gedragen** en wat er van de inwoner wordt verwacht. Als de inwoner rechten heeft, dan staan daar plichten tegenover. Houdt de inwoner daar onvoldoende rekening mee, dan kan de gemeente de **uitkering** of **voorziening** beëindigen, terugvorderen of verlagen. Hieronder staan de hoofdregels die daarvoor gelden.

Naast de kernwaarden uit hoofdstuk 1, gelden voor dit hoofdstuk de volgende **kernwaarden:**

- *De gemeente en de inwoner zeggen wat ze doen en doen wat ze zeggen.*
- *De gemeente en de inwoner geven elkaar de informatie die nodig is.*
- *De gemeente ziet de inwoner als volwaardig partner.*

## 9.1 Hoe gaan we met elkaar om?

[**Jeugdwet**, **Wmo**, **PW**, **IOAW**, **IOAZ**, **Wgs**, **Llv**, **Gemeentewet**, **Awb**]

### 9.1.1 De rol van de gemeente

1. De **gemeente** zoekt samen met de **inwoner** naar een oplossing voor zijn probleem. Gemeente en inwoner gaan daarbij op een respectvolle manier met elkaar om. De gemeente zorgt voor het volgende:
   a. Voor de inwoner is het duidelijk wie er namens de gemeente contact met hem onderhoudt. De gemeente houdt het aantal contactpersonen zo beperkt mogelijk.
   b. De inwoner heeft, om zijn probleem te bespreken, altijd recht op een gesprek met een **medewerker**.
   c. De gemeente helpt de inwoner om zijn probleem bij een andere organisatie te bespreken, als het bieden van **hulp** bij dit probleem een taak is voor die organisatie.
   d. De websites van de gemeente voldoen aan erkende kwaliteitseisen.
   e. De gemeente streeft naar eenvoudige aanvraagformulieren. Daarmee kan de inwoner een **uitkering** of **voorziening** aanvragen. Het is voor de inwoner duidelijk waar die aanvraagformulieren verkrijgbaar zijn.
   f. De gemeente informeert de inwoner over procedures die worden gevolgd. De gemeente zorgt ervoor dat deze procedures zo eenvoudig mogelijk zijn.
   g. De gemeente respecteert zoveel mogelijk de privacy van de inwoner. De gemeente maakt binnen de wettelijke mogelijkheden gebruik van gegevens die al binnen de gemeente aanwezig zijn. De gemeente vraagt alleen gegevens die nodig zijn voor het beoordelen van de **hulpvraag**.
   h. De gemeente wijst de inwoner op cliëntondersteuning.
2. De gemeente reageert op een professionele manier op ontoelaatbaar **gedrag** van de inwoner. De gemeente zorgt voor het volgende:
   a. De inwoner wordt op tijd geïnformeerd over:
      - zijn rechten en plichten;
      - wat er van hem wordt verwacht;
      - welk gedrag niet deugt;
      - wat de reactie van de gemeente is op gedrag dat niet deugt; en
      - waarom de gemeente tegen het gedrag optreedt.

      De gemeente zorgt ervoor dat de inwoner voldoende geinformeerd blijft over deze punten.
   b. De gemeente geeft de inwoner de kans om zijn mening te geven vóórdat de gemeente beslist om op het gedrag van de inwoner te reageren door een maatregel te nemen.
   c. De reactie van de gemeente op ontoelaatbaar gedrag past bij:
      - de ernst van het gedrag;
      - de mate waarin dat de inwoner verweten kan worden; en
      - de **persoonlijke situatie** van de inwoner.
   d. De gemeente stuurt de inwoner een brief met daarin duidelijk vermeld wat de gemeente gaat doen als reactie op het gedrag, wat dit precies betekent voor de inwoner en wat de inwoner daartegen kan doen. De gemeente maakt de inwoner ook duidelijk op welke manier hij het gedrag kan aanpassen, zodat de relatie hersteld wordt en de gemeente eventueel de dienstverlening zal voortzetten (als die is stopgezet).

### 9.1.2 De rol van de inwoner

1. De **inwoner** is in de eerste plaats zelf verantwoordelijk voor het oplossen van zijn probleem. De **gemeente** vult de mogelijkheden van de inwoner en zijn sociale netwerk aan als dat nodig is. De inwoner zorgt voor het volgende:
   a. De inwoner gaat eerst na welke mogelijkheden hij zelf heeft om zijn probleem op te lossen.
   b. Als de gemeente **hulp** verleent werkt de inwoner mee aan de oplossing van zijn probleem. De inwoner doet wat nodig is om de hulp van de gemeente tot een minimum te beperken.
   c. De inwoner zorgt ervoor dat de hulp van de gemeente niet langer duurt dan nodig is.
2. De inwoner werkt mee zodat snel duidelijk is op welke manier zijn probleem zo snel mogelijk kan worden opgelost. Dat betekent het volgende:
   a. De inwoner informeert de gemeente zo snel en zo volledig mogelijk over alles wat van belang is voor het beoordelen van de **hulpvraag**, de **persoonlijke situatie** en de rechten en plichten van de inwoner. Dit geldt ook als de hulp al is toegekend.
   b. De inwoner houdt zich aan termijnen die de gemeente heeft gesteld. De gemeente geeft duidelijk aan hoeveel tijd de inwoner krijgt om alle informatie aan te leveren.
   c. De inwoner brengt de gemeente zo snel mogelijk op de hoogte van veranderingen in zijn situatie, als die van belang kunnen zijn voor de gemeente.

## 9.2 Het verlagen van een uitkering

### 9.2.1 Wanneer wordt de uitkering verlaagd?

[**PW**, **IOAW**, **IOAZ**, **Awb**]

1. De **gemeente** verlaagt een **uitkering** als dat volgens de regels van de **wet** en deze **verordening** past bij de houding of het **gedrag** van de **inwoner**.
2. Als de gemeente besluit om de uitkering te verlagen, houdt de gemeente rekening met:
   a. de ernst van het **gedrag**;
   b. de mate waarin de inwoner het gedrag verweten kan worden; en
   c. de **persoonlijke situatie** van de inwoner.
3. Voordat een uitkering wordt verlaagd, geeft de gemeente de inwoner de kans om zijn mening te geven. De inwoner kan dat doen met een brief of in een persoonlijk gesprek.

### 9.2.2 Geen verlaging

[**PW**, **IOAW**, **IOAZ**, **Awb**]

De **gemeente** verlaagt de **uitkering** niet als:

a. het **gedrag** de **inwoner** niet te verwijten is;
b. er meer dan 1 jaar ligt tussen het gedrag van de inwoner en het moment waarop de gemeente dat gedrag heeft vastgesteld;
c. de gemeente daarvoor dringende redenen ziet.

### 9.2.3 Het besluit om de uitkering te verlagen

De **gemeente** stuurt de **inwoner** een brief als de **uitkering** wordt verlaagd. In die brief staat in ieder geval:

a. waarom de uitkering wordt verlaagd;
b. hoe groot de verlaging is;
c. wanneer de verlaging ingaat;
d. hoe lang de verlaging duurt; en
e. waarom de gemeente afwijkt van de hoofdregels, als dat het geval is.

### 9.2.4 Ingangsdatum en periode verlaging

[**PW**, **IOAW**, **IOAZ**, **Awb**]

De verlaging gaat in op de eerste dag van de kalendermaand die op het besluit volgt. De verlaging duurt 1 of meer maanden. Als de **uitkering** tijdens die periode wordt beëindigd, dan kan de verlaging niet volledig worden uitgevoerd. De **gemeente** legt dan het overgebleven deel van de verlaging alsnog op, als de **inwoner** binnen 12

maanden na de beëindiging opnieuw een uitkering gaat ontvangen.

### 9.2.5 Berekening verlaging

[**PW**, **IOAW**, **IOAZ**, **Awb**]

1. De **uitkering** wordt verlaagd met een percentage van de **uitkeringsnorm**. De uitkeringsnorm is de **uitkering** die de **inwoner** in zijn situatie maximaal kan krijgen. Krijgt de inwoner bijstand, dan gaat het om de **bijstandsnorm**. Krijgt de inwoner een **IOAW**- of **IOAZ-uitkering**, dan is het de grondslag uit de IOAW of **IOAZ**. Hieronder staat met welk percentage de uitkeringsnorm verlaagd wordt.
2. De verlaging wordt berekend over de uitkeringsnorm die geldt in de maand(en), waarin de verlaging wordt toegepast.

### 9.2.6 Niet nakomen wettelijke (geüniformeerde) arbeidsverplichtingen

[**PW**, **Awb**]

1. De **gemeente** verlaagt de **bijstandsuitkering** met een maand met 100% van de **uitkeringsnorm**, als de **inwoner** een verplichting uit artikel 18, vierde lid, aanhef en onderdeel a, b, c, d, e, f, g en h van de **Participatiewet** niet nakomt. Het gaat om bijzondere verplichtingen in verband met werk. De verlaging kan over 2 maanden worden uitgesmeerd. Dit doet de gemeente alleen als dit past bij bijzondere omstandigheden van de inwoner. De bijstandsuitkering wordt dan 2 maanden achter elkaar met 50% van de uitkeringsnorm verlaagd.

### 9.2.7 Niet nakomen andere verplichtingen in verband met werk en tegenprestatie

[**PW**, **IOAW**, **IOAZ**, **Awb**]

1. De **gemeente** verlaagt de **bijstandsuitkering** een maand met 50% van de **uitkeringsnorm**, als de **inwoner**:
   a. jonger is dan 27 jaar en niet of niet voldoende meewerkt aan het opstellen, uitvoeren of evalueren van
      - een plan van aanpak als bedoeld in artikel 44a **Participatiewet**, of
      - een werkplan waarin de stappen **richting** werk worden vastgelegd;
   b. niet of niet voldoende meewerkt aan het afleggen van een taaltoets uit artikel 18b van de Participatiewet;
   c. niet of niet voldoende een opgedragen tegenprestatie uitvoert; of
   d. alleenstaande ouder is en niet wil meewerken aan activiteiten om dichter bij werk te komen. De gemeente heeft daarom de ontheffing van de arbeidsplicht uit artikel 9a, eerste lid, van de Participatiewet, ingetrokken.
   e. de in artikel 56a, tweede lid, van de Participatiewet neergelegde verplichting om gedurende een periode van zes maanden, gerekend vanaf de dag waarop het recht op bijstand ontstaat, mee te werken aan het door de gemeente in naam van de inwoner verrichten van betalingen uit de toegekende bijstand van huur, gas, water en stroom en de verplichte zorgverzekering niet nakomt.
2. De gemeente verlaagt de bijstandsuitkering een maand met 100% van de uitkeringsnorm, als de inwoner niet voldoende probeert werk te vinden.
3. De gemeente verlaagt de **IOAW**- of **IOAZ-uitkering** een maand met 50% van de uitkeringsnorm als de inwoner:
   a. niet of niet voldoende gebruikmaakt van een aangeboden **voorziening**. Dit **gedrag** heeft er niet toe geleid dat de voorziening niet doorging of te vroeg moest worden beëindigd;
   b. niet of niet voldoende meewerkt aan een onderzoek naar de mogelijkheden om te werken;
   c. niet of niet voldoende meewerkt aan het opstellen, uitvoeren of evalueren van een werkplan waarin de stappen richting werk worden vastgelegd;
   d. door zijn houding of gedrag moeilijker aan het werk komt;
   e. niet of niet voldoende een door de gemeente opgedragen tegenprestatie uitvoert; of
   f. alleenstaande ouder is en niet wil meewerken aan activiteiten om dichter bij werk te komen. De gemeente heeft daarom de ontheffing van de arbeidsplicht uit artikel 9a, eerste lid, van de Participatiewet, ingetrokken.
4. De gemeente verlaagt de IOAW- of IOAZ-uitkering een maand met 100% van de uitkeringsnorm, als de inwoner:
   a. niet voldoende probeert werk te vinden;
   b. aangeboden werk niet accepteert;
   c. door eigen schuld ontslagen wordt of ontslag neemt; of

d. niet of niet voldoende gebruikmaakt van een door de gemeente aangeboden voorziening, en dit gedrag er toe geleid heeft dat de voorziening niet doorging of te vroeg is beëindigd.

5. De gemeente kan besluiten de **uitkering** niet te verlagen, als het de eerste keer is dat de inwoner zich niet aan de verplichtingen van dit artikel houdt.

### 9.2.8 Te weinig besef van verantwoordelijkheid

[**PW**, **Awb**]

1. De **gemeente** verlaagt de **bijstandsuitkering** van een **inwoner** die zich te weinig beseft dat hij zelf verantwoordelijk is voor zijn eigen **levensonderhoud**. Door dat **gedrag** heeft de inwoner meer of langer **uitkering** nodig, dan als de inwoner zich verantwoordelijk had gedragen. De gemeente is daardoor benadeeld. De verlaging hangt af van het bedrag dat de gemeente meer heeft uitbetaald dan nodig was (benadelingsbedrag).
2. De verlaging duurt een maand en is:
   a. 10% van de **uitkeringsnorm**, bij een benadelingsbedrag tot € 1.000;
   b. 20% van de uitkeringsnorm, bij een benadelingsbedrag vanaf € 1.000 tot € 2.000;
   c. 40% van de uitkeringsnorm, bij een benadelingsbedrag vanaf € 2.000 tot € 4.000;
   d. 100% van de uitkeringsnorm, bij een benadelingsbedrag vanaf € 4.000.
   e. 20% van de uitkeringsnorm, als het benadelingsbedrag niet kan worden vastgesteld

### 9.2.9 Ontoelaatbaar gedrag (zeer ernstige misdragingen)

[**PW**, **IOAW**, **IOAZ**, **Awb**]

De **gemeente** verlaagt de **uitkering** van een **inwoner** die zich ontoelaatbaar gedraagt tegenover personen en instanties die de **Participatiewet**, de **IOAW** en **IOAZ** uitvoeren. De uitkering wordt een maand verlaagd met 50% van de **uitkeringsnorm**.

### 9.2.10 Niet nakomen van andere verplichtingen

[**PW**, **Awb**]

1. De **gemeente** verlaagt de **bijstandsuitkering** een maand, als de **inwoner** een opgelegde verplichting uit artikel 55 of 57 van de **Participatiewet** niet of niet voldoende nakomt. Het gaat om een verplichting die hieronder wordt genoemd. De verlaging is:
   a. 20% van de **uitkeringsnorm**, als het gaat om verplichtingen die gericht zijn op het krijgen van werk;
   b. 20% van de uitkeringsnorm, als het gaat om een verplichting in verband met bijstand die in een bepaalde vorm (bijvoorbeeld in natura) of voor een specifiek doel wordt verstrekt;
   c. 50% van de uitkeringsnorm, als het gaat om een verplichting die is gericht op vermindering van de bijstand;
   d. 100% van de uitkeringsnorm, als het gaat om een verplichting die is gericht op beëindiging van de bijstand.
2. De gemeente kan besluiten de bijstandsuitkering niet te verlagen, als het de eerste keer is dat de inwoner de verplichting uit het eerste lid, onder a, niet nakomt.

### 9.2.11 Samenloop van gedragingen

[**PW**, **IOAW**, **IOAZ**, **Awb**]

1. **Gedrag** waardoor de **inwoner** meerdere verplichtingen als bedoeld in deze paragraaf niet nakomt, leidt tot 1 verlaging. De **uitkering** wordt dan verlaagd met het hoogste percentage dat voor het niet nakomen van 1 van de verplichtingen geldt.
2. Als sprake is van meerdere gedragingen die ertoe leiden dat meerdere verplichtingen uit deze paragraaf niet worden nagekomen, wordt voor iedere gedraging een afzonderlijke verlaging opgelegd. Deze verlagingen worden gelijktijdig opgelegd. De **gemeente** stelt de verlaging naar beneden bij, als de gedragingen nauw met elkaar samenhangen en de totale verlaging niet meer in verhouding staat tot de ernst van de gedragingen.

### 9.2.12 Herhaling (recidive)

[**PW**, **IOAW**, **IOAZ**, **Awb**]

1. De duur van de verlaging wordt verdubbeld als de **inwoner** binnen 12 maanden na het verlagingsbesluit zich opnieuw zo gedraagt dat de **uitkering** wordt verlaagd. De duur wordt ook verdubbeld als de **gemeente** eerder alleen een waarschuwing heeft gegeven. Het moet dan gaan om een gedraging die kan leiden tot eenzelfde of grotere verlaging dan bij de eerdere gedraging.
2. Een herhaalde verlaging op grond van artikel 9.2.6 kan maximaal 3 maanden duren.
3. Het bedrag van de verlaging wordt verdubbeld, als de uitkering van de inwoner is verlaagd vanwege ontoelaatbaar **gedrag** en de inwoner binnen 12 maanden na het verlagingsbesluit zich opnieuw ontoelaatbaar gedraagt.

## 9.3 Handhaving in de Wet Inburgering 2021

### 9.3.1 Verplichtingen

1. De inburgeringsplichtige is verplicht om:
   a. na de oproep te verschijnen bij de **brede intake** en hieraan mee te werken; en
   b. de afspraken in het PIP na te komen, waaronder deelname aan voortgangsgesprekken en aan activiteiten in het kader van de MAP en het PVT.
2. De asielstatushouder is daarnaast ook verplicht deel te nemen aan de taallessen en andere activiteiten van de gevolgde leerroute.

### 9.3.2 Handhaving verplichtingen bij de brede intake

1. Wanneer de inburgeringsplichtige na de eerste oproep voor de **brede intake** niet verschijnt of onvoldoende meewerkt, geeft de gemeente een schriftelijke waarschuwing. De gemeente wijst daarbij op de gevolgen voor de inburgeringsplichtige als hij of zij opnieuw niet verschijnt na een oproep of als hij of zij op een andere manier onvoldoende meewerkt aan de brede intake. De gemeente nodigt de inburgeringsplichtige opnieuw uit om te verschijnen binnen twee weken.

2. Wanneer de inburgeringsplichtige na deze volgende oproep niet verschijnt of onvoldoende meewerkt, legt de gemeente de inburgeringsplichtige een boete op. De hoogte van de boete is vastgesteld in artikel 7.1.1 van het Besluit inburgering 2021;

3. Voordat de gemeente een boete oplegt, wordt onderzocht waarom de inburgeringsplichtige niet komt of onvoldoende meewerkt. De inburgeringsplichtige krijgt in een gesprek hierover de gelegenheid een verklaring te geven. Wanneer de inburgeringsplichtige niet verschijnt bij dit gesprek, biedt de gemeente hem of haar de gelegenheid zijn of haar zienswijze binnen twee weken per brief, digitaal of in een gesprek kenbaar te maken.

4. De gemeente legt geen boete op wanneer aannemelijk is dat iedere verwijtbaarheid ontbreekt.

5. De gemeente legt een lagere boete op dan vastgesteld in artikel 7.1.1 van het Besluit inburgering 2021, als op basis van de reactie van de inburgeringsplichtige aannemelijk is dat de boete vanwege bijzondere omstandigheden te hoog is.

6. De stelplicht en bewijslast van feiten en omstandigheden die aanleiding kunnen geven voor verlaging van de boete rust op betrokkene. Als de gemeente op de hoogte is van bijzondere omstandigheden, wordt daarmee bij het opleggen van de boete rekening gehouden.

7. In de brief (beschikking) waarmee de boete wordt opgelegd, nodigt de gemeente de inburgeringsplichtige opnieuw uit om binnen twee weken alsnog te verschijnen of mee te werken. Wanneer de inburgeringsplichtige hieraan niet voldoet, legt de gemeente weer een boete op met inachtneming van artikel 7.1.1 van het Besluit inburgering 2021.

### 9.3.3 Handhaving tijdens het inburgeringstraject

1. De gemeente legt een boete op als de inburgeringsplichtige de afspraken in het PIP tijdens het inburgeringstraject verwijtbaar niet of onvoldoende nakomt.

2. De gemeente legt de asielstatushouder een boete op als hij verwijtbaar niet of onvoldoende deelneemt aan de activiteiten van de gekozen leerroute.

3. Voordat de gemeente een boete oplegt, wordt onderzocht waarom de afspraken in het PIP of de afspraken over de activiteiten bij de gekozen leerroute niet zijn nagekomen. De inburgeringsplichtige krijgt in een gesprek hierover de gelegenheid een verklaring te geven. Wanneer de inburgeringsplichtige niet verschijnt bij dit gesprek, biedt de gemeente hem of haar de gelegenheid zijn of haar zienswijze binnen twee weken per brief of digitaal kenbaar te maken.

4. Mede op basis van het gesprek met de inburgeringsplichtige dan wel zijn of haar schriftelijke zienswijze bepaalt de gemeente de mate van verwijtbaarheid. Als er sprake is van opzet, van grove schuld, van normale verwijtbaarheid of van verminderde verwijtbaarheid stemt de gemeente de hoogte van de boete daarop af met inachtneming van artikel 7.1 van het Besluit inburgering 2021.

5. De gemeente legt geen boete op wanneer aannemelijk is dat iedere verwijtbaarheid ontbreekt.

### 9.3.4 Samenhang met handhaving op grond van de Participatiewet

1. Wanneer een inburgeringsplichtige een bijstandsuitkering (Participatiewet) ontvangt en zich niet houdt aan verplichtingen en afspraken uit het PIP, waarin de nadruk ligt op het bevorderen van participatie en het verkleinen van de afstand tot de arbeidsmarkt, vindt bij voorkeur verlaging van de uitkering plaats op grond van artikel 18 Participatiewet en de verordening zoals bedoeld in artikel 8 eerste lid onder a Participatiewet. De gemeente legt voor dezelfde gedraging dan geen bestuurlijke boete op grond van de Wet inburgering 2021 op.

2. Wanneer een inburgeringsplichtige die een bijstandsuitkering ontvangt zich niet houdt aan verplichtingen en afspraken in het PIP, waarin de nadruk ligt op het vergroten van de taalbeheersing en aan overige afspraken en verplichtingen in het PIP, legt de gemeente bij voorkeur een boete op grond van de Wet inburgering 2021 op. De gemeente verlaagt in dat geval voor dezelfde gedraging de bijstandsuitkering niet.

3. Bij de keuze tussen i) handhaving op grond van de Participatiewet door een verlaging van de uitkering en ii) handhaving op grond van de Wet inburgering 2021 via een boete weegt de gemeente ook af welke wijze van handhaving, rekening houdend met de gevolgen hiervan voor de inburgeringsplichtige, naar haar oordeel het best bijdraagt aan het beoogde effect, te weten het succesvol voltooien van het inburgeringstraject.

4. Wanneer een gedraging leidt tot een overtreding van de Participatiewet en artikel 18 of 18 b van de Participatiewet laat de gemeente geen ruimte om af te zien van verlaging van de bijstand, dan legt de gemeente een maatregel op en geen boete op grond van de Wet inburgering 2021.

5. In de brief (beschikking) aan de inburgeringsplichtige vermeldt de gemeente of er een boete op grond van de Wet inburgering 2021 wordt opgelegd of dat de uitkering wordt verlaagd op grond van de Participatiewet.

### 9.3.5 Verrekening boete met bijstandsuitkering

1. De gemeente kan de bestuurlijke boete die op grond van de Wet inburgering 2021 aan de inburgeringsplichtige is opgelegd, verrekenen met de algemene bijstandsuitkering. Onder verrekenen wordt in dit artikel verstaan verrekenen zoals geregeld in artikel 4.93 van de Awb. De gemeente houdt hierbij rekening met een fictieve draagkracht van 5 procent van de bijstandsnorm die van toepassing is, inclusief vakantietoeslag .

## 9.4 Terugvorderen uitkering

[**PW**, **IOAW**, **IOAZ**]

1. De **gemeente** vordert gemeentelijke **uitkeringen** terug in de gevallen die in de **wet** zijn beschreven. De gemeente doet dat volgens de regels van de wet en de gemeentelijke ‘Beleidsregels Terugvordering en Verhaal Fijnder’. De geldende beleidsregels zijn te vinden op www.overheid.nl. De gemeente vordert niet terug als terugvordering onaanvaardbare gevolgen heeft voor de **inwoner**.
2. Bij de incasso zorgt de gemeente ervoor dat inwoners een **inkomen** blijven houden dat past bij hun **persoonlijke situatie**. Dit inkomen is in ieder geval gelijk aan de beslagvrije voet. Dat is het bedrag dat de inwoner in ieder geval moet overhouden van zijn inkomen.

## 9.5 Beëindigen en terugvorderen voorziening

### 9.5.1 Beëindiging voorziening

[**Jeugdwet**, **Wmo**, **PW**, **IOAW**, **IOAZ**, **Wgs**, **Llv**, **Gemeentewet**]

1. De **gemeente** kan een **voorziening** geheel of gedeeltelijk beëindigen als dat in de **wet** of in deze **verordening** is aangegeven. De voorziening kan in ieder geval worden beëindigd, vanaf het moment dat:
   a. de voorziening niet langer passend of nodig is;
   b. de **inwoner** zich niet houdt aan voorwaarden en verplichtingen die aan de **voorziening** zijn verbonden;
   c. de gemeente niet langer kan beoordelen of de inwoner in aanmerking komt voor de voorziening, omdat de inwoner onvoldoende of onjuiste informatie geeft, of onvoldoende meewerkt aan een onderzoek naar het recht op de voorziening;
   d. de voorziening is verstrekt op grond van onjuiste of onvolledige gegevens van de inwoner;
   e. de voorziening voor een ander doel wordt gebruikt dan bedoeld; of
   f. het gemeentelijk beleid is gewijzigd, en de inwoner daarom niet meer in aanmerking komt voor een voorziening. De **gemeente** houdt dan wel rekening met een redelijke overgangsperiode.
2. De voorziening kan met terugwerkende kracht worden beëindigd (ingetrokken). De gemeente trekt dan het toekenningsbesluit in.
3. De gemeente kan een besluit om een **Pgb** toe te kennen intrekken, als de inwoner het Pgb niet binnen 3 maanden na toekenning heeft gebruikt om de voorziening te betalen waarvoor het Pgb is bestemd, tenzij:
   a. de gemeente een langere termijn heeft bepaald, of
   b. de inwoner niet te verwijten is dat hij het Pgb niet binnen die termijn heeft gebruikt.

### 9.5.2 Terugvordering en verrekening voorziening

[**Jeugdwet**, **Wmo**, **PW**, **IOAW**, **IOAZ**, **Wgs**, **Llv**, **Gemeentewet**]

1. De **gemeente** kan de **voorziening**, of de waarde daarvan, van de **inwoner** terugvorderen. Dat kan de gemeente doen vanaf het moment waarop is voldaan aan 1 van de intrekkingsgronden die genoemd worden in artikel 9.4.1.
2. Een Wmo-voorziening kan alleen worden teruggevorderd als die **voorziening** is ingetrokken omdat de inwoner opzettelijk onjuiste of onvolledige gegevens aan de gemeente heeft verstrekt.
3. De gemeente kan een vordering op de inwoner op grond van dit artikel, verrekenen met een vordering die de inwoner op de gemeente krijgt op grond van één van de wetten waarop deze **verordening** is gebaseerd.

## 9.6 Hoe controleert de gemeente of de afspraken worden nagekomen?

### 9.6.1 Controle

[**Jeugdwet**, **Wmo**, **PW**, **IOAW**, **IOAZ**]

1. De **gemeente** controleert regelmatig of de **inwoner** die een **uitkering** of **voorziening** van de gemeente ontvangt, recht heeft op een **uitkering** of voorziening. De gemeente kan daarvoor gebruik maken van:
   a. huisbezoeken: **medewerkers** van de gemeente gaan langs bij de inwoner en kijken in en om de **woning**. De gemeente kan een huisbezoek aankondigen, maar dat hoeft niet. Het huisbezoek vindt alleen plaats met toestemming van, en samen met de inwoner;
   b. waarnemingen: medewerkers van de gemeente verzamelen gegevens over de inwoner zonder dat de inwoner hierover vooraf is geïnformeerd. Dat verzamelen gebeurt bijvoorbeeld door buurtonderzoek;

c. bestandsvergelijkingen: de gemeente vergelijkt de gegevens van de inwoner met de gegevens die bekend zijn over deze inwoner bij andere organisaties, zoals bij UWV, de Belastingdienst en andere gemeenten;
d. signalen en tips van organisaties of particulieren;
e. andere onderzoeksmethoden.

2. Het controleren van voorzieningen is ook bedoeld om de kwaliteit van de voorziening te beoordelen en om te kijken of de voorziening op de juiste manier wordt gebruikt.
3. De gemeente leeft de regels na die horen bij het onderzoek naar rechtmatig gebruik van voorzieningen en uitkeringen.
4. Bij beëindiging van de uitkering of voorziening op verzoek van de inwoner, informeert de gemeente wat de reden is van de beëindiging. De gemeente gaat ook na of de uitkering of voorziening tot de einddatum terecht is verstrekt.

### 9.6.2 Voorkomen van fraude

[**Jeugdwet**, **Wmo**, **PW**, **IOAW**, **IOAZ**]

De **gemeente** stelt alles in het werk om **fraude** te voorkomen (preventie). Daarom informeert de gemeente **inwoners** op een duidelijke en volledige manier over de rechten en plichten. Ook informeert de gemeente inwoners over de gevolgen van misbruik en oneigenlijk gebruik van **uitkeringen** en **voorzieningen**.
Bij het niet (behoorlijk) nakomen van de inlichtingenplicht kan de gemeente een waarschuwing geven of een boete opleggen. De gemeente heeft hiervoor ‘Beleidsregels bestuurlijke boete PW, IOAW en IOAZ Fijnder’ opgesteld. De geldende beleidsregels zijn te vinden op www.overheid.nl.

### 9.6.3 Privacy bij controle op fraude

[**Jeugdwet**, **Wmo**, **PW**, **IOAW**, **IOAZ**]

1. De **gemeente** werkt met een protocol voor het afleggen van een huisbezoek bij een **inwoner** die een **uitkering** ontvangt. Dit protocol moet ervoor zorgen dat er geen ongeoorloofde inbreuk is op het privé-leven van inwoners plaatsvindt. De inwoner kan dit protocol inzien..
2. Bij het uitvoeren van onderzoek zorgt de gemeente ervoor dat inbreuk op persoonlijkheidsrechten, zoals op de bescherming van het privé-leven, niet verder gaat dan wat noodzakelijk, passend en wettelijk toegestaan is. De gemeente kiest de onderzoeksvorm die voor de inwoner het minst belastend is.

### 9.6.4 Toezichthouders

[**Jeugdwet**, **Wmo**, **PW**, **IOAW**, **IOAZ**, **Awb**]

De **gemeente** kan een of meer ambtenaren aanwijzen die de taak hebben erop toe te zien dat de wetten en de bijbehorende regels worden nageleefd.  Voor Wmo-hulp geldt dat de gemeente verplicht is toezichthouders aan te wijzen.

# 10 Inwonerparticipatie

Het beleid dat de **gemeente** maakt en uitvoert is bedoeld voor de **inwoners**. Met de ervaringen van de inwoners kan de gemeente haar beleid als het nodig is aanpassen en verbeteren. In dit hoofdstuk is vastgelegd hoe inwoners hun invloed kunnen uitoefenen. Ook is geregeld dat er adviesraden zijn en is de taak van deze raden beschreven. Ten slotte is hier ook geregeld op welke manier inwoners met leveranciers, zoals zorgaanbieders, kunnen overleggen over diensten en producten die bedoeld zijn voor inwoners met een **beperking**.

Naast de kernwaarden uit hoofdstuk 1, geldt voor dit hoofdstuk de volgende **kernwaarde:**

- ❖ *De gemeente biedt de inwoner verschillende vormen van **inspraak***

## 10.1 Inspraak van inwoners

[**Jeugdwet**, **Wmo**, **PW**, **IOAW**, **IOAZ**, **Gemeentewet**]

1. De **gemeente** kiest ervoor om **inwoners inspraak** te geven in de onderwerpen die in deze **verordening** worden geregeld. De regels van de Inspraakverordening gemeente Berkelland zijn daarop van toepassing, maar worden aangevuld met de regels in dit hoofdstuk.
   Inwoners kunnen inspraak hebben bij:
   a. plannen voor beleid en regels;
   b. de manier waarop de gemeente beleid en regels uitvoert;
   c. de manier waarop **medewerkers** van de gemeente omgaan met inwoners (bejegening);
   d. de manier waarop **aanbieders** van **hulp** hun taken uitvoeren.
2. Inspraak houdt ook in het doen van voorstellen voor ander beleid, andere regels of een andere uitvoering.
3. De gemeente kan inwoners op verschillende manieren inspraak geven:
   a. via de cliëntenraad **Participatiewet**;
   b. via de Welzijnsraad;
   c. door de Jongerenraad te raadplegen;
   d. door inwoners te raadplegen, bijvoorbeeld met enquêtes en bijeenkomsten;
   e. door samen met inwoners een plan te ontwerpen; of
   f. op andere geschikte manieren.
4. De gemeente kiest die vorm van inspraak die past bij het onderwerp en bij de groep waar het om gaat.

## 10.2 Hulp van de gemeente bij inspraak

[**Jeugdwet**, **Wmo**, **PW**, **IOAW**, **IOAZ**, **Gemeentewet**]

De **gemeente** zorgt voor goede **inspraak** en doet dat op de volgende manier:

a. De **inwoners** krijgen voldoende tijd om invloed te kunnen hebben op plannen van de gemeente over beleid, regels of de uitvoering daarvan.
b. De inwoners worden deskundig ondersteund, zodat de inspraak volwaardig is.
c. De inwoners kunnen een inbreng hebben in het overleg met de gemeente over kernwaarden, beleid, regels en de uitvoering daarvan.
d. De inwoners krijgen op tijd voldoende informatie om goede inbreng te kunnen geven.

## 10.3 Cliëntenraad Participatiewet

[**PW**, **IOAW**, **IOAZ**]

De **gemeente** zet zich ervoor in dat er een cliëntenraad **Participatiewet** is die betrokken wordt bij de uitvoering van de Participatiewet, de **IOAW** en de **IOAZ**. De cliëntenraad vormt een afspiegeling van de **inwoners** die **Fijnder** ondersteunt. Het doel van de cliëntenraad is het geven van advies over beleid van de gemeente bij de uitvoering van de genoemde wetten.

### 10.3.1 Samenstelling en werkwijze

1. De cliëntenraad bestaat uit minimaal 5 en maximaal 11 personen.
2. De cliëntenraad komt minimaal 4 keer per jaar bij elkaar.

3. De leden worden benoemd door het dagelijks bestuur voor 4 jaar. Leden kunnen maximaal 2 keer worden herbenoemd. Er is een onafhankelijk voorzitter.
4. **Inwoners** kunnen een vergadering van de cliëntenraad bijwonen, behalve als er een zwaarwegend belang is om dit niet te doen. Inwoners kunnen bij de cliëntenraad onderwerpen voor de agenda aanmelden. De cliëntenraad informeert inwoners waar en wanneer de vergaderingen zijn en hoe zij onderwerpen kunnen aanmelden.
5. De **gemeente** zorgt voor goede ondersteuning van de cliëntenraad, bijvoorbeeld door
   a. de inzet van een **medewerker** van Fijnder als secretaris. De secretaris zorgt voor de administratieve en organisatorische ondersteuning van de cliëntenraad;
   b. geschikte vergaderruimte;
   c. voldoende informatie over plannen voor nieuw beleid;
   d. voldoende tijd om advies over nieuw beleid te kunnen geven. De gemeente zorgt ervoor dat een plan voor nieuw beleid bij de cliëntenraad ligt, uiterlijk 6 weken voordat het dagelijks bestuur van Fijnder een besluit wil nemen of een advies daarover wil geven aan de gemeenteraad of het algemeen bestuur van Fijnder;
   e. medewerkers van de gemeenten of Fijnder een toelichting te laten geven over plannen voor nieuw beleid.

### 10.3.2 Taken en bevoegdheden

1. De cliëntenraad geeft, gevraagd of ongevraagd, advies over plannen voor nieuw beleid van burgemeester en **wet**h**ouders** of van de gemeenteraad. De cliëntenraad kan ook advies geven over het geldende beleid.
2. Het advies over plannen voor nieuw beleid wordt uitgebracht, uiterlijk 10 dagen voordat het dagelijks bestuur van Fijnder het beleid wil vaststellen of een advies daarover wil doorsturen naar de gemeenteraad.
3. De cliëntenraad houdt zich niet bezig met individuele klachten en bezwaarschriften of met andere zaken over een bepaalde **inwoner**.

### 10.3.3 Budget, verslag, vergoeding en voorzieningen

1. Het dagelijks bestuur van **Fijnder** stelt elk jaar een budget vast voor de kosten van de cliëntenraad, op basis van een onderbouwde begroting van de cliëntenraad. De cliëntenraad moet de begroting uiterlijk in januari van het jaar dat voorafgaat aan het begrotingsjaar aanleveren.
2. De cliëntenraad brengt jaarlijks voor 1 april aan het dagelijks bestuur verslag uit van de activiteiten en bevindingen over het afgelopen jaar en van de besteding van het budget over dat jaar.
3. De leden van de cliëntenraad ontvangen een onkostenvergoeding per bijgewoonde openbare vergadering van de cliëntenraad,  een werkgroep of van een commissie uit de cliëntenraad.
4. De leden van de cliëntenraad ontvangen een **vergoeding** voor de reiskosten die worden gemaakt om deel te nemen aan deze vergaderingen.

## 10.4 Welzijnsraad

De **gemeente** heeft een Welzijnsraad. De Welzijnsraad heeft als taak om de **gemeente** gevraagd of ongevraagd te adviseren over de voorbereiding, de uitvoering en de evaluatie van het gemeentelijk beleid binnen het sociaal domein. In de Regeling Welzijnsraad gemeente Berkelland 2022 staan de regels die gelden voor het functioneren van de Welzijnsraad.

## 10.5 Jongerenraad

De **gemeente** heeft een Jongerenraad. De Jongerenraad heeft als taak om de gemeente gevraagd of ongevraagd te adviseren over onderwerpen die jongeren in de gemeente Berkelland aangaan. In de **Verordening** Jongerenraad Berkelland 2018 staan de regels die gelden voor het functioneren van de Jongerenraad.

## 10.6 Inspraak bij aanbieders

[**Jeugdwet**, **Wmo**]

1. **Aanbieders** zijn verplicht om **inwoners** die gebruik maken van hun diensten of producten, **inspraak** te geven en daarover regels te maken. Dat kan bijvoorbeeld door middel van een cliëntenraad of andere vormen van inspraak.

2. De **gemeente** ziet erop toe dat de aanbieder van Wmo-hulp de regels over inspraak naleeft. De gemeente overlegt regelmatig met deze aanbieders over de dienstverlening en onderzoekt jaarlijks hoe tevreden inwoners met de aanbieder zijn. Voor **jeugdhulp** is het toezicht geregeld in de **Jeugdwet.** De Inspectie voor de Volksgezondheid ziet erop toe dat de aanbieder van jeugdhulp de regels uit de Jeugdwet naleeft.

# 11 Aanmerkingen op de uitvoering

De **gemeente** probeert het beleid en de regels zo goed mogelijk uit te voeren. Toch is het mogelijk dat **inwoner**s het niet eens zijn met de aanpak van de gemeente. Wanneer een inwoner niet tevreden is, vindt de **gemeente** dit een belangrijk signaal. De gemeente wil dan graag de kritiek met de inwoner bespreken en nagaan of er een oplossing is. Als dit niet mogelijk is, bestaat de mogelijkheid om een klacht in te dienen of bezwaar te maken. In dit hoofdstuk staan enkele regels over de mogelijkheid om een klacht in te dienen of bezwaar te maken. Bij problemen met **jeugdhulp**, kan de inwoner een vertrouwenspersoon spreken. Dit hoofdstuk sluit aan bij de visie op klachtbehandeling van de Nationale ombudsman.

Naast de kernwaarden uit hoofdstuk 1, gelden voor dit hoofdstuk de volgende **kernwaarden:**

- *De gemeente gaat respectvol om met de mening van de inwoner.*
- *De gemeente is betrokken en gaat oplossingsgericht te werk.*
- *De **gemeente** heeft de procedure om een klacht in te dienen duidelijk omschreven.*

## 11.1 Doelen klacht- en bezwaarprocedure

[**Awb**, **Gemeentewet**]

1. De **gemeente** ziet een klacht of bezwaar als:
   a. een middel voor de **inwoner** om zijn mening te laten horen;
   b. een mogelijkheid om de dienstverlening aan inwoners te verbeteren;
   c. een aanleiding om een vertrouwensbreuk te herstellen; en
   d. een aanzet om fouten bij de uitvoering van wettelijke taken te herstellen.
2. De inwoner die een klacht of bezwaar heeft ingediend, krijgt de gelegenheid om zijn klacht of bezwaar mondeling toe te lichten.
3. De inwoner kan kritiek op de uitvoering van wettelijke taken door de gemeente uiten via een eenvoudige en effectieve klachten- en bezwaarprocedure.
4. De gemeente zorgt ervoor dat klachten en bezwaren zo snel mogelijk, maar in ieder geval binnen de wettelijke termijnen, worden afgehandeld.
5. De gemeente zet zich ervoor in dat de inwoner die een klacht of bezwaar heeft ingediend zich gehoord voelt.

## 11.2 Klachtenprocedure

[**Awb**, **Gemeentewet**]

De **inwoner** kan een klacht indienen over het **gedrag** van bestuursorganen en **medewerkers** van de **gemeente** bij de uitvoering van hun taak. In de **Awb** en de Klachtenregeling gemeente Berkelland staan de regels die gelden voor het indienen en behandelen van klachten.

## 11.3 Klachten over andere personen of organisaties

[**Awb**, **Gemeentewet**]

1. De **inwoner** met een klacht over het **gedrag** van een **medewerker** van een organisatie die namens de **gemeente hulp** verleent, kan die klacht indienen bij die organisatie. De organisatie moet een klachtenregeling hebben en deze met de gemeente hebben gedeeld. Is de inwoner niet tevreden over de behandeling van de klacht, dan kan de inwoner zijn klacht alsnog indienen bij de gemeente.
2. Als de inwoner niet tevreden is over de manier waarop de klacht door de gecontracteerde persoon of organisatie is afgehandeld, verwijst de **aanbieder** de inwoner door naar de gemeente. De inwoner kan dan een klacht indienen bij de gemeente.
3. De inwoner die geraakt is door geweld of ander strafbaar **gedrag** van personen of van een organisatie die die **hulp** verlenen op grond van een besluit van de gemeente, kan dit melden bij de gemeente. De gemeente bepaalt hoe die **melding** wordt behandeld.

## 11.4 Vertrouwenspersoon

[**Jeugdwet**]

De **gemeente** zorgt ervoor dat de **inwoner** die **jeugdhulp** krijgt, een onafhankelijke vertrouwenspersoon kan spreken. De vertrouwenspersoon kan de inwoner ondersteunen bij problemen, klachten en vragen in verband met de jeugdhulp.

## 11.5 Bezwaar

[**Awb**, **Gemeentewet**]

1. Als de **gemeente** een besluit neemt, informeert de gemeente de **inwoner** over de manier waarop bezwaar kan worden gemaakt tegen dat besluit.
2. De inwoner die het niet eens is met een besluit kan daartegen bezwaar maken volgens de regels die zijn beschreven in de Awb en de Verordening commissie bezwaarschriften. Als het gaat om besluiten die door of namens het dagelijks bestuur van Fijnder zijn genomen, dan zijn de regels van de Procedureregeling commissie bezwaarschriften Fijnder 2022 van toepassing.

# 12 Kwaliteit, inkoop en aanbesteding

De diensten en producten die de **gemeente** en **aanbieders** leveren, moeten van goede kwaliteit zijn. Diensten moeten aansluiten bij de behoeften van de **inwoner**. Producten moeten veilig, degelijk en goed bruikbaar zijn voor de inwoner. De gemeente moet zich bij de inkoop van diensten en producten aan bepaalde regels houden. Dit hoofdstuk gaat over de kwaliteit, de inkoop en de aanbesteding van diensten en producten.

Naast de kernwaarden uit hoofdstuk 1, gelden voor dit hoofdstuk de volgende **kernwaarden:**

- *Diensten en producten van de gemeente zijn kwalitatief goed en passend bij de behoefte van de inwoner.*
- *De aanbieder van diensten en producten is klantgericht*
- *De diensten en producten zijn gericht op het versterken van de **zelfredzaamheid** van de inwoner*

[**Jeugdwet**, **Wmo**, **Gemeentewet**]

## 12.1 Kwaliteit

1. Alle diensten en producten die de **gemeente** in het kader van deze **verordening** aanbiedt moeten van goede kwaliteit zijn, zodat het gewenste **effect** voor de **inwoner** wordt bereikt.
2. De gemeente zorgt voor een goede prijs-kwaliteitverhouding door:
   a. een vaste prijs te bepalen. Die prijs geldt dan voor inschrijving op een aanbesteding en voor een daaropvolgende overeenkomst met een **aanbieder**; of
   b. een reële prijs vast te stellen. Die geldt dan als ondergrens voor een inschrijving en voor een overeenkomst met een aanbieder.
3. De diensten en producten:
   a. passen bij de behoefte van de inwoner;
   b. zijn veilig, geschikt en bruikbaar voor de inwoner;
   c. voldoen aan normen en eisen die door de beroepsgroep of in het vakgebied algemeen zijn aanvaard;
   d. worden afgestemd op andere diensten of producten die aan de inwoner worden geleverd;
   e. worden geleverd volgens een bepaalde structuur, die op tijd aan de inwoner wordt meegedeeld.
4. De gemeente kan aanvullende kwaliteitseisen en andere voorschriften vaststellen en controleert of deze eisen door aanbieders worden nageleefd.

## 12.2 Inkoop en aanbesteding

1. De **gemeente** zorgt er voor dat de kwaliteit van de diensten en producten in het kader van deze **verordening** gegarandeerd is. Bij inkoop en aanbesteding toetst de gemeente of **aanbieders** rekening houden met de voorwaarden uit artikel 12.1, het derde lid.
2. De gemeente houdt bij het vaststellen van prijzen rekening met:
   a. het soort dienst of product;
   b. het salaris en andere arbeidsvoorwaarden van werknemers;
   c. een redelijke toeslag voor overheadkosten;
   d. andere personeelskosten die niet direct met de dienstverlening te maken hebben, zoals kosten voor werkoverleg, bijscholing, ziekte en verlof van werknemers;
   e. reis- en opleidingskosten van werknemers;
   f. het jaarlijks aanpassen van de reële prijs in verband met wijziging van de kosten;
   g. andere kosten die het gevolg zijn van verplichtingen voor aanbieders, zoals rapportage- en administratieve verplichtingen.
3. Bij inkoop en aanbesteding verwacht de gemeente van aanbieders dat zij:
   a. diensten en producten leveren tegen de door hen berekende kostprijs, zonder dat de kwaliteit en de levering in gevaar komen; en
   b. zich houden aan de regels van het arbeidsrecht als zij werknemers hebben.

# 13 Begrippenlijst

In deze **verordening** worden allerlei begrippen gebruikt. Deze begrippen hebben dezelfde betekenis als in de wetten waarop deze verordening is gebaseerd. Waarom deze begrippenlijst?

- Soms worden bepaalde begrippen in meerdere wetten gebruikt en hebben ze in die wetten een verschillende betekenis. Hier staat wat de betekenis van deze begrippen in deze verordening is.
- Voor een aantal begrippen geldt dat ze in deze verordening een ruimere betekenis hebben dan in de genoemde wetten, omdat we zoveel mogelijk aansluiten bij het normale, dagelijkse taalgebruik.
- Ook staan er voor de duidelijkheid enkele wettelijke begrippen in de lijst, die in deze verordening wel dezelfde betekenis hebben, maar hier in andere woorden zijn omschreven.
- Ten slotte worden in deze verordening ook begrippen gebruikt die niet zijn terug te vinden in de wetten. Ook die zijn hier omschreven.

**Aanbieder(s):** de natuurlijke persoon of rechtspersoon die goederen of diensten levert op grond van een besluit van de gemeente.

**Aangepast vervoer:** vervoer met een besloten (school)bus, taxi, treintaxi of bustaxi, niet zijnde openbaar **vervoer**.

**Aanvraag:** een verzoek van een inwoner om een besluit te nemen.

**Algemeen gebruikelijke voorziening(en):** een voorziening die

- niet specifiek bedoeld is voor personen met een beperking;
- daadwerkelijk beschikbaar is;
- een passende bijdrage levert aan het realiseren van zelfredzaamheid of participatie; en
- financieel kan worden gedragen met een inkomen op minimumniveau.

**Andere voorziening(en)**: een voorziening waarop de inwoner een beroep kan doen voor de hulp die hij nodig heeft, anders dan hulp-op-maat. Het gaat om voorzieningen die buiten de regeling liggen van de aangevraagde voorziening of om voorzieningen die binnen het bereik van die regeling liggen, maar vrij toegankelijk zijn voor de inwoner. Dat kan bijvoorbeeld een andere uitkering zijn, een algemeen gebruikelijke, algemene of voorliggende voorziening, of voorliggende voorzieningen op grond van andere regelingen, zoals alimentatie en toeslagen.

**Anw-uitkering:** een maandelijkse uitkering op grond van de Algemene nabestaandenwet.

**Aow-leeftijd:** leeftijd waarop een uitkering (pensioen) op grond van de  Algemene ouderdomswet ingaat.

**Arbeidsverplichting**: de verplichting om mee te werken aan de arbeidsinschakeling of het leveren van een tegenprestatie, als bedoeld in artikel 9 van de Participatiewet, artikel 37 van de IOAW en artikel 37 van de IOAZ.

**Asielmigrant:** Deze inwoner is als vluchteling in Nederland gekomen en heeft een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd. Deze inwoner is verplicht om inburgering te volgen.

**Awb:** Algemene wet Bestuursrecht

**Basisonderwijs:** onderwijs op een basisschool of speciale school voor basisonderwijs als bedoeld in de Wet op het primair onderwijs.

**Basisschool:** basisschool als bedoeld in de Wet op het primair onderwijs.

**Beperking(en):** de vermindering van mogelijkheden door een lichamelijke, verstandelijke, zintuiglijke, psychische of psychosociale  handicap. Dat heeft tot gevolg gehad dat er een belemmering is ontstaan in het sociaal-maatschappelijk functioneren, of, als het om vervoer naar school gaat, het vervoer naar school.

**Bestuurlijke boete**: een boete, vanwege het niet (behoorlijk) nakomen van de inlichtingenplicht op grond van artikel 17, eerste lid, van de Participatiewet, artikel 13, eerste lid, van de IOAW, artikel 13, eerste lid, van de IOAZ, of artikel 30c van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen.

**BIG:** Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg. De Wet BIG geeft regels voor beroepen in de gezondheidszorg en beschermt patiënten tegen ondeskundig en onzorgvuldig handelen. Op grond van de Wet BIG zijn bepaalde zorgverleners verplicht zich in te schrijven in het BIG-register.

**Brede intake:** voor de Wet inburgering wordt er een brede intake afgenomen. De brede intake is een onderzoek naar de mogelijkheden die de inburgeringsplichtige heeft om aan de inburgeringsplicht te voldoen. De brede intake bestaat in ieder geval uit een leerbaarheidstoets, een onderzoek over het onderwijs dat is gevolgd en de werkervaring uit het land van herkomst. Daarnaast bestaat de brede intake uit een verkenning naar de persoonlijke omstandigheden. En tot slot een verkenning van de mogelijkheden om het kind van de inburgeringsplichtige deel te laten nemen aan de voorschoolse educatie.

**Burger Portaal:** is een digitale toegang tot uw gegevens. In Mijn Burger Portaal kan de inwoner zelf zien wat er met zijn/haar aanvraag om hulp of ondersteuning gebeurt. Inloggen gaat via DIGID.

**Bijstandsnorm:** de maximale hoogte van de bijstandsuitkering, bedoeld in artikel 5, onderdeel c van de Participatiewet. De hoogte hangt af van de woon- en leefsituatie en de leeftijd van de inwoner.

**Bijstandsuitkering**: de algemene bijstand voor levensonderhoud, bedoeld in artikel 5, onderdeel b van de Participatiewet. Gaat het om een jongere van 18 tot 21 jaar, dan wordt met bijstandsuitkering bedoeld: de algemene bijstand plus de aanvullende bijzondere bijstand op grond van artikel 12 van de Participatiewet.

**Collectief taxivervoer:** vervoer van deur tot deur, op afroep en met een deeltaxi (ook wel collectief vraagafhankelijk vervoer genoemd).

**Dichtstbijzijnde school:** school die het dichtst bij de woning of opstapplaats van het kind ligt, gemeten via de kortste route waarlangs het kind veilig kan reizen. Als het kind naar een speciale school voor basisonderwijs gaat, dan is de dichtstbijzijnde school de school in het samenwerkingsverband waarop het kind eerst zat, of een andere speciale school voor basisonderwijs binnen dit samenwerkingsverband, als het vervoer naar die school voor de gemeente goedkoper is.

**DUO:** Dienst Uitvoering Onderwijs.

**Effect**: het resultaat.

**Eigen kracht:** Eigen mogelijkheden en probleemoplossend vermogen.

**Eigen vervoermiddel:** een vervoermiddel dat de inwoner zelf bezit of dat hij kan gebruiken. Daaronder valt ook een vervoermiddel zoals een deel-, leen- of lease-auto.

**Fijnder:** Werkleerbedrijf Oost-Achterhoek

**Financiële buffer**: het vermogen boven de vermogensgrens uit artikel 34, lid 3 van de Participatiewet, dat past bij de leefsituatie. Vermogen is de waarde van geld en bezittingen.

**Fraude**: het verstrekken van onjuiste en/of onvolledige gegevens, of het verzwijgen of niet (op tijd) verstrekken van gegevens. Het gaat om gegevens die nodig zijn om te bepalen of er recht op een uitkering of een voorziening is, en om de duur en hoogte van die uitkering of voorziening vast te stellen. Hierdoor wordt een uitkering of voorziening helemaal of gedeeltelijk ten onrechte verstrekt.

**Gebruikelijke hulp:** de hulp die over het algemeen mag worden verwacht van de echtgenoot, ouders, inwonende kinderen of andere huisgenoten. Voor de Jeugdwet worden met ouders ook andere opvoeders en verzorgers bedoeld. Onder gebruikelijke hulp kan ook gebruikelijke zorg vallen. Gebruikelijke zorg is de zorg die gezinsleden normaal aan elkaar geven binnen het huishouden, omdat ze samen verantwoordelijk zijn voor dat huishouden.

**Gedrag(en):** het geheel van acties en reacties van een persoon.

**Gemeente**: het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Berkelland.

**Geüniformeerde arbeidsverplichtingen:** de verplichtingen die een inwoner met een bijstandsuitkering heeft om werk te zoeken en te aanvaarden, of om mee te werken aan activiteiten om aan het werk te komen, zoals het volgen van een opleiding. Deze verplichtingen staan concreet opgesomd in artikel 18, vierde lid, van de Participatiewet.

**Gezinsmigranten en overige migranten:** Deze inwoners zijn als migranten naar Nederland gekomen omdat zij een Nederlandse partner hebben of omdat zij ouders of kinderen in Nederland hebben wonen. Zij zijn inburgeringsplichtig en hebben een reguliere verblijfsvergunning in Nederland voor bepaalde tijd.

**Hulp**:
- ondersteuning bij de arbeidsinschakeling als bedoeld in artikel 7 van de Participatiewet, artikel 36 van de IOAW en artikel 36 van de IOAZ;
- bijstand als bedoeld in artikel 7 Participatiewet;
- een uitkering als bedoeld in artikel 5 IOAW en artikel 5 IOAZ;
- inkomensondersteuning op grond van de artikelen 108, eerste lid, en 147, eerste lid, Gemeentewet;
- maatschappelijke ondersteuning als bedoeld in artikel 1.1.1 van de Wmo;
- jeugdhulp als bedoeld in artikel 1.1 van de Jeugdwet;
- schuldhulpverlening als bedoeld in artikel 1 van de Wgs; of
- een vervoersvoorziening als bedoeld in hoofdstuk 6 (vervoer naar school).

**Hulp in natura:** hulp of zorg die de gemeente voor de inwoner inzet.

**Hulp-op-maat**: een op de inwoner afgestemde voorziening.
- Als het gaat om een voorziening in het kader van de Wmo: een maatwerkvoorziening (in natura of als Pgb).
- Als het gaat om een voorziening in het kader van de Participatiewet: een voorziening bij de arbeidsinschakeling die speciaal op de inwoner is afgestemd of bijzondere bijstand.
- Als het gaat om schuldhulpverlening als bedoeld in de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening: op de inwoner afgestemde hulp bij het aflossen van schulden.
- Als het gaat om een voorziening in het kader van de Jeugdwet: een voorziening die op een jongere of zijn ouders is afgestemd als bedoeld in artikel 2.3 van de Jeugdwet.

**Hulpvraag**: de behoefte aan ondersteuning die de inwoner bij de melding heeft.

**Inburgeringsplichtige:** de inburgeringsplicht is bedoeld voor inwoners die vreemdeling zijn in Nederland en op basis van artikel 8, onderdelen a en c, van de Vreemdelingenwet een rechtmatig verblijf in Nederland hebben. Zij zijn ouder dan 16 jaar, maar hebben de pensioenleeftijd nog niet bereikt.

**Inkomen**: het inkomen, uit artikel 32, lid 1 van de Participatiewet. Gaat het om vervoer naar school (hoofdstuk 6) dan wordt onder inkomen verstaan: inkomensgegeven als bedoeld in artikel 21, aanhef en onder e, van de Algemene wet inzake rijksbelastingen. Het inkomen wordt dan gemeten over het peiljaar (artikel 4, zevende lid, van de Wet op het primair onderwijs).

**Inspraak**: inspraak als bedoeld in artikel 150 van de Gemeentewet. Met inspraak wordt in artikel 10.1 van deze verordening ook bedoeld het recht om invloed uit te oefenen en over iets mee te beslissen.

**Instelling(en):** een organisatie die bedrijfsmatig zorg of hulp verleent.

**Interne werkbegeleiding**: dagelijkse werkbegeleiding bij de werkgever door een medewerker in dienst van de werkgever.

**Inwoner(s)**: de persoon die zijn woonplaats heeft binnen de gemeente volgens de regels van het Burgerlijk Wetboek (titel 3, Boek 1 BW) en die daar rechtmatig verblijft. Gaat het om:

- Wmo-hulp, dan betreft het de ingezetene van de gemeente als bedoeld in artikel 1.2.1 Wmo en de ingezetene van Nederland die zich bij de gemeente meldt voor maatschappelijke opvang of hulp bij het (zelfstandig) wonen;
- jeugdhulp, dan betreft het de jeugdige die zijn woonplaats in de gemeente heeft op grond van artikel 1.1 Jeugdwet;
- schuldhulpverlening, dan betreft het degene die in de basisregistratie personen van de gemeente als ingezetene is ingeschreven.

Voor de toepassing van de hoofdstukken 9 en 11 wordt onder inwoner ook verstaan: de persoon die hulp van de gemeente heeft gehad maar zijn woonplaats niet meer daar heeft. Onder rechtmatig verblijf wordt verstaan: verblijf dat geen wettelijke belemmering oplevert voor hulp door de gemeente.

**IOAW**: Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers.

**IOAZ**: Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen.

**Jeugdhulp:** hulp als bedoeld in artikel 1.1 van de Jeugdwet.

**Jobcoaching:** door een erkende deskundige geboden methodische ondersteuning aan inwoners met een arbeidsbeperking, gericht op het vinden en behouden van werk.

**Jongere(n)**: Als het gaat om de Jeugdwet: de jeugdige, bedoeld in artikel 1.1 van de Jeugdwet. Als het om werk en inkomen gaat: personen die jonger zijn dan 27 jaar.

**Kind(eren):** de minderjarige (0-18 jaar).

**Jongerenwerk:** activiteiten die bij **‘**Jimmy’s’ worden georganiseerd. Jimmy’s is de plek en het netwerk van jongeren voor jongeren waar inspirerende en nuttige activiteiten worden georganiseerd. De jongerenwerkers helpen bij het proces van zelforganisatie door jongeren, ouders, vrijwilligers, maatschappelijke partners en ondernemers. De jongerenwerkers werken nauw samen met politie, BOA’s, scholen, Voormekaarteams en hulpverleners.

**Levensonderhoud**: de dagelijkse bestaanskosten, zoals kosten voor voeding, kleding, huur, energie, water en (zorg)verzekeringen.

**LIv:** de wetten die regelen dat gemeenten leerlingenvervoer aanbieden, dat wil zeggen de Wet op het primair onderwijs, de Wet voortgezet onderwijs 2020 en de Wet op de expertisecentra.

**Mantelzorger(s):** langdurig, vrijwillig en onbetaald zorgverlening aan een chronisch zieke, gehandicapte of hulpbehoevende partner, (schoon)ouder, kind of ander familielid, vriend of kennis. Deze zorg wordt niet-beroepsmatig verleend voor minimaal 8 uur per week en langer dan 3 maanden.

**MAP:** de Module Arbeidsmarkt en Participatie, bedoeld in artikel 6, eerste lid onder b van de Wet inburgering 2021;

**Medewerker(s)**: de persoon die namens het college van burgemeester en wethouders optreedt.

**Melding(en):** het kenbaar maken van een hulpvraag aan de gemeente.

**Normale dagelijkse activiteiten:** noodzakelijke algemene dagelijkse levensverrichtingen, bedoeld in artikel 1.1.1, eerste lid, van de Wmo.

**Onderwijssoort:** het soort onderwijs dat het kind nodig heeft gelet op zijn lichamelijke of geestelijke situatie.

**Openbaar vervoer:** openbaar toegankelijk personenvervoer dat met een vaste route en een vaste dienstregeling rijdt (of vaart). Daaronder valt ook een buurtbus.

**Opstapplaats**: plaats die is aangewezen door de gemeente, vanaf waar het kind (de leerling) gebruik kan maken van het vervoer naar school.

**Ouders:** ouders, voogden of verzorgers van de jongere.

**Participatie:** deelnemen aan het maatschappelijke verkeer als bedoeld in artikel 1.1.1 van de Wmo.

**Peiljaar:** het tweede kalenderjaar voorafgaand aan het kalenderjaar waarin het schooljaar begint, waarvoor een vervoersvoorziening voor leerlingenvervoer wordt aangevraagd.

**Persoonlijk plan**: een plan van aanpak dat de inwoner opstelt, waarin de knelpunten staan die de inwoner ervaart en de gewenste hulp wordt geïnventariseerd. Gaat het om jeugdhulp, dan wordt hieronder verstaan: een familiegroepsplan.

**Persoonlijk plan Inburgering en Participatie:** het Persoonlijk plan Inburgering en Participatie (PIP) wordt opgesteld op basis van de brede intake. Hierin staat welke leerroute de inburgeringsplichtige gaat volgen. Welke begeleiding en ondersteuning hij daarbij gaat krijgen. De intensiteit van het participatieverklaringstraject en de MAP wordt in het PIP beschreven. Wanneer de inwoner een kind heeft dat nog niet naar de basisschool gaat worden er afspraken gemaakt over deelname aan de voorschoolse educatie.

**Persoonlijke situatie**: alle omstandigheden, mogelijkheden en persoonskenmerken van de inwoner die van belang zijn.

**Pgb:** persoonsgebonden budget.

**Pgb-plan:** een plan van aanpak dat de inwoner opstelt over de hulp die hij nodig heeft en die hij met het Pgb wil inkopen. In het plan geeft de inwoner onder andere aan welke hulpverlener op welke manier en op welke momenten de noodzakelijke hulp gaat geven en hoe de kwaliteit en de continuïteit van die hulp gewaarborgd worden.

**Praktijkroute:** het proces om de inwoner toegang tot het doelgroepregister te laten verkrijgen. Dit gebeurd door het vaststellen van de loonwaarde op de werkplek.

**PVT:** het Participatieverklaringstraject, bedoeld in artikel 6, eerste lid onder a van de Wet inburgering 2021;

**PW:** Participatiewet.

**Reistijd:** de tijd tussen het moment van het verlaten van de woning en de starttijd van de school volgens de schoolgids. Van deze reistijd mag maximaal 10 minuten worden afgetrokken als het kind gewoonlijk iets voor de start van de school aankomt op school. Voor de terugreis geldt de tijd tussen de eindtijd van de **school**dag volgens de schoolgids en de aankomst bij de woning van het kind. Hierbij kan maximaal 10 minuten worden opgeteld voor een eventuele wachttijd voor openbaar vervoer of aangepast vervoer.

**Richting**: godsdienstige of levensbeschouwelijke richting.

**Samenwerkingsverband:**

1. voor het primair onderwijs: samenwerkingsverband als bedoeld in artikel 18a, tweede en vijftiende lid, van de Wet op het primair onderwijs; of
2. voor het voortgezet onderwijs: samenwerkingsverband als bedoeld in artikel 17a, tweede en zestiende lid, van de Wet op het voortgezet onderwijs;

**Samenwonenden**: degenen die een gezamenlijke huishouding voeren als bedoeld in artikel 3 van de Participatiewet.

**School:** basisschool, speciale school voor basisonderwijs, of school waar speciaal of voortgezet onderwijs wordt gegeven.

**SKJ:** Stichting Kwaliteitsregister Jeugd. Dat is het beroepsregister voor jeugdprofessionals in Nederland.

**Sociaal netwerk**: huisgenoten of andere personen met wie de inwoner een sociale relatie onderhoudt.

**Speciaal onderwijs:** onderwijs als bedoeld in de Wet op de expertisecentra.

**Uitkering(en)**: de bijstandsuitkering, de IOAW- of de IOAZ-uitkering.

**Uitkeringsnorm**: de maximale hoogte van een uitkering; dit is de bijstandsnorm uit de Participatiewet of de grondslag bedoeld in de IOAW of IOAZ. Gaat het om een jongere van 18 tot 21 jaar, dan wordt met uitkeringsnorm bedoeld: de bijstandsnorm plus de aanvullende bijzondere bijstand op grond van artikel 12 van de Participatiewet.

**Vaderschapsactie:** een procedure die de biologische moeder van een kind instelt tegen een (vermoedelijke) vader, als een kind buiten een huwelijk of geregistreerd partnerschap wordt geboren, en de biologische vader het kind niet heeft erkend. Deze procedure dient om alimentatie van de vader te kunnen ontvangen en schept geen familierechtelijke band tussen de vader en het kind.

**Vavo-onderwijs:** voortgezet algemeen volwassenenonderwijs.

**Vergoeding(en):** Vergoeding van kosten**. I**n het kader van hoofdstuk 6 (vervoer naar school): de gehele of gedeeltelijke bekostiging van reiskosten, bedoeld in artikel 4 Wet op het primair onderwijs, artikel 8.28 Wet voortgezet onderwijs 2020 en artikel 4 van de Wet op de expertisecentra.

**Verordening:** bundeling van regels die door de gemeenteraad van Berkelland zijn vastgesteld.

**Voorliggende voorziening(en):** een voorziening op grond van een andere regeling of van een andere organisatie. Gaat het om bijstand, dan wordt ermee bedoeld een voorziening als bedoeld in artikel 5 onderdeel e van de Participatiewet.

**Voormekaarteam(s):** een door de gemeente Berkelland opgezet team van consulenten, die inwoners ondersteunen bij vragen op het gebied van zorg en welzijn, opvoeden, opgroeien, wonen en werken.

**Voortgezet onderwijs:** onderwijs als bedoeld in de Wet voortgezet onderwijs 2020.

**Voorziening(en)**: hulp in de vorm van een dienst, activiteit, product, Pgb, geldbedrag, of een combinatie daarvan.

**Werkgever:** degene die op basis van een arbeidsovereenkomst de bevoegdheid heeft om de arbeid van een werknemer gedurende een overeengekomen periode aan te wenden in zijn organisatie. Voor de Wsw doelgroep kan de inlener gezien worden als werkgever.

**Werknemer:** persoon die op basis van een arbeidsovereenkomst arbeid verricht bij de werkgever of waar de werkgever van plan is om een dienstverband aan te bieden.

**Wet**: de Participatiewet, de IOAW, de IOAZ, de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening, de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015, de Jeugdwet, de Algemene wet bestuursrecht, de Gemeentewet, de Wet kinderopvang, de Wet sociale werkvoorziening, de Wet op het primair onderwijs, de wet op het voortgezet onderwijs of de Wet op de expertisecentra.

**Wettelijk minimumloon:** het wettelijk minimumloon, bedoeld in de Wet Minimumloon en minimumvakantiebijslag. Voor personen jonger dan 21 jaar: het leeftijdsgebonden minimumloon op grond van het Besluit minimumloon en minimumvakantiebijslag.

**Wgs:** Wet gemeentelijke schuldhulpverlening.

**Wib**: Wet inburgering 2021

**Wlz-instelling:** een instelling die zorg verleent op grond van de Wet langsdurige zorg.

**Wmo**: Wet maatschappelijke ondersteuning 2015.

**Wmo-hulp:** de maatschappelijke ondersteuning, bedoeld in artikel 1.1.1 van de Wmo.

**Woning:** de woonruimte waar de inwoner zijn hoofdverblijf heeft. Gaat het om vervoer naar school (hoofdstuk 6), dan is de woning de plaats waar het kind structureel (over een langere periode) en feitelijk verblijft.

**Wsw:** Wet sociale werkvoorziening

**Wvggz:** Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg

**Zelfredzaamheid:** in staat zijn tot het uitvoeren van de normale dagelijkse activiteiten en het voeren van een gestructureerd huishouden, als bedoeld in artikel 1.1.1 van de Wmo.

**Zorgplan:** Een plan dat de zorgaanbieder samen met de inwoner opstelt over de invulling en inzet van de zorg en/of ondersteuning (het ‘HOE’) en de wijze waarop dit bijdraagt aan de realisatie van de door de Voormekaar opgestelde resultaten en effecten. Het hulpverleningsplan en het (wettelijk verplichte) behandelplan kunnen hiervan onderdeel zijn.

# 14 Van oud naar nieuw

In dit hoofdstuk zijn de laatste bepalingen opgenomen. Hier wordt geregeld welke **verordening**en vervangen worden door deze verordening en wanneer deze verordening ingaat. In dit hoofdstuk staat ook dat de **gemeente** uitvoeringsregels kan vaststellen, en dat de gemeente van deze verordening kan afwijken als dit nodig is.

[**Gemeentewet**]

## 14.1 Uitvoeringsregels

De **gemeente** kan uitvoeringsregels maken over de onderwerpen die in deze **verordening** zijn geregeld. Deze uitvoeringsregels kunnen de vorm hebben van beleidsregels of van een (nadere) regeling. Beleidsregels geven aan hoe de gemeente met een bepaalde bevoegdheid omgaat. Met een (nadere) regeling worden bepaalde regels van de verordening verder uitgewerkt. De mogelijkheid om deze uitvoeringsregels te maken wordt begrensd door de **wet**.

## 14.2 Afwijken van de verordening (hardheidsclausule)

De **gemeente** kan afwijken van een bepaling uit deze **verordening**. Dit kan als toepassing van die bepaling volgens de gemeente een onredelijke uitkomst heeft voor de **inwoner** of voor een ander die direct bij het besluit betrokken is.

## 14.3 Intrekken oude verordeningen

De Verordening sociaal domein Berkelland 2023, vastgesteld door de gemeenteraad op 17 januari 2023, in te trekken.

## 14.4 Overgangsrecht

1. Een periodieke voorziening of uitkering die is verstrekt over een periode die doorloopt na 1 juli 2023 blijft onder dezelfde voorwaarden doorlopen, totdat de gemeente een nieuw besluit over die voorziening of uitkering heeft genomen.
2. Op een aanvraag die de inwoner heeft ingediend na 1 juli 2023 en voor de datum van\ bekendmaking, zijn de bepalingen van deze verordening van toepassing tenzij de toepassing van de bepalingen van de bij 14.3 ingetrokken verordening gunstiger is. Voor een aanvraag op grond van de Participatiewet, de IOAW en de IOAZ die is ingediend vóór 1 juli 2023 geldt iets anders. De gemeente behandelt deze aanvraag volgens de ingetrokken verordening. Maar als een besluit volgens deze nieuwe verordening gunstiger uitpakt voor de inwoner, past de gemeente deze verordening toe.
3. Op bezwaarschriften tegen een besluit op grond van een van de bij 14.3 genoemde ingetrokken verordening, past de gemeente die ingetrokken verordening toe.

## 14.5 Ingangsdatum en naam

1 Deze verordening wordt genoemd: Verordening sociaal domein Berkelland 2023-1.

2 Deze verordening treedt in werking de dag na bekendmaking en werkt terug tot en met 1 juli 2023.

Aldus besloten door de gemeenteraad van de gemeente Berkelland in zijn openbare vergadering gehouden op datum raadsvergadering invullen,

de griffier, de voorzitter,